B103/c/1914

National Library
DEC 1

LATVIJA AMERIKĀ

NR. 49 SESTDIENA, 1982. GADA 4. DECEMBRIS 32. GADS

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **V. Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

SATURDAY, DECEMBER 4, 1982

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 CENA 1 DOLARS

Profesors Hambltons čekas kalpībā

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Rietumu un austrumu tagadējā konfrontācijā jāpatur prātā svarīga reālitāte: ne Padomju savienība ar savām vasaļvalstīm, ne ASV ar saviem sabiedrotiem nav vēl sagatavoti drīzai militārai kolīzijai.

Aukstais vai psiholoģiskais karš var ieilgt, un mums jāatzīst, ka vismaz pagaidām rietumi aprobežojas tikai ar ne pārāk iespaidīgu padomju propagandas uzbrukuma atvairīšanu.

Kremļa mēģinājums pasauli nobaidīt ar ātomkaŗa seku šausmām ir tikai viens no psiholoģiskā kaŗa manevriem.

Diemžēl, rietumos netrūkst vientiesīšu, kas viegli krīt par upuriem šim Padomju savienības propagandas gājienam.

Ir tiesa, ka Aukstais kaŗš nemaz nebūtu uznācis skatuvē, ja rietumi turpinātu detantes radītā miera illūzijā vēl dziļāk kāpt Kremļa izliktās lamatās. Prezidenta Rēgena stāšanās amatā radikāli mainīja starptautiskās skatuves ainu. Tas bija Ronalds Rēgens, kas ne vien saskatīja, bet atklāti deklarēja tās lielās briesmas, kas brīvajai pasaulei draud no Padomju savienības militārā pārākuma, ko tā, drudžaini bruņojoties, bija sasniegusi detantes aizvējā.

Vienīgā garantija pasaules miera nodrošināšanai ir Rēgena apņēmīgie soļi amerikāņu militārā spēka atgūšanai. Abu lielvaru spēka līdzsvars Kremli, lai kas tur valdītu, aizkavēs no militāru ekspansijas dēku uzsākšanas.

Bailēs no reliģijas morālā spēka, komūnisti reliģiju mēģināja degradēt, salīdzinot to ar opija murgiem. Pašu pielūgtā elka Ļeņina naida mācībā viņi atklājuši kādu metodi, kā miera vārdā piemuļķot un iznīcināt savus pretiniekus: ,,Pacifisms ir labākās zāles rietumu pretestības gribas salaušanai.'' Kremļa orķestrētās pacifistu demonstrācijas visās pasaules malās kalpo tikai vienam mērķim — brīvo tautu pretestības spēju mazināšanai. Neviens taču nevēlas atomkaŗa briesmas. — Pat dvēseļu gani, kas bībeles vietā meklē sev populāritāti laicīgās politikas arēnās, nokļuvuši uz slidena ceļa. Bez šaubām, kaŗš ir nemorāls, bet vai morāli attaisnojama ir ceļa sagatavošana brīdim, kad ticīgiem būs jākapitulē Dieva noliedzēju komūnistu priekšā. Atomkaŗa pastardienu pasaulei negatavo Rēgens, Tačere vai kāds cits no demokratiju valstīm. Atomkaŗa briesmas draud vienīgi no Antikrista citadeles — Kremļa.

Maskava pagājušā nedēļā jau deklarēja, ka tā noslaucīs no zemes virsas visu Eiropu, ja tur kaut kādas kļūmes dēļ eksplodēs viens no amerikāņu piedāvātiem, bet vēl neuzstādītiem jauniem taktiskiem atomieročiem.

Kremlis šodien sludina pavisam atklāti: atbruņojieties, un mēs jūs taupīsim — bruņojieties, un mēs jūs iznīcināsim.

Psiholoģiskā kaŗā visi līdzekļi ir atlauti un pretējās puses nobaidīšana ir tikai vieglākā municija. Kādreiz ar to vien arī pietiek.

Protams, ka pašā Padomju savienībā runāt par Sarkanarmijas vareno ķetnu spēka samazināšanu ir valsts nodevība. Komūnistu propagandas aparātam ir izdevies radīt tautā baiļu psihozi par to, ka nešķīstie imperiālisti gaida tikai īsto brīdi, lai iebrukumā Padomju savienībā izmantotu strādniekus līdz pēdējai asins pilītei un pēc tam liktu miljoniem nobeigties bada nāvē.

Rietumu strādnieki brīnās, kā gan komūnisms spējis Pad. savienībā noturēties jau 65 gadus. Viņi neaptver sistēmas ietvaros izveidoto terroru. Viņi nespēj saprast, kā gan 7 vai 8 proc. minoritāte komunistu partijas vara tiek paciesta. Varbūt, ka nekur citur neviena tauta nepanestu šādu slogu. Krievu slaviskās pacietības un pieticības mēram ir jābūt savām robežām. Līdz šim krievu tauta ir devusi tikai gauži mazu drosmīgo disidentu — režīma kritizētāju kontingentu. Disidentu vairākums nāk no žīdu minoritātes, un atliek tikai apbrīnot šos drosmīgos indivīdus.

(Turpinājums 20. lp.)

Latvijas valstssvētku pieņemšanā Latviešu Namā daudzo viesu apsveicēju vidū bija arī Ontario provinces un Federālā parlamenta pārstāvji. Uzņēmumā no kr.: Ontario premjēra Dēvisa vēlējumu nodeva dep. J. Šimko, LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs un konservātīvo partijas pārstāvis dep. Vilsons. Foto V. Plampe.

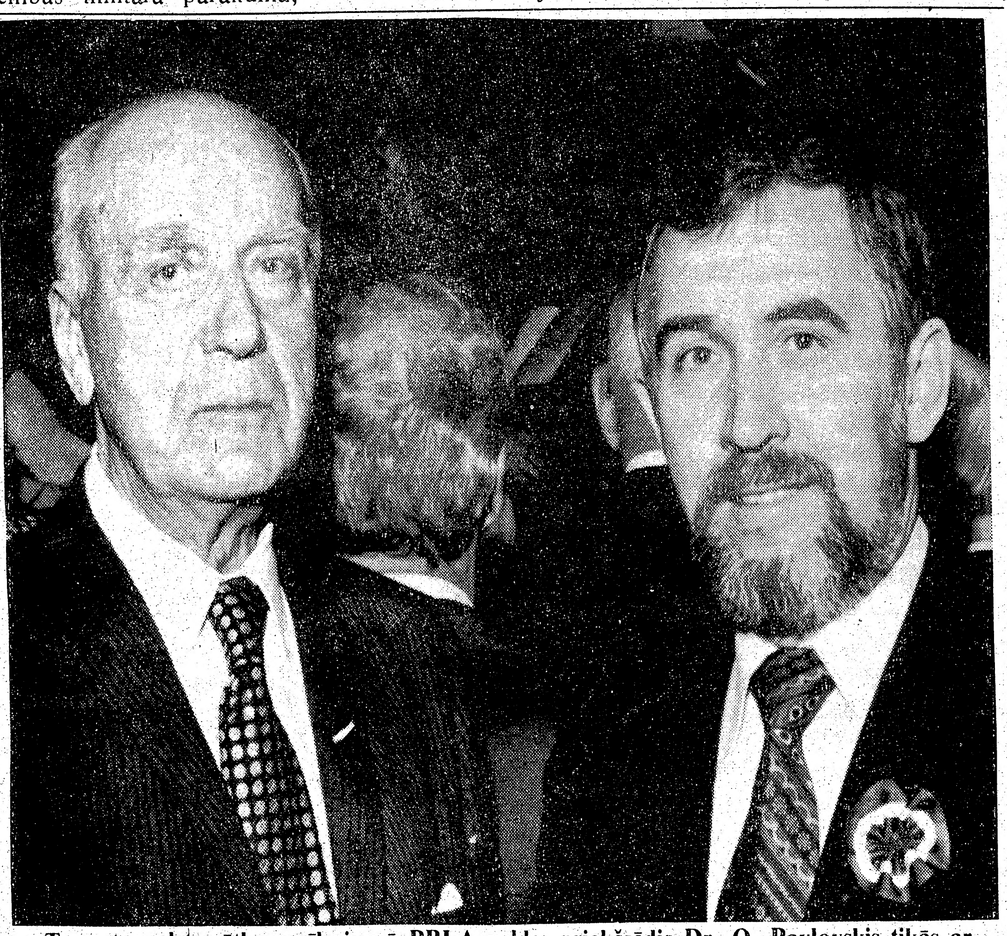

Toronto valstssvētku sarīkojumā PBLA valdes priekšsēdis Dr. O. Pavlovskis tikās ar klātesošiem lāčplēšiem un kalpakiešiem. Uzņēmumā Dr. O. Pavlovskis sarunā ar Atsevišķās studentu rotas vltn. kalpakieti P. Ikšeli. Kā Selonijas loceklis P. Ikšelis bija stājies pagaidu valdības rīcībā. Par drošību un kārtību vēsturiskā Latvijas valsts proklamēšanas aktā gādāja divas latviešu korporācijas Selonija un Talavija.

Kā mūs novērtē slepenā Rokas grāmata

Laikraksta 5. lappusē lasait latviešu organizāciju vērtējumu Etnisko grupu rokasgrāmatā.

Redakciju slēdzot, saņemts Daudzkultūru ministra Dž. Fleminga paziņojums, ka, lai neradītu iespaidu, ka iestādes slepeni izspiego etnisko grupu darbību, esot dots rīkojums Rokas grāmatu iznīcināt.

Latviešu organizāciju vērtējums, kas radies jau ministru prezidenta Dž. Dīfenbēkera laikā, ir ļoti objektīvs.

Valdībai pārbaudīta rokas grāmata ir nepieciešama, jo var gadīties, ka dažas tā dēvētās jaunkanadiešu aprindas, ko valdība atbalsta, nav lojālas un atrodas svešu varu kontrolē. Rokas grāmatu nevajadzēja iznīcināt, bet gan darīt to pieejamu visiem pilsoņiem.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1982. GADA 4. decembris, 49. numurs.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdē — V. Plūdons, T. Kronbergs, A. Šterns. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 40 dol., 6 mēnešiem — 21 dol., 3 mēnešiem — 12 dol. Atsevišķa numura cena 1 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1.50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

Ziemu mums vēl piegādā Ziemeļpols, bet ne japāņi. Dadža zīm. LA.

I. Blaževičs

Marksa ideoloģija nav nesusi labklājību

Padomju plānsaimniecības sistēma, kas izveidota pēc Marksa teorijas, izplešas arī Baltijas valstīs un Austrumeiropas zemēs. Pašreiz tā pārdzīvo vēl nepieredzētu krizi. Ārzemju augsto parādu un cietās valūtas deficita dēļ ļoti saruka padomju imports. Netiek īstenoti industrijas produkciju plāni, jo valūtas trūkuma dēļ neimportē arī nepieciešamās izejvielas.

Brežņeva uzsāktā plašā bruņošanas programma ārkārtīgi pārslogo jau tā ļoti vājo padomju tautsaimniecību. Ražo gan daudz dažādas ieroču sistēmas, bet maz sagādā maizes, sevišķi gaļas un sviesta. Pārtikas preču produkcijas kāpināšanas programma pasludināta 1979. g., kā vienmēr, taču tas bija tikai tukšs solījums. Gaļas veikali daudzos apgabalos un provincēs kļūst arvien tukšāki. Reti dabūjams arī sviests.

Stāvoklis ir katastrofāls, tādēļ Maskavas apgabalā, lielākās pilsētās Sibirijā, Vologdā, Kazanā un citur ieviestas gaļas produktu kartītes. Katrs patērētājs saņem mēnesī uz kartītēm 700 gr. gaļas, tikpat daudz desu izstrādājumus un 400 gr. tauku. Kartītes pastāv arī daudzās RSFSR un Grūzijas lielākos centros. Tur ierobežota arī cukura pārdošana. Veikalos grūti dabūjami augļi, kartupeļi un sakņaugi. Šo lielāko krizi kopš Oktobŗa revolūcijas palielina arī iedzīvotāju pieaugums par 6 miljoniem, ko rāda tautas skaitīšanas iznākumi 1979. g.

Saskaņā ar ziņām, uz pilsētām, kas labāk apgādātas ar partikas precēm, brauc cilvēki no tālienes. Vērojami pārtikas produktu meklētāju plūdi arī uz Baltijas valstīm.

Brežņevs partijas CK sēdē 1981. g. novembrī uzsvēra, ka pārtikas produktu trūkums paliek par galveno problēmu piecgades plānā. Arodbiedrību kongresā š. g. 16. martā, kuŗā piedalījās 5000 delegātu un apm. 300 ārzemju viesu no 140 valstīm, Brežņevs uzaicināja padomju arodbiedrības ienest savu devu pārtikas problēmas atrisināšanai. Viņš uzsvēra, ka partija un valdība darīs visu iespējamo pastāvošā pārtikas trūkuma novēršanai.

Cik šī problēma nopietna, liecina norādījums Maskavas partijas Centrālai Komitejai izstrādāt lauksaimniecības reformas plānu. Katrā ziņā tas nenozīmējā atkāpšanos no ūtopiskās kollektīvsaimniecības sistēmas. Pieņēma speciāllikumu melnā tirgus apkaŗošanai, bet pārtikas produktu trūkumu tas nespēja novērst, ne arī samazināt.

Zīmīgi, ka šoreiz Padomju savienība vairs nepiedalījās starptautiskā mesē IKOFA no 21. līdz 26. septembrim Minchenē. Iepriekšējās reizēs padomju paviljons vienmēr bija pilns ar lielu pārtikas produktu izvēli. Padomju ārējās tirdzniecības misija rīkotajā pieņemšanā tirgotājiem un preses pārstāvjiem neskopojās ar kaviāru, vodku un Krimas sektu.

Šajā mesē Minchenē piedalījās visas sociālistiskās valstis. Polijas paviljons bija pilns ar zosu, pīļu, trušu gaļu, šķiņķiem un desām, vodku un alu. Tas, ka Padomju savienība nepiedalījās, liecina par viņas nopietno pārtikas trūkumu.

Sociālisms, Marksa ideoloģija un plānsaimniecība vēl nekur un nevienai tautai nav nesusi brīvību, laimi un labklājību, bet gan apspiestību, ciešanas un trūkumu. Spilgta liecība par to ir apstākļi sociālistiskā gigantā Padomju savienībā, kur ir milzīgs territoriālais plašums, ļoti auglīga zeme Ukraina un visādas dabas bagātības, bet tur valda vislielākā verdzība, trūkums un posts.

Tautu kultūra un sociālā labklājība spēj attīstīties un plaukt tikai brīvībā. Skaidra liecība par to ir pastāvošās kultūras un labklājības starpība Sociālisttiskā un Nacionālā Ķīnā, kā arī Sociālistiskā un Federātīvā Vācijas Republika.

Lasītāju Vēstules

LIBERĀLISMA VIETĀ CĪŅU

Šīs rindas ir mana jautājuma turpinājums, ko prasīju š.g. 20. novembrī Kalamazū Latviešu biedrības telpās sapulcētiem par okupētās Latvijas dzejnieka Imanta Ziedoņa dzeju, kuŗas sākums skan: ,,Klusa nakts, svēta nakts, Ļeļu atnešanās nakts.''

PBLA priekšsēdis Dr. O.Pavlovskis teica Ņujorkā 18. novembrī: ,,Mums jāveic tas darbs politikā, vēsturē, literātūrā, kas liegts okupētajā dzimtenē.''

Ja kāds no brīvās Latvijas dzejniekiem būtu rakstījis līdzīgu dzeju, vai šāda dzejnieka darbus brīvās Latvijas skolās mācītu? Vai tos koŗos dziedātu? Ir pēdējais laiks trimdā izbeigt garīgo liberālismu un uzsākt garīgo cīņu ar ienaidnieku mūsu tēvu zemē. Mums jāboikotē nevēlamie Latvijas okupantu darbi skolās, koŗos un citos sarīkojumos, lai mūsu smadzenes neškīdina sarkanā karoga un sirpja ražojumi. Tad atkritīs daudzi nevajadzīgi pārpratumi.

Mācīsimies no žīdiem, kuŗiem ļoti agrā bērnībā jau mācot, kas zaudēts un kas viņiem dzīvē jāpanāk.

Šīs ir manas rindas nākotnes brīvai Latvijai, organizāciju vadoņiem, vadonēm, ,,neliberālās'' garīgās cīņas turpināšanai, lai to sasniegtu.

A. Roze Battle Creek.

NAV KO BĪTIES!

Latvija Amerikā 6. novembŗa numurā ir divas pretēju uzskatu lasītāju vēstules. Pilnīgi pievienojot A. Stibam Austrālijā, ka vienīgi tie, kas kalpo okupantu mērķiem, ir mūsu vienības grāvēji un ārdītāji. Nav svarīgi, vai tas ir krievs vai komūnists, bet tas, ko viņš dara un kam kalpo. Tādēļ tā ir arī atbilde A. Siliņam Toronto, kas izbrīnījies par to, ka Vankuveras latvieši rīkojot 18. novembŗa svinības krievu sabiedrības namā. Nav ko brīnīties. Vai labāk būtu kreiso vai kādās citās telpās, kur sirpis un āmurs grezno telpas? Siliņam zināšanai silti ieteicu ievērot A. Solžeņicina teikto. Briesmas, kas apdraud 20. gadsimta cilvēci, nenāk no kādas zemes, kādas nācijas vai kāda vadoņa, bet no universālā ļaunuma, ko reprezentē komūnisms. Visa cilvēce savā garīgā nespēkā ļaujas sevi pazudināt komūnisma izraktajā bedrē.

K.F. Pētersons Toronto.

JAUNIEŠU GODA DIENA

Laikraksti bieži ievieto jauniešu grupu uzņēmumus pēc iesvētes baznīcā, un tas tā ir labi. Iesvētības ir jauniešu viena no ievērojamākām dienām viņu jaunajā mūžā. Tā kā tā ir viņu goda diena, tad pieklājība, manuprāt, prasītu, lai fotografējoties godājamās personas novietotu attēla centrā. Kā redzam publicētajos uzņēmumos, parasti 1. rindā sēž mācītāji, draudzes priekšnieki, dažkārt pat ērģelnieki, bet iesvētāmie jaunieši atstumti aizmugurē.

Lai mēs spētu pastāvēt kā kopība, tad nevaram turēties pie pagājušā gadsimta paražām, bet mums jāiet laikmetam līdz. Respektē otru personu, tad citi respektēs tevi.

Ž. Dombrovskis, Balaratā.

NEGROZĪSIM SENU VĒSTURES PATIESĪBU

Ir atkal sākušās debates par mūsu 700 verdzības gadiem LA 16. oktobŗa numurā: Vai esām vergu tautas pēcnācēji: Par šo jautājumu jurists un tautsaimnieks prof. Kārlis Kļaviņš, referēdams Toronto Latviešu Centrā, atzinis, ka tikai daži posmi no šiem 700 gadiem bijuši verdzībā. Kā par brīnumu viņam radušies atbalstītāji un aizstāvji arī no vecākās paaudzes, piedzīvojuši juristi un politiski darbinieki. Man šķiet, nav jāsaprot vārda tiešā nozīmē, ka visi tie 700 gadi nepārtraukti bijuši verdzībā. Pareizāk gan būs, ka tikai daži posmi šais 700 gados ir bijuši ar zināmiem atvieglinājumiem. Visumā tomēr tie ir un paliek verdzības gadi, kuŗus noliegt nevar; vai tad mūsu skolās un vēsturē tiešām mācīts nepareizi? Ja arī vēsturnieki ne vienmēr sniedz pareizas ziņas, tad jāsaka, šinī ziņā vairāk kļūdās jaunie, tagadējie vēsturnieki un zinātnieki nekā vecie — bijušie, kas paši to pieredzējuši un izbaudījuši.

Aleksandrs Zaube Čikagā.

J. Andrups

Ceļa cirtēji uz valsts atdzimšanu

Latviešu karavīrs Otra pasaules kara laikā. Dokumentu un atmiņu krājums. Redaktori Vilis Hāzners un Indulis Kažoziņš. VIII. Papildinājumi un labojumi pie pirmo septiņu grāmatu satura. Recenzijas par pirmām septiņām grāmatām. Latviešu karavīri sarkanās armijas dienestā. 1. šķ. Dzelzkrusta kavalieri. Daugavas vanagu centrālās valdes izdevums. 1982. 383 lappuses.

Daugavas vanagu pasāktais latviešu karavīru gaitu dokumentējums Otrā pasaules karā pietuvojies nobeigumam. Pagājis jau 21 gads, kopš DV centrālā valde 1951. gada 2. decembrī nolēma vākt materiālus šādam izdevumam, un 1970. gadā varēja iznākt 1. sējums. Šā lielā darba sācēju nav vairs mūsu vidū. Londonā, 1977. gada 10. jūnijā ceļā uz Straumēniem mira Latviešu leģiona archīva iedibinātājs un pirmo triju sējumu militārais redaktors kpt. O. Caunītis. Bez viņa lietpratīgā ilgu gadu darba šāds izdevums nebūtu iespējams. Pirmo četru sējumu galvenais redaktors Osvalds Freivalds ir aizsaulē kopš 1977. gada. 1981. gadā izvadījām mūžības ceļā šī darba sākšanas lēmumu īstenotāju pulkvedi Vili Janumu. Ja DV organizācija ir varējusi aizgājušo vietā atrast citus veiksmīgus darbiniekus un darba sākotnējo ideju vairrākkārt paplašināt, tas liecina, ka DV nav dilstošs, bet augošs spēks ar dziļu rūpi pienācīgi godināt nesenās pagātnes cīnītājus, lai viņu gaitās rastu stiprinājumu varbūt vēl grūtākām nākotnes cīņām.

Kad 1977 gadā iznāca serijas 7. sējums, ta redaktori Vilis Hāzners un Alfreds Jānis Bērziņš ievadvārdos paziņoja, ka tas ir pēdējais un serija līdz ar to nobeigta. Tomēr starplaikā bija sakrājies lielāks daudzums papildinājumu, labojumu un citu materiālu. Tā radās vajadzība izdot 8. sējumu, kas Viļa Hāznera un Induļa Kažociņa redakcijā šai vasarā nonācis pie lasītājiem.

Iepriekšējo septiņu sējumu labojumiem un papildinājumiem pievienoti vēl citi materiāli. Kapteiņi Ēvalds Vērsāns un Jānis Tūte rakstījuši par tiem latviešu karavīriem, kas kara sākumā, izbēgdami no iesaistījuma sarkanarmijā, nokļuva vācu gūstā un tika vai nu drīz atbrīvoti, vai arī īsāku vai ilgāku laiku turēti gūsta nometnēs Vācijā.

Grāmatā ievietotas divas interesantas vācu liecības, kas rāda Hitlera valsts vadītāju dažādos ieskatus latviešu un igauņu vienību dibināšanas jautājumā. Pirmā (191. lpp.) ņemta no manuskripta Hansa Stobera grāmatai „Die lettischen Divisionen im VI. SS Armeekorps" (Munin Verlag, Osnabruck, 1981), un pēc tam iznākušās Stobera grāmatas atbilstošā lappuse tai diemžēl nav uzdota. Pēc šīs liecības, kuru sniedzis SS ģenerālis Bergers, 1942. gada sākumā Berlīnē Austrumlietu ministrijā ieradušies ģenerāļi Dankers un Bangerskis, kā arī igauņu pašpārvaldes 1. direktors Mae. Viņi apmeklējuši arī SS vadību un lūguši atļaut izveidot neatkarīgas latviešu un igauņu karaspēka vienības, saņemot par to pretī valsts līgumu, ar kuru tiktu atjaunota Latvijas un Igaunijas neatkarība ar pilnīgu rīcības brīvību, atskaitot abu valstu aizstāvēšanu, ārējo politiku, nauda un saimniecisko plānošanu, kā arī policiju (izņemot kriminālpoliciju). Hitlers, vācu armijas vadība un saimniecības noteicēji šādam līgumam piekrituši, bet svārstījies austrumlietu ministrs Rozenbergs, kam nav paticis, ka visu šo lietu ierosina SS vadība. Rozenberga svārstīšanās dēļ apkaitinātais Hitlers atdevis līgumu atpakaļ neparakstītu. Tā arī saformētais latviešu korpuss ar divām divīzijām un igauņu vienības iesaistījās karā bez jebkādām garantijām par savu valstu nākotni.

Otra liecība ir tā paša SS ģenerāļa Bergera 1942. gada 11. decembŗa raksts savam šefam Himleram (193. lpp.). Raksts sniegts oriģināla fotokopijā, bet tā latviskais tulkojums ir neprecīzs. Latviešu pašpārvaldes priekšlikumu uzstādīt 100.000 vīru lielu neatkarīgu latviešu armiju Bergers asi noraida: „Vecs gājiens par šo armiju, kas vedams sakarā ar mēģinājumu iegūt sevišķas politiskas priekšrocības. Esmu šādu mēģinājumu noraidījis kā pilnīgi nederīgu un vairāk nekā bīstamu." Neatkarīgas latviešu armijas vietā Bergers iesaka izveidot tikai vienu vienību, kas būtu izlietojama kā policijas bataljoni bandu apkaŗošanai vai sevišķā piemērotības gadījumā kā Latviešu leģions. Šo „sevišķās piemērotības" stažu latviešu karavīri ar savu drosmi un kaujas spējām arī izpelnījās, un 1943. gada 10. februārī Hitlers deva pavēli izveidot Latviešu leģionu, bet Latvijas valsts neatkarības atjaunošanas labā latviešu tauta par to nesaņēma pretī nekā. Tas viens no daudzajiem piemēriem, kā nacionālsociālistu politiķi strauji drupināja to, ko karavīri frontē bija izcīnījuši.

Grāmatā sakopotas recenzijas, krietnu speciālistu rakstītas, par serijas pirmajām 7 grāmatām. Tas ir vērtīgs materiāls, kas dod dažu derīgu labojumu un vērtējumu. Papildinājumi un labojumi sakārtoti grāmatu secībā, diemžēl, atsevišķo grāmatu labojumu nodaļas nav atzīmētas satura rādītājā. Visspilgtākais papildinājums ir divu aculiecinieku stāsti par 15. divīzijas izlūku bataljona pēdējām gaitām Berlīnē un par šī bataljona iziršanu. Tie vēstī par riskantām dēkām bezcerīgos apstākļos. Pēdējās dienas Berlīnē aprakstījis bataljona stāba karavīrs Atis Baltiņš. Par Berlīnes cīņām un nonākšanu krievu gūstā plašāk stāsta 2. rotas v.v. V. Laiviņš. Latviešu valodā šīs cīņas līdz šim bija maz attēlotas, bet jo plaša atbalss tām bijusi amerikāņu, angļu un vācu rakstos. Dž. P. Odonella grāmata Bunkurs tagad izdota arī latviešu valodā.

Veļikajas fronte 1944. gada martā.

Atsevišķā nodaļā ievietoti virspulkveža Artura Silgaiļa labojumi un piezīmes, jo tās rakstītas par visām 7 iepriekšējām grāmatām. Sniegts saraksts par karavīriem, kas apbalvoti ar Dzelzs krusta 1. šķiru, neizdalot atsevišķi Bruņinieku krusta ieguvējus; redaktori atvainojas, ka saraksts nav pilnīgs. Dzelzs krusta 2. šķiras ieguvēji Leģiona archīvā nav reģistrēti.

Grāmatas beigu daļā ievietotas Artilerijas inspektora štāba pltn. Friča Telmaņa atmiņas par krievu okupācijas laiku 1940./41. gadā un par viņa gaitām sarkanarmijas 24. korpusā.

Ļoti svarīgi būtu iespēju robežās savākt materiālus un aprakstīt latviešu nacionālo partizānu gaitas Latvijā pēc 1945. gada 8. maija: aculiecinieku stāstus, padomju preses rakstus, Imanta Lešinska liecības par partizānu ķeršanu un tiesāšanu, notiesāto partizānu likteņus spaidu darbu nometnēs, izceļot dažus spilgtākos zināmos gadījumus, kā Ivaru Grabānu. Nākamajā serijas grāmatā apsolīts apskatīt latviešu karavīru gaitas rietumvalstu armijās. 8. sējums līdzīgi iepriekšējiem, ilustrēts ar foto attēliem un dažām kartēm, kam vēstures dokumentu nozīme.

Spēcīgus grāmatas beigu vārdus devis Vilis Hāzners. Kodolīgi izteikta Leģiona vēsturiskā nozīmība: „Latviešu leģions vismaz spēja parādīt visas mūsu tautas stāju un deva izdevību tiem leģiona vīriem, kuŗi patvērās rietumos, tāpat visiem mūsu tautas sabiedriskiem un politiskiem darbiniekiem, kas uz viņu cīņām balstoties, tika paglābušies rietumu pasaulē, vēl šodien turpināt darboties gan citāda veida cīņas ieročiem par mūsu tautas un valsts brīvības atgūšanu. Ja tas tā nebūtu bijis, tad mūsu loma starptautiskajā forumā būtu daudz, daudz nenozīmīgāka, ja vispār tāda būtu. Bet par to vēl runās vēsture."

Pievienojoties V. Hāzneram, jāatzīst, ka latviešu leģionāri bija ceļa cirtēji uz Latvijas valsts atdzimšanu Otra pasaules kara politiskajos džungļos, un kaut viņi nespēja šo cīņu nobeigt un izcieta visus iespējamos pazemojumus, viņi ir vainagoti ar varoņu slavu.

LATVIJA AMERIKĀ APGĀDS

lūdz abonentus laikā kārtot 1983.g. abonementa maksas, kas paliek nemainītas. ASV un citu zemju abonenti, kas maksā ASV dolāros, lūgti maksājumu summu nesamazināt par kursa starpību, jo laikraksta sūtīšana ārpus Kanadas gadā maksā 15 dol. vairāk nekā Kanadā. Piezīmējam, ka sūtīšanas pasta nodeva ir augstāka tiem abonentiem, kas maksājumus nav nokārtojuši.

Jaunie Zvani

10. nrs. iznācis. *Jaunie Zvani* ir pašu jauniešu veidots literārs pielikums žurnālam *Treji Vārti* un ALJA-s izdevumam *Vēja Zvani.*

P.S. *Jaunie Zvani* atsevišķi nav pasūtināmi.

Zīles saka paldies

Rudens bija talkā laiks, kad brīvās Latvijas ārēs dunēja kuļammašīnas, skanēja talcinieku jautrās klaigas, šad tad saklausot arī saimnieka rīkojumus un norādījumus.

Arī DV Toronto sieviešu koris „Zīle" š. g. 13. novembrī noturēja talku savām nākotnes iecerēm, proti, iegūt līdzekļus papildināt sieviešu koŗu dziesmu krājumu ar jauniem skaņdarbiem.

Protams, kā katrā talkā, darba smagums jāiznes mājniekiem, bet, bez labo draugu un kaimiņu līdzdalības graudu birums klētī būtu niecīgs.

Sarīkojums noritēja lielā draudzībā, sirsnībā un omulībā.

Par labo izdošanos zīles grib sirsnīgi pateikties Ausmai un Jānim Miķelsoniem (Broadview Delicatessen) par lieliski sagatavotajām siltajām vakariņām, kā arī par atļauju izmantot viņu veikala virtuvi sarīkojuma vajadzībām.

„Gardenia" puķu veikala īpašniecēm Mārai Lūsei un Intai Tauriņai par lielo laimestu klāstu loterijai, zeltkalim Aleksim Gugānam par rotas lietām, Emmai Dzeguzei par latviskajiem māla izstrādājumiem, vīru korim Viesturs par „apmaksātu" sveicienu, kā arī daudziem citiem.

Sarīkojuma programmā jāmin īpaši talcinieki: baritons Alberts Vītols, pianisti: Marta Tūtere - Kundrate un Pēteris Zariņš. No pašām zīlēm gan ar dziesmām, koklēm un deklamācijām uzstāšanās kārtībā piedalījās: Inta Avikaz, Ariāna Liepiņa, Ženija Vītola, Dzidra Egle, Linda Kronberga, Laura Zariņa, Silvija Tint un koris „Zīle", diriģents Arvīds Purvs.

Vairāki viesi bija mērojuši garu ceļu, par ko viņiem sirsnīgs paldies.

Pats galvenais tomēr ir un paliek — labā sajūta, ka ir tik daudz labu draugu un kaimiņu, kas solījās arī nākotnē nākt zīlēm talkā.

Tonija Krūka

Atkāpšanās no Tornas 1945. gada janvārī.

Vanagu Kārlis

Lielākie varasdarbi mūsu dienās!

Paldies Pasaules brīvo latviešu apvienībai par nule izdoto brošūru ,,Report on the Implementation of the Helsinki Act in Soviet Occupied Latvia: 1982'' 46. lp. PBLA, Rockville, Maryland, USA), kam vajadzētu atrasties katra aktīva trimdinieka grāmatu plauktā, jo tā pārskatāmi un labā angļu valodā kopsavilkumā sniedz ne vien faktus un skaitļus par mūsu tautas genocīdu, mūsu valodas kropļošanu un maskaviešu terora programmu latviešu nacionālitātes iznīcināšanai, bet arī autentisku Molotova—Ribentropa 1939. g. līguma tekstu, kas nolikvidēja neatkarīgās Baltijas valstis. Tāpat arī ziņas par mūsu zemju okupāciju un netiesisko inkorporāciju PS, ka arī ASV Kongresa 14. jūnija Baltiešu brīvības dienas rezolūciju — deklarāciju, kas ieguva ASV likuma statusu. Iegaumēt: Šis ,,Public law 97 — 196, 97th Congress''. iemūžina, ka ASV atzīst, ka Baltijas valstis krievu okupētas un nelikumīgi anektētas Pad. Savienībā! Mūsu publikācijās gan bagātīgi bija iespiesta ASV prezidenta 14. jūnija proklamācija, kas izdota šī likuma ietvaros, bet līdz šim nekur nebija publicēts šī likuma pilns teksts (pat Baltiešu — amerikāņu brīvības līgas biļetēnā nē), kas ir viena vienīga apsūdzība pret Kremli, no kuŗas daudz kas palika nepieminēts prezidenta proklamācijā (šajā proklamācijā jaunums bija Staļina un Hitlera 1939. g. līguma pieminēšana un ka ASV jau 41 gadus neatzīst BV ietilpināšanu PSRS). Visu šo dokumentu autentiskie teksti lieliski noderēs kā vēres mūsu nacionālpolītiskajās rosmēs.

Visu šo dokumentu autentiskie teksti lieliski noderēs kā vēres mūsu nacionālpolītiskajās rosmēs. Beigu lapā arī Francijas republikas Senāta un Tautas vietnieku nama 1981. un 1982. g. atzinumi par BV inkorporācijas neatzīšanu (angliskais tulkojums citēts Dr. O. Pavlovska rakstā grāmatiņas sākumā).

Pārskatā par latviešu genocīdu okupētajā Latvijā pieminēta Apvienoto Nāciju (AN) 1948. g. konvencija par genocidālo noziegumu novēršanu un sodīšanu, tāpat AN Drošības padomes 1976. g. deklarācijā. Manuprāt pielikumā derēja arī pievienot attiecīgus izvilkumus no maz zināmās 1973. g. Universālās cilvēku tiesību konvencijas, tāpat AN satversmes (1. pta. 3. daļas) par cilvēku tiesībām, brīvībām un tautu pašnoteikšanos.

Teicams ir konspektīvais faktu pārskats, kā Latvijas un PS starptautiskās attiecības, nostiprinātas daudzkārtējos līgumos, tika sagrautas ar Kremļa ultimātu, occupatio bellica iebrukumu un 1940. g. ,,tautas brīvajām vēlēšanām''. Trāpigs virsraksts šai nodaļai ir ASV delegācijas vadītāja Cilvēku tiesību pārraudzīšanas konferencē Belgradā tiesneša A. Goldberga secinājums par BV inkorporāciju PS: ,,Tā bija lielākā (tiesību) izvarošana mūsu dienās!''. Izvilkums no čekista-pārbēdzēja I. Lešinska liecības lietuvieša Kaiīrsa apsūdzības lietā, par čekas dižmeliem, mudina apšaubīt ikvienu krievu dokumentāciju, kas vērsta pret mūsu trimdas darbiniekiem. Rakstā par terroru BV pieminēti notiesātie disidenti-baltieši, tāpat Sirdsapziņas cietumnieki, ar 1982. g. upuŗu vārdiem.

Foto technikā iespiestā izdevumā labi padevušās illustrācijas: 5 attēli stāsta par latviešu kluso protestu okupācijas varai, 4 lapas liecina, cik akūta ir rusifikācija dzimtenē. PBLA priekšsēža Dr. phil. Olģerta Pavlovska spalvai pieder korrektais un aktuālais ievadraksts, izsakot vēlmi, ka ,,Madrides konferencei'' vajadzētu izlemt pašnoteikšanās tiesību atdošanu Baltijas tautām, kuŗām nacionālās tiesības un politiskā neatkarība atņemta ar varu. Graujošais padomju režīms, rupji pārkāpjot Helsinku vienošanos, ik dienas noliedz latviešiem cilvēku pamattiesības, tiesību uz brīvībām un nacionālu eksistenci. Šis Dr. O. Pavlovska ievadraksts citēts ar 1982. g. 1. augusta datumu.

Kā zināms, Madrides ,,atskaites un pārraudzības'' konferencē ASV delegācija, izmantojot mūsu sniegtos faktus, smagi apvainoja krievus par cilvēku tiesību pārkāpumiem Baltijā. Bet nu sarkanajam blokam piebiedrojušies arī NATO sabiedrotie, lai atmiekšķētu ASV principiālo nostāju un ,,mīļā miera un Eiropas sadarbības dēļ'' uzrakstītu un parakstītu ,,Kremlim pieņemamu'' Madrides saieta protokolu! Un tas tā arī notiks, jo tas jau nebūs nedz pirmais, nedz pēdējais starptautiskais dokuments, kuŗam reālpolītikā nav pat izlietotā papīra vērtība! Tikko krievu sarkanais lācis ierūcas, tiesības, taisnība un morāle izplēn! Kā Belgradā, tā Madridē tika izniekots laiks un nauda.

1975. g. 31. jūlijā ASV prezidents G. Fords Helsinkos savā 28 minūšu runā (gan nevienas zilbes, kas vērstos pret 7 milj. baltiešu atstāšanu krievu jūgā, kā jau bija izlemts Jaltā un Potsdamā!) teica, ka ASV tauta ir neapmierināta, ka cerības uz drošību un mieru pasaulē tiek sadragātas ar tukšiem vārdiem un nepildītiem solījumiem.

Vēsture Helsinku vienošanos nevērtēs ne pēc šeit dotajiem solījumiem, bet gan, kā šie solījumi tiek turēti un pildīti! Helsinku saietam ik pēc 4 gadiem sekojošās ,,atskaišu un pārraudzības konferencēs'' par Helsinku solījumu pildīšanu Belgradā (1977) un Madridē (1981) melns uz balta tika pierādīts, ka moskvīti un viņu satelīti Helsinkos parakstītos solījumus netur.

1985. gadā atkal par to pašu, izšķiežot miljonus, notiks plaša vāvuļošana, apsūdzību saraksts pret komūnisma despotismu būs vēl gaŗāks, un pēc retoriskām runām atkal tāpat kā pašreiz notiks ķīvēšanās, vai krievu nodarījumus un pārkāpumus vispār drīkst pieminēt oficiālajā protokolā.

Par okupantu režīma patvarībām pret apspiestajiem baltiešiem, pēc gaŗu gaŗās apsūdzības, Madrides saietā pat nebija nevienas nosodošas rezolūcijas, tādēļ naīvi vispār iedomāties kādas debates par neatkarības restaurēšanu Baltijas tautām! Helsinkos tika apstiprināts status quo, neviens tur ir neiepīkstējās par status quo ante (pirms okupācijas stāvokļa) nodibināšanu. Baltiešu tautu sistēmatiskā iznīcināšana turpinajās un turpināsies, ASV ,,labie deklarātīvie nodomi'' ved uz elli. Bet PBLA jaunais lietiskais izdevums stāstīs nākošajām paaudzēm, kā mēs ar saviem liecinājumiem par Kremļa noziegumiem mēģinājām apellēt pie ,,pasaules sirdsapziņas''. Mēs šo darbu apņēmīgi un spītīgi turpināsim, tādēļ šāda veida faktuālu materiālu un dokumentu publikācijas, ko tagad ievadījis Dr. O. Pavlovskis, ir dzēlīgs ierocis, kas mums lieti noderēs, veicot savu trimdas sūtību — kliegt pasaulei, kā sarkanās dzirnas maļ latvju tautas miesas! ,,Lai dienu un nakti kūsā mana dvēsele, rūgtu žulti putodama!''. Lai mūsu rūgtā žults pret mūsu tautas apspiedējiem nebeidzami izpaužas mūsu naidā pret komūnismu. Lai Dievs palīdz mūsu PBLA pamazām ,,visā frontē'' pārņemt šīs cīņas vienotu vadību!

Varoņu vakars Toronto

Arvien retākas kļūst mūsu brīvības cīņu varoņu — Lāčplēša ordeņa kavalieŗu rindas. Ir labi, ka tagad sasaukušies arī Otra pasaules kaŗa kauju lauku varoņi Latviešu dzelzkrusta kavalieŗu savienībā, kuŗas goda priekšsēdis ir maj. V. Hāzners, bet valdes pr-dis O. Perro.

Savienības rīkotajā pirmajā draudzības vakarā kopā ar lūgtajiem viesiem bija pulcējušies pāri par 50 dalībnieku. Pēc O. Perro vārdiem skopās uzrunas sanāksmi sveica virspulkvedis A. Silgailis.

Vakara sirsnīgo tuvību veicināja veco cīņas biedru atmiņu stāstījumi. Daudziem tā bija neaizmirstama tikšanās pēc gadu desmitiem.

Saviesīgā daļā par piemērotu mūziku gādāja Runči. Latviešu Nama dāmu komiteja bija gādājusi par bagātīgu vakariņu galdu.

Pirmais varoņu draudzības vakars izdevās tik teicami, ka savienība šādu tikšanos paredzējusi turpmāk rīkot ik gadus.

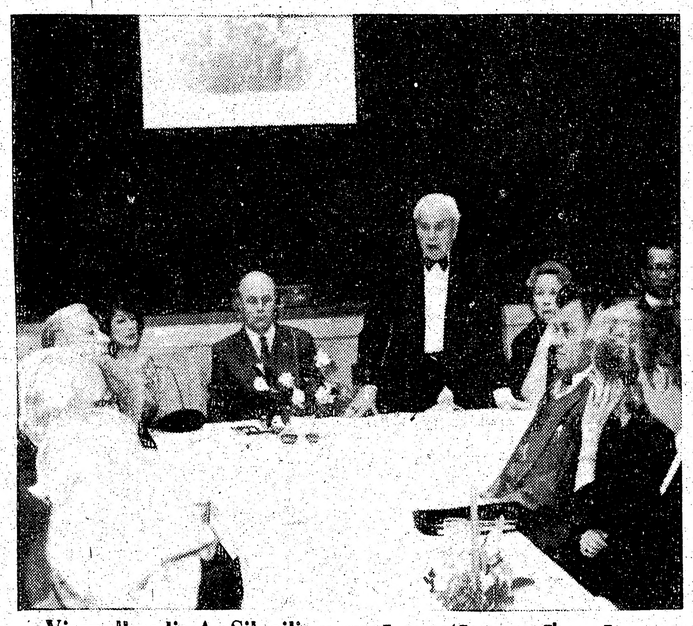

Virspulkvedis A. Silgailis uzrunā augstās varonības zīmes kavalieŗus.

Lāčplēša jubileja

LKOK kapt. A. Vītoliņš.

Piederīgo un tuvāko draugu vidū 85 gadu jubileju 4. novembrī atzīmēja Strēlnieku un atbrīvošanas cīņu aktīvs līdzgaitnieks LKOK kapt. Arturs Vītoliņš. Gavilnieka dzimtā veta saistās ar Madonu. Pēterpils universitātē studējis tieslietas, vēlāk absolvējies Ķijevas kaŗaskolu. Strēlnieku kauju laukos 1917. gada Tīreļpurvā piedzīvojis smagu kontūziju un veseļojies Tērbatas kaŗa slimnīcā. Pēc atveseļošanās iedalīts Rezerves pulkā. Sarkanie okupanti viņu kā virsnieku mobilizēja savā armijā. Tur kapt. Vītoliņš tiekas ar vairākiem strēlniekiem no sava pulka. Lieldienu rītā kopā ar vairākiem kaŗavīriem pārpeld kādu upi un dodas gūstā pie igauņu bruņotā viļciena komandas, gandrīz krītot par upuri tur stacionētiem somu kaŗavīriem. Līdz ar pārējiem kaŗavīriem viņu pārsūta uz Tērbatu, kur tiekas ar vēlāk pazīstamo plkv. ltn. Kr. Berķi. Viņu līdz ar pārējiem kaŗavīriem iedala jaunformētā 2. Cēsu kājnieku pulkā. Piedzīvojis atbrīvošanas cīņu pirmās uguns krištības Rūjienā, vēlāk Cēsu un apkārtnes kaujās, kur izpelnījies LKO. Kauju laukos ticies arī ar artilerijas virsl. Šēnfeldu (Skaistlauku). Par varonību cīņās ar Beŗmontu izpelnījies Triju zvaigžņu ordeņa augstāko šķiru.

Pēc atbrīvošanas cīņām apsolvējis Rīgas aviācijas skolu. Kaŗavīra gaitas beidzis, ar tirdzniecības bankas direktoru Jēkabu Paegli atvēris liķieŗa fabriku. Vēlāk iesaistījies mežu izmantošanas sabiedrībā. Bijis tuvā draudzībā ar vēlāko zemkopības ministru, Rīgas pilsētas galvu un sūtni Berlīnē LKOK Hugo Celmiņu.

Otrā pasaules kaŗa gaitas kapt. Vītoliņu novedušas Vācijā. No Ludvigsburgas ar dzīvesbiedri Austru 1953. g. iecelojis Kanadā.

Kaut straujākaș kustības ierobežotas, jubilejas dienā sirmais brīvības cīnītājs likās vēl spirgts un bagāts atmiņām. Jubilāru ar rakstu sveica LKOK b-ba (A. Lauris), virsnieku apvienība (kapt. A. Millers),, latviešu kaŗa veterānu strālnieku b-ba (kapt. O. Dzērvītis), kaŗa invalidu apvienība (G. Krustiņš), Pensionāru apvienība (Vilma Aleksanders). Personīgi un ar veltēm sveica Invalidu apvien. valdes loc. M. Bulovs ar dāmu komit. pr-ci Heleni Bulovu un O. Kļavenieks, DV nodaļas pārst. L. Ozols ar vanadžu kopas vad. Astridu Jākobsoni.

SŪSENMARĪ

Klusībā par 75-gadnieku kļuva inž. Nikolajs Rozēns. Dzimis 1907. g. 25. oktobrī Pēterpilī. 1934. g. beidza Latvijas universitātes mechanisko fakultāti ar inženieŗa - elektriķa gradu. Diplomdarbu par Ķeguma spēkstaciju izstrādāja pie prof. Rezevska un Brikmaņa. Kanadā ieguva inženieŗa prakses tiesības bez kādiem pārbaudījumiem uz LU diploma pamata. Līdz pensionēšanai bija vecākais inženieris Algoma Steel uzņēmumā. Jubilāru sveica LU Absolventu apvienība un korporācija Fraternitas Arctica.

VK

Kā valdības rokasgrāmata vērtē latviešus

Kanadas parlamentā pēdējā laikā vētrainas debates izraisīja tā dēvētā Etnisko grupu izvērtēšanas rokasgrāmata. Valdība sākumā šāda izdevuma eksistenci noliedza, bet tad konservātīvo partijas deputāts P. Beatty par lietišķīgu pierādījumu parādīja šī slepenībā turētā manuskripta kopiju. Taisnošanās, ka grāmata pēdējos gados nav lietāta, nav svarīga. Daļa datu ir novecojuši un tie nav papildināti ar jaunāko informāciju. Debatēs mēģina noskaidrot, kas pieminēto izdevumu sastādījis, jo Kanadas uzraudzības iestādēm tas piesūtīts kā autentisku ziņu avots.

Vairākas tautību grupas protestē par vienpusīgu novērtējumu.

„Noslēpumu grāmatā" pieminētas tikai trīs latviešu organizācijas. Dodam iespēju mūsu lasītājiem pašiem spriest no sekojošā oriģinālteksta:

LATVIAN NATIONAL FEDERATION IN CANADA
(Latviešu Nacionālā Apvienība Kanadā — LNAK)
491 College Street, Toronto 4, Ontario.

Founded: 1950

Purpose — its aims include serving for Latvia's independence; furthering the immigration of Latvians into Canada and helping newcomers become loyal citizens by promoting their spiritual and material welfare and encouraging collaboration among the different Latvian organizations.

Membership and Organization — it is the official Latvian „roof organization", with which most of Latvian organizations in Canada are affiliated. It is the first and oldest Latvian central organization created in the free world with over 20 branches in Canada. The most active branches are located in Vancouver, Edmonton, Red Deer, Calgary, Winnipeg, Montreal, Halifax and Antigonish.

Activities — much support and attention are given to youth groups, cultural and educational activities. LNAK supervises most Latvian Saturday schools, prepares text books and organizes teachers' training courses. A variety of school courses are available at the elementary and high school levels, as well as vocational, correspondence and adult education courses. Tries to influence Canadian foreign policy in the interests of Latvia through letters to political leaders. Is in close contact with the Assembly of Captive European Nations (Inter-Ethnic 2)*, the Anti-Bolshevic Block of Nations (Inter-Ethnic 1)** and the Global Federation of Free Latvians. It maintains a moderate course.

Publications — apparently none. Latvian 2

LATVIAN NATIONAL YOUTH FEDERATION IN CANADA
(Latviešu Nacionālā Jaunatnes Apvienība Kanadā)
P.O. Box 285, Terminal „A", Toronto, Ontario.

Founded: around 1953

Purpose — preservation of the Latvian language and culture and is also interested in seeing Latvia freed from U.S.S.R. domination.

Membership and Organization — branches in Toronto, Montreal, London, Hamilton, Winnipeg, and perhaps other centres. Affiliated with the Latvian National Federation.

Activities — actively engaged in anti-Communist propaganda. Holds leadership training courses in anti-Communist work in Toronto, Montreal and Ottawa.

Publications — CEĻINIEKS (The Wanderer), monthly, Winnipeg, Manitoba, established 1958.

Latvian 3

LATVIAN RELIEF SOCIETY OF CANADA — Toronto Branch
(Daugavas Vanagi) — Hawks of the River Daugava
491 College Street, Toronto, Ontario.

Founded: 1949

Purpose — stresses welfare work; interested in preserving Latvian heritage; also interested in youth work and sports in Canada.

Membership and Organization — post World War II refugees. Branches in Toronto, Hamilton, London, Ottawa, Noranda, Red Deer, Niagara Falls, St. Catharines, Vancouver, Halifax and other centres. It has men's and women's sections. This is the strongest and most active Latvian organization in Canada. The Society is a member of the Latvian National Federation in Canada. (Latvian 1)*. It has a federal charter. It was founded in Belgium during World War II by Latvian veterans. The name ir derived from Latvia's most important river, the Daugava, and the word for hawk, vanags, which is used as a symbol of alertness and intelligence.

Activities — works particularly for the benefit of needy Latvian war invalids and their families in Germany. In 1970, for example, it initiated a campaign of collecting signatures for a petition to the Government of Canada in protest against the continuing genocide of Latvian people in the U.S.S.R. 7,500 signatures were collected until the end of Nov. 1970. Organizes and participates in anti-communist rallies. Other activities are mainly social, cultural and charitable.

Publications — LATVIJA - AMERICA, twice-weekly, Toronto, established 1949.

Neattaisnojams latviešu nomelnošanas mēģinājums

LATVIEŠU NACIONĀLĀS APVIENĪBAS KANADĀ PAPLAŠINĀTĀS VALDES SĒDES ATZINUMI.

Pēc divu nedēļu Eiropas ceļojuma nule atgriezies LNAK politiskās informācijas nozares vadītājs un PBLA valdes priekšsēža vietnieks Dr. L. Lukss, kas 25. novembra sēdē sniedza vispusīgu ziņojumu.

Dr. L. Lukss ziņoja par savu Eiropas ceļojumu.

Viņš bijis viens no latviešu delegācijas locekļiem Madrides konferences atklāšanas sesijās. Dr. L. Luksam bijusi izdevība noklausīties konferences ievadījumu, un pēc viņa vērtējuma tai nav paredzams ātrs nobeigums. Jau apspriežot darba seku, radušās krasas domstarpības, jo vairākas Eiropas valstis iesniegušas papildinājumus, lai konferencē apspriestu arī tautu pašnoteikšanās principu, arodbiedrību un to tiesību jautājumus, kā arī prasību, lai visas tās grupas vai individuālās personas, kas seko Helsinku nolīguma iedzīvināšanai, netiktu sodītas un ierobežotas.

Protams, ka šādi papildinājumi nav pieņemami Pad. savienībai un tai pakļautām komūnistiskām valstīm, jo tas nozīmētu pašreizējās diktatūras izbeigšanu un demokratisko principu iedzīvināšanu. Kompromisa meklētāji apsveŗ domu par tā saucamo ekspertu konferenci, kas darbotos starplaikā līdz nākošai lielajai konferencei Bukarestā.

Vispārējos vilcienos Dr. L. Lukss informēja arī par vispārējiem apstākļiem Madridē, kur spāņu apbruņota policija apsarga konferences ēkas apkārtni, bet ir samērā iecietīga pret ļaužu masām un arī demonstrācijām. Tā šoreiz bez sevišķiem starpgadījumiem Dzidra Vēvere no Zviedrijas ar savu igauņu partneri tautas tērpos varējušas netraucēti dalīt informācijas materiālus un sarunāties ar gaŗāmgājējiem.

Pēc Madrides Dr. L. Lukss devies uz Rietumvāciju, kur Minsterē un Hamburgā lasījis vairākas lekcijas un teicis arī runu 18. novembŗa aktā. Tāpat abās pilsētās ticies ar latviešu organizāciju vadošām personām, pārrunājot aktuālos jautājumus.

Minsteres latviešu ģimnazijas uzturēšana joprojām ir viena no galvenām problēmām, jo skolēnu skaits vēl vienmēr samazinās, tāpat arī Vācijas iestāžu atbalsts. Minsteres latvieši ļoti enerģiski sākuši gatavoties PBLA globālām latviešu dienām 1984. gadā.

Sevišķi rosīgas dienas pavadītas Zviedrijas galvaspilsētā Stokholmā, kur Dr. L. Lukss vairākkārt piedalījies organizāciju parstāvju sanāksmēs, sniedzis referātus un speciālā sanāksmē ticies arī ar igauņu pārstāvjiem.

Londonā Dr. L. Lukss runājis 18. novembŗa sarīkojumā un, tāpat kā visās iepriekšējās vietās, ticies ar latviešu organizāciju vadītājiem, apspriežot aktuālos jautājumus. Sevišķi labu iespaidu atstājis DV īpašums Mūsmājas, kur rīkots arī 18. novembŗa akts. Vispār Anglijas latvieši ir labi organizēti un DV organizācija ir viena no rosīgākām un vadošām.

Kopvērtējumā no sava divu nedēļu ceļojuma Dr. L. Lukss guvis iespaidu, ka Eiropas latvieši raugās uz mums kā lielāko un koncentrētāko latviešu centru trimdā un tādēļ sagaida zināmas vadlīnijas kā nacionālos, tā arī politiskos jautājumos.

Valdes priekšsēdis T. Kronbergs informēja par šī gada 18. novembŗa sarīkojumiem; plašākas pārrunas izraisīja svinīgais akts Toronto. Kaut gan Latvijas valstssvētku sarīkojums bija labi organizēts un izdevās labi, tomēr apmeklētāji ir dalītās domās kā par programmas izpildījumu, tā arī galvenokārt par vietējo Kanadas amatpersonu teiktajām runām un vispār angļu valodas lietāšanu Latvijas valstssvētkos. Sēdē izskanēja pat doma LNAK pieņemšanā aicināt Kanadas un cittautu pārstāvjus, bet svinīgā akta norisi organizēt vienīgi latviešu valodā. Pie šī jautājuma vēl atgriezīsies 18. novembŗa rīcības komiteja Intas Purvas vadībā.

Paplašinātās sēdes dalībniekos lielu sašutumu izraisīja kāds Ilya Gerol raksts: „War crimes decision panics Nazis who fled to Canada", kas ievietots Vankuverā iznākošā laikraksta The Province 7. novembŗa numurā. Rakstā kā galvenais avots minēts okupētās Latvijas režīma 1962. gadā čekas izdotā melu brošūra „Kas ir Daugavas Vanagi", ko autors uzskata par autentisku faktu materiālu un attiecina to uz Daugavas Vanagu organizāciju vispār. Valde apsvēra piemērotāko rīcības veidu, kā reaģēt uz Gerola publicējumu, par ko sazināsies ar DV organizācijas vadību.

Dīvainākais ir tas, ka I. Gerols gan kā viesis, gan kā runātājs ir ticis vēl nesen uzņemts dažos Toronto latviešu sabiedriskos iestādījumos.

Valde iepazinusies ar J. Grodņa 27. oktobŗa atteikšanās rakstu, pieņēma viņa atteikšanos no valdes locekļa pienākumiem.

Pēc iepriekšējo gadu parauga LNAK valde izsniegs Ziemsvētku gratifikācijas techniskajiem darbiniekiem.

Septiņu apspiesto tautību komiteja priekšsēža Dr. L. Luksa vadībā 11. decembrī organizē semināru Toronto pilsētas valdes namā par tematu: Solidāritāte ar Austrumeiropu, kuŗā piedalīsies vairāki starptautiski pazīstami lektori un cilvēku tiesību aizstāvji.

R. Norītis.

Vīru ansambļa **KALVIS**

koncerta atkārtojums

svētdien, 5. decembrī pl. 17
Latviešu Namā, 491 College ielā
Ieeja $ 6.00

Preses balles laikā Latvija Amerikā red. A. Kundrats ar īpašu balvu par lieliski paveikto darbu sveic Preses dienu rīkotāju V. Miķelsonu.

Anšlāvs Eglītis

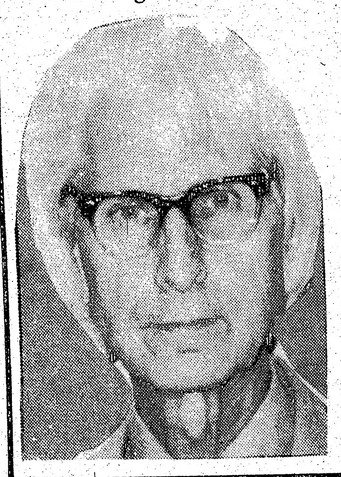

Zinātne režīma žņaugos

MARKS POPOVSKIS; ,,PAKALPINĀTA ZINĀTNE". Overseas Publications Inc., London, 1978. 319 lp.

(Turpinājums)

Popovskis diezgan daudz kavējas pie ārzemju komandējumiem, pēc kuŗiem karsti kāro visi padomju zinātnieki, bet kuŗus piešķir tikai retiem pēc rūpīgas sijāšanas un pamatīgas apmācības. Ģimenes cilvēki, kas var atstāt mājās sievu un bērnus kā ķīlniekus, un ļaudis, kam ārzemēs nav radu, ir drošākie kandidāti.

Birokratu stāvoklis nav viegls. Principā sakari ar ārzemēm skaitās sodāms noziegums, bet bez svaigiem ierosinājumiem neauglīgā padomju zinātne nespēj iztikt. Nepieciešams arī iegādāties laboratoriju iekārtas un dažādus aparātus, jo no Krievijā ražotā visi vairās. Ar kandidātu pārbaudi nodarbojas milzīgs birokratisks aparāts. Pašā Zinātņu akadēmijā ap 250 ierēdņu un Pārvaldē sakariem ar ārzemēm ap 150. Kad sīki izpētīta kandidāta līdzšinējā dzīves gaita, viņa raduraksti un draugu sabiedrība, tiem uzdod gaŗu rindu politisku jautājumu, uz kuŗiem jāzina pareizās saukļu veida atbildes. Pārbaudes ilgst mēnešiem, un atļaujas bieži vien izsniedz, kad attiecīgais ārzemju kongress vai simpozijs jau noticis.

Ļoti bieži atļaujas atkal atsauc, nereti pēdējā brīdī, pat izsēdinot ceļotāju no lidmašīnas. Popovskis atzīmē gadījumu, kad kāds Ļeņingradas zinātnieks braucis lasīt referātu uz Singapūru. Aizceļojis jau līdz Vladivostokai, —bet tur nav laists pāri robežai! (158. lp.) Krievu viesu neierašanās gadījumi esot tik bieži, ka pārtraukumus kongresu norisē, kad nenotiek krievu viesa lekcija, saucot par tukšo ,,krievu laiku" (Russian time).

Ceļotājiem allaž stingri piekodina atklāt no savas puses pēc iespējas mazāk, bet izspiest no rietumniekiem, cik vien iespējams daudz informācijas. Lekcijās arvien jāiepin slavinājumi padomju zinātnei un tās spīdošajiem sasniegumiem. Divas reizes uz vienu un to pašu vietu zinātniekiem nekad neļauj ceļot. Nereti ceļotājam uzspiež tiešus spiegošanas uzdevumus. Slavenajam agrobiologam Vavilovam piešķirta atļauja ceļot uz Afganistānu (ko uzlūko par kviešu dzimteni) tikai tad, ja viņš apsolās nofotografēt kādu pierobežas cietoksni.

Reizēm rietumu institūti ielūdz krievu viesus, solot tiem samaksāt ceļu un uzturēšanos. Tas modina pārvaldes lielākās aizdomas: kāpēc tāda vajadzība pēc kāda zināma zinātnieka? Atļauju parasti liedz. Sakarā ar Brežņeva ciemošanos ASV amerikāņi piedāvājuši izdevīgu zinātnieku apmaiņas plānu. Zinātnieki viesotos vismaz gadu, saprotams, ņemot līdz arī ģimenes. KGB ģenerālis Korņejevs, Ārzemju sakaru biroja vadītājs, sacēlis trauksmi: ja viņi brauks ar ģimenēm, tad noteikti aizmuks! — Plāns izgāzts. (156. lp.)

Birokratu aizdomas nereti kļūst gluži groteskas. Geologs Minuhins publicējis pētījumu par zemestrīcēm, gatavodamies aizstāvēt doktora disertāciju. Losandželosas ģeologi nosūtījuši viņam vēstuli ar aicinājumu uz zinātnisku sadarbību, apsveikuši viņa īpatnējo metodi un mudinājuši pētījumus turpināt.

Par šo vēstuli Minuhins uzzinājis tikai pēc laba laika, kad viņa laboratorija pēkšņi slēgta. Vēstuli atvērusi institūta pārvalde.

Īpašā sēdē nolemts, ka tā ir provokācija. Kapitālistu neliešķi grib aizvilināt padomju zinātnieku pūlēties aplamā, nederīgā virzienā, tāpēc viņa pētījumi jāizbeidz. (141. lp.) Redzēdams, ka viņa ilggadējais darbs Krievijā nevienam nav vajadzīgs, Minuchins uzsācis gaŗo un sarežģīto cīņu par emigrāciju un tagad dzīvo un darbojas ASV.

Raksturīgi krievisku izturēšanos pret ārzemēm Popovskis novērojis Kišiņevas selekcijas stacijā. Darbojoties ap izturīgāku kukurūzas šķirņu izaudzēšanu, tur plaši izmantota Ilinojas universitātes laipni atsūtītā informācija un dažādo šķirņu sēklas. Bet kad amerikāņi interesējušies par kādu kukurūzas kaitēkli, ko kišiņevieši pētījuši, vietējā polītpārvalde strikti aizliegusi izpaust amerikāņiem ,,padomju zinātnes atklājumus" (137. lp.)

Popovskim ir ko pastāstīt arī par Latviju. Viņš labi pazinis Latvijas zinātņu akadēmijas locekli Solomonu Aronoviču Hilleri, ,,organiskās sintezes" pētniecības institūta noorganizētāju un vadītāju. 1970.g. Hillers noorganizējis 7. starptautisko bioķīmiķu kongresu Rīgā, kuŗā nolasīti vairāk nekā 200 referāti. Hilleram bijusi samērā plaša pazīšanās ar ārzemju zinātniekiem, un viņš arī vairākkārt komandēts uz rietumiem. Viņš ir viens no diviem vai trim krievu speciālistiem, kas pratuši izveidot dažus ārstniecības preperātus, kas spēj sacensties ar rietumu darinājumiem. Šo apstākli Popovskis sevišķi uzsveŗ (139. lp.), tāpēc ka ārstniecības līdzekļu ražošana Krievijā atrodas vēl gluži rudimentārā stāvoklī un viss medikamentu vairums jāieved no ārzemēm. — Kādu Rīgā sintezētu pretvēža preparāta licenci Hillers pārdevis japāņiem par 500.000 dol. , bet par ,,metadonu", līdzekli pret epilepsiju, zviedri samaksājuši veselus 7 miljonus dolaru. Vislabākā omā Hillers ziņojis par saviem panākumiem Latvijas zinātņu akadēmijas prezidijam, bet cerētas atzinības vietā saņēmis niknu prezidenta pārmetumu: Kas jums atļāva atklāt un izpētīt kapitālistiem padomju zinātniskos atradumus?! — Var piezīmēt, ka šis pats kareivīgais prezidents 7. zinātnieku kongresā teica jūsmīgu runu par tautu draudzību un starptautiskās zinātnes solidāritāti. — Hillers pagalam pārbijies, apvainots tik smagā noziegumā. Par laimi sēdē piedalījies arī augsts viesis no Maskavas — ministru padomes priekšnieka vietnieks. Tas spriedis, ka Hillera darījums tomēr vairojis padomju prestižu un, galvenais, ienesis vērtīgo valūtu. Solomons Aronovičs bijis glābts!

Popovskis vairākkārt apmeklējis Hilleru un notēlo to kā ļoti tramīgu, iebiedētu cilvēku. Pat savās mājās katrreiz, kad saruna skārusi kādu ,,vārīgāku" jautājumu, viņš klusinājis balsi līdz čukstam un raidījis tramīgus skatienus visapkārt istabai — varbūt ka tomēr kaut kur viņam nezinot ieslēpts kāds mikrofons?

(Turpinājums sekos)

Andrejs M. Stikuts
B.A., L.L.B.
ADVOKĀTS
20 Queen Street West, Suite 1104, Box 48, Toronto, Canada M5H 3R3
Tel. (416) 977-8720

Eduards Šmugajs jubilārs

Ar Viļānu pagastā audzēto rudzu maizi barots bērnu dienās uzauga vīrs ar trenētu gribas spēku, taisnu mugurkaulu, cietu degunu, asu mēli, skanīgu humoru un dziļi noslēptu siltu sirdi. Apmērām tā varētu zīmēt Eduarda Šmugaja garīgo profilu. Viņš dzimis 1907. gada 2. decembrī Viļānu pagasta Medinskos.

Mazturības trenētais gribasspēks bijis pašam sev un citiem jāparāda, iegūstot izglītību no pamatskolas Viļānos līdz universitātes diplomam Rīgā, un jau vēlākos vīra gados Austrālijā, kur Sidnejas universitātē 1966. gada 10 maijā svinīgā ceremonijā viņam piešķīra magistra gradu paidagogijā. (M. Ed.)

Rēzeknes skolotāju institūtu beidzis 1929. gadā, pēc tam strādājis par skolotāju un skolas pārzini Abrenes aprinķa skolās. 1936. gadā iestājies Latvijas universitātē tautsaimniecības fakultātē, kuŗu beidzis 1941. gadā. 1939. gadā pievienojies korporācijas Lacuania saimei. Savas skolēna, vēlāk skolotāja, Latvijas armijas karavīra, grāmatveža gaitas krievu gadā un revidentu būšanas vācu okupācijas gados ar saistīgu humoru viņš ir izstāstījis savā trešajā grāmatā ,,Skolotājs Antons", kas iznāca 1982. gadā. Šinī grāmatā parādās Šmugaja cietais mugurkauls.

Kaŗa laikā, tāpat kā tūkstoši latviešu vīru, Eduards Šmugajs ir dienējis Latviešu Legionā. Par kaŗa gadu pieredzēm un piedzīvojumiem viņš uzraksta savu pirmo grāmatu ,,No Rīgas līdz Putlosai", kuŗā uzreiz parādās viņa stāstītāja talants, kas ir pilns ar skanīgu un eksplosīvu humoru. Lasītāji dzirdēti sakām: ,,Kā sāku, tā nevarēju to trako grāmatu nolikt līdz rīta gaismai". Šinī grāmatā redzam latviešu Šveika rūgto smiekliņu par aplamo pasauli.

Par gaitām gūstā, dzīvi Vācijas ,,dīpīšu" nometnēs, ceļu uz un dzīvi Austrālijā top viņa otrā grāmata ,,No Putlosas līdz Sidnejai". Šinī grāmatā pamanām autora cieto degunu, kas slienas pretī katrai pārestībai un netaisnībai. Reizē tanī ir humors, asā mēle pret apdauzīto dīpīšu domāšanu un siltā sirds, kad jāpalīdz tiem tautiešiem un tautietēm, kas ir iekrituši, kā saka, dziļās ziepēs.

Austrālijā, tāpat kā dzimtenē un Vācijā, blakus ikdienas maizes darbam viņš nes savu kalpojumu latviešu sabiedrībai, latviešu kultūrai un Latvijas rītdienām. Blakus skolotāja darbam Austrālijas skolās, viņš nedēļas nogalēs māca latviešu bērnus. Ir bijis Korporāciju kopas viceseniors un seniors, bijis Kultūras fonda valdes priekšsēdis, Daugavas Vanagu centrālās valdes loceklis, skolu daļas vadītājs, Austrālijas latviešu 9. Kultūras dienu vadītājs, Latviešu Katoļu Biedrības Austrālijā centrālās valdes priekšsēdis. Eduarda Šmugaja vārdu pazīst latvieši ne vien Austrālijā, bet arī Eiropā, Amerikā un Kanadā. Viņu sirdīgi nolamā arī propagandas izdevumi okupētajā Latvijā, jo viņš ir bijis nesamierināms okupācijas varas un tās kalpu pretinieks savos daudzajos avīžu rakstos un runās. Viņš ir rakstījis apceres par grāmatām un sadzīves problēmām latviešu avīzēs Austrālijā, Eiropā, Kanadā un Amerikā. Ir vairākkārt bijis redaktors Austrālijas latviešu katoļu biļetenam Gredzens.

Draugi viņu pazīst kā sparīgu diskusiju mīlētāju par latviešu šodienā un nākotnē ejamo ceļu izvēli. Viņam ir kolosāla atmiņa: spēj nepārtraukti skandēt no galvas dzejoļus, ko mācījies vai lasījis pirms gadu gadiem. Eduarda privātā mīlestība ir labi ieskaņotā klasiskā mūzika un latviešu dziesmas.

Abi ar dzīvesbiedri Elvīru, kuŗai maģistres grads matēmatikā un kuŗa arī vēl šodien latviešu bērniem un jauniešiem māca latviešu valodu un tās pareizo izrunu, dzīvo pašu mājā Sidnejas priekšpilsētā Lugarno. Daudzie Austrālijas apciemotāji viņu mājā ir atraduši viesmīlīgu pajumti jo bieži.

P. P.

Krišs Sidars
AIZ EZERA BALTI BĒRZI
ROMĀNS
...autors šeit turpina savu iecerēto temu no Debesis nav tālu un liek saviem tēliem darboties mums tik tuvā tālumā, it kā tas viss notiktu ar mums un mūsu varoņiem kādā iemīļotā vietā: Toronto-Montrealā vai pat Čikagas priekšpilsētā. Visi sarežģījumi un atrisinājumi tiek risināti ļoti cilvēcīgi, ar lielu dzīves pieredzes pietāti, bet tomēr romāna varonim beigās ir dzīvības svece jāizdzēš.
Elmāra Damberga illustrācijas. Autora techniskais iekārtojums.
Cena $16.00 ASV un Kanadā
Izdevis Greenwood Printers Ltd.
Pieprasāma DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes 57

Latviešu draugs, ASV tautas vietnieku nama deputāts Edvards Dervinskis, kas 12 gadus bija Baltiešu taisnās lietas atbalstītājs ASV kongresā (vairs tur nebūs), atteica valdības piedāvājumu uzņemties ASV sūtņa amatu Varšavā. Dervinskis vēlējās labāk palikt Vašingtonā. Sagaida viņa iecelšanu par padomnieku ārlietu ministrijā, kas ārlietu resora hierarchijā nozīmētu 5-tā ranga lielkunga amatu. Mēs tādā gadījumā būsim tikai ieguvēji, pie mūsu atsaucīgā Dervinska ārlietu resorā varēsim piekļūt katrā laikā, bez jebkādu Hanafordū lobijistu starpniecības. Par viņa ilggadējo atbalstu baltiešiem Tautas vietnieku namā mēs esam tam pateicību parādā. Visās daudzajās pēdējo gadu kongresa Baltiešu rezolūcijās viņš bija mūsu vēlmju ierosinātājs un mūsu lietas stingrākais atbalsts ASV likumdevējās iestādēs.

* * *

Okupantu filmu rādītājs Ģirts Zeidenbergs pēc neveiksmīgajām koalīcijām iekļūt ALA's valdē, tagad uzmeties par padomnieku mūsu jauniešiem un viņu Vēja Zvanos dod pamācības Amerikas latviešu apvienībai (jauniešiem tur nav nekādas ietekmes),ka ALA'i vajadzētu ,,vadīt sabiedrību ar modernām pārliecināšanas metodēm, dodot iespēju katram individam atbalstīt to, kas viņam vistuvāk pie sirds!'' (Zeidenbergs savu sabiedrisko karjēru sagandēja, atbalstot sirdsmīļos kultūrņikus). Ģ.Z. turpat kūda jauniešus, ka ALA neesot ,,novērsusi aizspriedumus'', kuŗu dēļ latviešu skolās netiek par audzinātājiem tādi, ,,kuŗu domas un dzīves filozofija atšķirīga no skolu vadītājiem''. Jau tagad mūsu skolās par daudz ir iekļuvuši tādi, kuŗu ,,modernās pārliecināšanas metodes'' pauž pārāk liberālu un pakreisu ,,dzīves filozofiju!''

* * *

Kad Toronto lut. draudzes uzturētajā Sidrabenē šoruden izrādīja Rīgas autora G. Priedes lugu, starp cēlieniem skandēja Ļeņina apjūsmotāja Imanta Ziedoņa un mūsu liberālo jumpravu iemīļotā Ojāra Vācieša vārsmas. Latviešu trimdas ideoloģijas analizētājs Aivars Ruņģis (viņa nesenā grāmata: Iet latvieši caur gadu simteņiem...) šo ,,tautas dzejnieku'' 1967. gada Latvija Amerikā 13. jūnija izdevumā izgaismoja šādi: ,,Ojār Vācieti, Tu esi kā trakumsērgas piemeklēts suns! Man vienmēr, tiklīdz tautai dara pāri, ja tai sit, bet teic, ka to paijā, ja tai žņaudz rīkli, bet saka, ka to sarga, ja tai maucādu, bet teic, ka to aplaimo, — man tad vien nāc prātā Tu! Tu — labi baŗots, picēdies, režīma izredzēts, cildināts, pa pasauli braukātājs!'' Kas teikts par Ojāru Vācieti, attiecas tiklab uz visiem čekas mudinātiem ,,nacionāliem dzejniekiem'', kas gluži tādi paši režīma izredzētie. 15 gados, kas aiztecējuši kopš šīs atklāsmes par komūnistiem pakalpīgajiem latviešu dzejniekiem, mēs ne tikai neesam no tiem novērsušies, bet jau ,,nesam priekšā'' dzejās un dziesmās viņu darbus savos nacionālajos lielsaietos!

* * *

Rio Grande farmeru ,,cūku ūjināšanas'' (hog calling) sacensībā pirmo vietu ieguvusi latviete Dace Tonga, Elitas pamatskolas skolotāja. Pateikdamās skatītāju pūlim,kas viņai uzgavilējis, viņa norādījusi, ka ūjinot domājusi par ,,savu vīru un tā draugu! Ja Daces vīrs būtu latvietis, tam vajadzētu noūjināties: ,,Ak, zeme, atveries, es gribu paslēpties...''

* * *

ASV Augstākā tiesa oktobrī apstiprināja divu revolucionāro komūnistu partijas biedru nosodīšanu ar 8 mēn. cietumsodu par ASV karoga sadedzināšanu 1980.g. demonstrācijās Ziemeļkarolainā. No Augstākās tiesas 9 tiesnešiem tikai viens (Brenans) nosodīšanu uzskatījis par ,,politisku cenzūru''. Vainīgie ,,taisnības meklētāji'' atsaukušies uz ASV satversmi, kas aizsargājot karoga dedzināšanu (karogu paši nopirkuši) kā politisku protestu.

Kanadas apgabala draudžu darbinieku un mācītāju konferencē — 1. rindā no kreisās māc. I. Gaide, prāv. A. Voitkus, konferences sekr. E. Jēkabsons, Toronto Sv. Andreja draudzes pārstāve M. Vilka un Austrumu draudzes priekšnieks A. Bērziņš.

Latvijas valstssvētku aktā Toronto universitātes aulā šogad klāt bija pāri par 1.200 apmeklētāju. Uzņēmumā 1. rindā no kr.: rīcības komitejas priekšsēde I. Purva,V. Kronberga, archibīsk. A. Lūsis Dr. O. Pavlovskis un T. Kroņbergs. Foto V. Plampe.

Ar saukli ,,Ilgu mūžu mūsu namam — saules mūžu Latvijai'' Toronto Latviešu Nams atzīmēja 18 gadu kalpošanu latviešu sabiedrībai. Foto J. Liģers.

GARĪGS KONCERTS 1982. gada 5. decembrī pl. 13.30 Sv. Barnabas baznīcā,
361 Danforth Ave, Toronto

Piedalās: vīru koris VIESTURS, diriģents Jānis Barušs.
Ērika Beitāne - solo dziesmas
Anita Rundāne - ērģeles

Koncerts veltīts **baznīcu atbalstam Latvijā.**

Ieeja pret ziedojumiem, sākot ar 5.00 dol.

Apmeklēt lūdz viesturieši.

TORONTO ZIŅAS

● Latviešu pensionāru apvienības 25. novembŗa sanāksmē Latviešu Namā ap 170 dalībnieku noklausījās Margas Kociņas referātu par Krišjāni Baronu. 9. decembŗa sanāksmē apvienības teātŗa grupa izrādīs dažas ainas no Blaumaņa Saldenās pudeles Margas Kociņas iestudējumā. 16. decembrī eglītes vakars ar klātiem galdiem. Svētrunu teiks māc. A. Briedis. Dziedās apvienības koris diriģenta J. Beloglāzova vadībā. Biedriem, kas nokārtojuši biedru naudu līdz 1982.g., ieeja brīva, pārējiem 3 dol. Pēc Ziemsvētku pārtraukuma sanāksmes atkal atsāks 6. janvārī ar māc. K. Kuškēvica vadīto svētbrīdi.

● Dainas koŗa saviesīgs vakars 6. decembrī pl. 19.30 Sv. Jāņa baznīcā. Koŗa diriģents J. Beloglāzovs referēs par senajiem saulgriežiem.Pēc tam kafijas galds ar cepumiem. Dainas koris gatavojas ASV latviešu Dziesmu svētkiem Milvokos. Koris piedalīsies arī LNAK rīkotajās Kultūras dienās 27. februārī,kupliņot programmu ar latviešu dziesmām, kas dziedātas priekš 100 gadiem. Dainas koŗa gadskārtējais koncerts 10. aprīlī Sv. Jāņa baznīcā. Pēc Ziemsvētku pārtraukuma koris atsāks mēģinājumus pirmdien, 3. janvārī, pl. 19.30 Sv. Jāņa baznīcā. Koris vēlas savā vidū redzēt arī agrākos dziedātājus un gaida jaunas balsis.

● TLB Sestdienas skolas filatelistu pulciņš 18. novembŗa aktā 20. novembrī bija izkārtojis skolēnu sakārtotu pastmarku izstādi Latviešu biedrības telpas. Cienasta galds bija dekorēts ar Latvijas nacionāliem standartiņiem, ko bija gatavojuši un skolai dāvinājuši Ruta Treija un E. Emsiņš. — Skolotāja E. Pētersone rādīja latviešu valodas stundā 7. un 8. klases skolēniem diapozitīvos Brāļu kapus, Rīgu,Jūrmalu un brīvdabas mūzeju.

● Austrumu draudzes māc. A. Celms stāstīja par Jāzepu un viņa brāļiem Kristus baznīcas telpās Hamiltonā. Referātu bija izkārtojusi Iesaistīšanās komiteja, un to noklausīties bija aicināti arī iesvētāmie jaunieši.

● Viestura koŗa koncerta atkārtojums 5. decembrī pl. 13.30 Sv. Barnabas baznīcā. Koŗa diriģents Jānis Barušs. Piedalās soliste Ērika Beitāne (soprāns) un ērģelniece Anita Rundāne. Programmā dzirdēsim J. Beloglāzova, V. Baštika, J. Baruša, H. Berino, J. Cīruļa, J. Norviļa u.c. skaņdarbus. Anita Rundāne atskaņos ērģeļu solo — Bacha preludi, J. Vītola un J. Baruša kompozicijas.

● Juŗa Dzeguzes vadītā vīru ansambļa Kalvis koncerta atkārtojums 5. decembrī, pl. 17, Latviešu Namā. Programmā Imanta Saksa, E. Stotta, J. Norviļa, E. Dārziņa, J. Cīruļa, P. Dambja, V. Kaminska, A. Kalnāja u.c. skaņdarbi, pie klavierēm Anita Rundāne.

● Māc. I. Gaide kristījis Annu Karīnu Vēveri, Juŗa un Annas meitu, no Hamiltonas.

● Māc. J. Cālītis salaulājis Džordžu Silvestru un Ženīsi Marī Lubinsku North York centra kapellā.

● Toronto katoļu vienības dievkalpojums, kas bija nolikts uz 12. decembri, notiks nedēļu agrāk — 5. decembrī pl. 13, sakarā ar Ziemsvētku pietuvošanos. Ziemsvētku dievkalpojums paredzēts 5. decembrī pl. 13 Lietuviešu baznīcā

● Sasniegusi 90 gadu vecumu, 23. novembrī Queensway slimnīcā mirusi Alvīne Augule, dzimusi Felzena. Viņa dzimusi Cēsīs, bet lielu posmu sava mūža pavadījusi Valmierā, kur bijusi aizsardžu pulciņa priekšniece, kā arī noorganizējusi bērnu patversmi Valmierā. Aizgājēju no Rosara apbedīšanas mājas uz Jorkas kapiem 27. novembrī izvadīja māc. I. Gaide. Bēŗu namā sēru mūziku spēlēja Anita Runďāne. Pie nelaikes šķirsta stāvēja DV Toronto nodaļas vanadžu goda sardze. Kapsētā atvadvārdus teica DV Toronto nod. valdes priekšsēdis Z. Akots. Nelaikes vīrs Nikolajs jau miris Latvijā. Aizgājēja atstāj Toronto meitas: Liliju, znotu Visvaldi Bāderi, mazbērnus Sandru un Andri un meitu Mirdzu, znotu Visvaldi Lejiņu un mazdēlu Edmundu.

● Māc. A. Celms 19. novembrī izvadīja 17. novembrī mirušo 72 g. veco Mārtiņu Brāķi Forest Hill krematorijā. Aizgājējam Toronto paliek dzīvesbiedre.

● Metropoles folkloras padome rīko gadskārtējās Ziemsvētku svinības Toronto ar dažādu nāciju Ziemsvētku koraļu dziedāšanu. Visi aicināti piedalīties: 5. decembrī no pl. 12—20 North York centrā, 5100 Yonge St.; 12. decembrī no pl. 14—16.30 Toronto jaunā pilsētas nama rotundā; 15. decembrī no pl. 20—pl. 22 Skarboro Civic centrā.

● Mācītājs prof. V. Klīve no Ohaio, ASV 5. decembrī pl. 11 spredikos Sv. Jāņa baznīcā un pl. 15 SV. Andreja baznīcā. Sekojošā referātu pēcpusdienā prof. V. Klīve referēs par tematu: Kristīgā ticība citu reliģiju starpā.

● Kā ik gadus, arī šogad 22. decembrī jauniešiem paredzēti veco un slimo ļaužu Ziemsvētku apmeklējumi. Pulcēšanās pl. 17.30 Sv. Jāņa baznīcā.

● Māc. I. Gaide 22. novembrī izvadīja no Sv. Džēmsa krematorijas 17. novembrī mirušo 64 g. veco Kristapu Jēkabsonu. Nelaikim nav radu Kanadā. Izvadīšanu kārtoja E. Janovskis Hamiltonā.

● Etobiko slimnīcā no trieckas sekām 24. novembrī mirusi 83 g. vecā Milda Pētersone, dzimusi Kļaviņa. Viņa dzimusi 1899. gada 18. janvārī Raunā. Aizgājēju no Butlera bēŗu nama 26. novembrī uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja māc. I. Gaide. Nelaikes vīrs Dāvids priekš 8 gadiem miris Toronto. Viņa atstāj meitu Ausmu, znotu Klāvu Šupstiku un mazmeitu Viju, Latvijā — brāli.

● Sidrabeniešu pilnsapulce notika 14. novembrī pēc dievkalpojuma Sv. Andreja baznīcas zālē, piedaloties arī draudzes priekšn. V. Ķiesneram. Viņš ziņoja, ka draudzei nācis klāt liels izdevumu postenis — Sidrabenes jaunais administrātors Edgars Šmits, kuŗa pienākumos būs darbi, ko līdz šim darīja sidrabenieši darba nodevu veidā. Izdevumi būs kopīgi jāsedz draudzei un sidrabeniešiem.

Kasiere ziņoja, ka atlikums no lielsarīkojuma bijis 1458 dol. Dažādos jautājumos izraisījās garākas pārrunas par lielsarīkojumā izrādīto okupētās Latvijas autora lugu Elpojiet dziļi. Savu viedokli aizstāvēja Osvalds Liepa.

Pārrunās par ūdens piegādi kalna iedzīvotājiem noskaidrojās, ka tie izdevumus sedz paši un nāk. pavasarī katrs iemaksās 25 dol. Sidrabenes pārvalde šai pasākumā nepiedalās.

Sidrabenes pārvalde savā 28. novembŗa konstruēšanās sēdē amatus sadalīja šādi: pārvaldes priekšnieks līdzšinējais Vilis Ozols no Hamiltonas, pr-ka palīgs Ādolfs Raģis, sekretārs Vismants Eglīte, kasiere Lonija Klepere, palīgs Osvalds Cielava, sarīkojumu daļas vadītājs Ernests Skujiņš, saimniecības daļas vadītājs Arvīds Ints, kārtības pārzinis Uldis Maksiņš, mašīnu un darba rīku pārzinis Valdis Gulbis un bufetes pārzinis Irmands Zamlovskis. Kā draudzes pārstāvji Sidrabenes pārvaldē vēl piedalās draudzes mācītājs Juris Cālītis un draudzes priekšn.Uldis Ķiesners. Par Sidrabenes pārvaldnieku izraudzīts Edgars Šmits, kas ar dzīvesbiedri Daci jau pazīstami citos latviešu sabiedriskos pasākumos. Pārvaldnieks ar ģimeni, kuŗā aug divas atvasītes, uz Sidrabeni pārnāks 1. decembrī, kur dzīvos jaunajā pārvaldnieka ēkā, kas nupat nobeigta. Sidrabenes pārvalde vēlas piesaistīt vairāk sidrabeniešu dāmu nometnes kafejnīcai un, kas būtu palīdzīgas arī Sv. Andreja draudzes dāmu komitejai gadskārtējos sarīkojumos. Zaiga Kalniņa uzņēmusies noorganizēt sidrabeniešu dāmu darba kopu.

● Toronto latviešu baptistu draudze savus 31. gadasvētkus rīkoja 14. novembrī Walmer Road baznīcā ar dievkalpojumu un sadraudzības pēcpusdienu. Pēc draudzes mācītāja A. Arāja ievadvārdiem— Kalpojiet tam Kungam ar prieku! — svētrunu teica viesis, Sv. Jāņa draudzes mācītājs I. Gaide, kas runāja par Dieva valstību, taisnību, mieru un prieku Svētajā garā. Dievkalpojumu, kuŗā bija ieradušies ap 200 baznīcēnu, ar 13 dziesmām kuplināja Sv. Jāņa draudzes vokālais ansamblis B. Alkas vadībā. Ērģelniece Anita Rundāne atskaņoja solo un spēlēja pavadījumus koŗāļiem. Sadraudzības pēcpusdienu ar azaidu rīkoja draudzes māsu pulciņš, piedaloties 150 dalībniekiem. Apmeklētāji varēja iegādāties garīga satura grāmatas, kā arī Dr. Arnolda Brūvera grāmatu Latvieši palmu zemē. Autors agrāk bijis Brazilijas augstākās militārās akadēmijas mācībspēks, miris 1976. gadā Brazilijā. Viņš latviešu baptistu izceļotāju dzīvi Brazilijā apskatījis citā aspektā nekā tas darīts savā laikā Jūlija Lāča romānā Mūža meža maldi, ko Latvijas neatkarības laikā iespieda Jaunākās Ziņas un kas iznācis arī grāmatā, radot kontroversijas.

● LNJAK jaunievēlētā valde priekšn. Ritas Ozoliņas vadībā bija noorganizējusi 8. novembrī Latviešu Centrā jaunatnes pārstāvju sanāksmi, pārrunājot turpmākās ieceres. 10. novembrī Latviešu Centrā atzīmēja Mārtiņu dienu. 11 jaunieši devās budēļu apciemojumā Haiparka rajonā ar dziesmām un budēļu izdarībām iegriežoties 8 latviešu mājvietās. 4. decembrī plkst. 19 Latviešu namā notiks Ziemsvētku ieskaņas vakars ar koncertu. Dziedās jaunatnes koris Jaunbalss diriģ. Daces Šmites un J. Beloglāzova vadībā. Ieradīsies arī Ziemsvētku vecītis un rūķīši. Deja pie skaņu lenšu mūzikas.

15. un 16. janvārī izbraukums uz Saulaini, kur paredzēta slēpošana un slidošana. Dziesmas pie kamīna. Februārī iecerēta tikšanās ar latviešu un igauņu jauniešiem. Dienā seminārs un referāti, vakarā saviesīga dzīve. 19. marta nedēļas nogalē (piektdien, sestdien, svētdien) Latviešu Centrā „Šī māksla ir jauna" 10 gadu jubilejas atcere.

Jaunievēlētā LNJAK valde darbojas šādā sastāvā: Rita Ozoliņa priekšn., Anda Avena— priekšn. vietn. (Hamiltona), Astra Maksiņa un Pēteris Cakuls — sekretāri, Pauls Jasmanis — kasieris (Hamiltona), Dace Šmite — kultūras daļas vad., Andris Matīss — sarīk. vad., Ēriks Ruģelis — biedrzinis, Rita Jansone (valdes izd. Kas, Kad, Kur redaktrise). Revīzijas komisija: Jānis Korbs, Andris Puķītis, Aldis Liepiņš. Valdes adrese — Latviešu Centrā adrese: 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8. Jaunajā valdē no iepriekšējās valdes vairs nedarbojas Inga Upeslāce, Aija Abene, Dace Veinberga, Inga Damberga, Aija Auziņa, Aldis Liepiņš un Guntārs Šilders.

● 18. novembŗa valstssvētku dievkalpojums 18. novembŗa vakarā Sv. Andreja baznīcā bija pulcinājis ap 800 baznīcēnu. Dievkalpojumā piedalījās māc. A. Celms, māc. I. Gaide un māc. J. Cālītis.Svētīšanas uzrunā archibīskaps A. Lūsis aicināja stiprināt vienotības saites, izsakot nožēlu, ka svešums sācis mūs atsvešināt.
Viņa svētīšanas vārdiem sekoja dievlūdzēju draudzes pacilāti dziedātā Latvijas himna.

● Toronto Latviešu Tautas Augstskolas saimniecības padomes sēdē 25. novembrī Latviešu Namā šogad piedalījās arī latviešu Centra pārstāvis V. Upeslācis. Sēdes vadītājs A. Sudmalis informēja, ka TLTA šinī rudenī atzīmējusi 30 gadus. Sestdienas ģimnazijas direktrise V.Slavieša ziņoja, ka šogad ģimnazijā mācās 54 skolēni no 40 ģimenēm. Skolotāju skaits 16, 6 techniskie darbinieki. 1. kl. skolēnu skaits ir 14, bet sagatavošanas klasē tikai 2. Lielākas grūtības skolai ir ar budžetu — lai gan klases mazākas, skolotāju skaits nesamazinās. Pag. māc. gadā izdots vairāk nekā ieņemts. Apsvēra dažādas iespējas, kā skolai pavairot ienākumus.

Latvisko zināšanu semināra vadītāja P. Melnbārde pastāstīja par semināra darbību. Tas pastāv jau 5 gadus un šogad vadībā piesaistīti divi jauni darbinieki — K. Dzeguze un M. Vāgners. Seminārā dalībnieku skaits parasti ir 50—60, bet arī te jāmeklē iespējas, kā to palielināt. — TLTA Neklātienes skolas vad.E. Ezera ziņoja, ka šogad skolā mācās 2 skolnieces, abas no ASV.

Kasieris A. Bērziņš nolasīja kases pārskatu.

TLTA vadītājs ierosināja mainīt statūtus un palielināt prezidija sastāvu no 5 uz 8 personām, piecaicinot klāt vēl Valdi Pētersonu, M. Vāgneru un K.Dzeguzi. Uz nākamiem 3 gadiem par prezidija sekretāri ievēlēja Guntu Liepiņu, bet vad. A. Sudmalis vairs nekandidēja. Sapulce lūdza A. Sudmali palikt amatā vēl vienu gadu. Nominācijas komisijā ievēlēja B. Senkēviču, M. Vāgneru un O.Silu, bet revīzijas kom. A. Šternu un V. Kaļiņu. Pašreizējais TLTA prezidijs darbojas šādā sastāvā: priekšsēdis A. Sudmalis, vietnieks O. Sils, kasieris A. Bērziņš, sekr. Gunta Liepiņa, prezidija locekļi Dr. Edg. Žubeckis, M. Vāgners, K. Dzeguze un Valdis Pētersons.

Latviešu Centrā Umurkumurā

katru ceturtdienu spēļu vakari — šachs, kārtis u.c. Etniskas vakariņas. Ik piektdienas vakaru cienasts. Katra mēn. 1. un 3. sestdienā sadziedāšanās. Sporta spēles televīzijā. Visi mīļi gaidīti.

Kārlis Ķezbers

Rumba

ROMĀNS

(18. turpinājums.)

,,Ir viena istaba — piektais numurs'', viņš teica. ,,Istaba izīrēta, bet kungs nav pateicis, vai paliks tikai vienu vai vairākas dienas. Pagaidām varētu jūs tur novietot, un ja istabas īpašnieks atgrieztos, mēs mēģinātu viņu pārvietot citur. Protams, tas ir pagaidu atrisinājums, un tiklīdz kāda iespēja radīsies, apsolu jums tūliņ ziņot.''

Ķimenis sagaidīja lifta zēnu, kas, paņēmis istabas atslēgu, aicināja detektīvu sekot.

Pēdējā mirklī Ķimenim ienāca prātā pateikt reģistrācijas galda cilvēkam, ka viņam varētu zvanīt pa telefonu un pienākt vēstules.

,,Viss būs kārtībā, kungs!'', solīja ierēdnis.

,,Cita starpā'', vēl piebilda Ķimenis, ,,kā sauc cilvēku, kura istabā ieviesīšos? Derētu zināt.''

,,Dīvains vārds bija'', smaidot norūca ierēdnis. ,,Austrumeiropiešiem ir grūti izrunājami vārdi, bet šim bija strups un īss. Pa, pa, paskatīšos sarakstos!''

Viņš pašķirstīja biezu grāmatu un pēc dažiem mirkļiem lietišķīgi noteica:

,,Jānis Rags, mans kungs. Jā, Rags! Er — ā — iks, Rags!''

Ķimenim palika mute vaļā. Tik vienkārša izrādījās šī lieta! Te taču nebija nekādas vajadzības pēc tāda speciālista, kāds bija viņš! Rags mierīgi dzīvoja ,,Brūnajā lācī'' un nebaidījās ne no viena! Galu galā — viņam arī nebija ko baidīties. Rags taču nekā noziedzīga nebija izdarījis. Viņš bija aizbēdzis no sievas, paņemot līdz naudu, no kuras puse viņam tā kā tā piederēja. Cita lieta — ja Aija būtu griezusies pie policijas un ziņojusi, ka Jānis Rags izkrāpis viņas noguldījuma daļu! Aija to nebija darījusi. Viņa bija tikai lūgusi Ķimeni, lai tas atrod viņas vīru.

Ķimenis pārbaudīja telpu. Ragam acīm redzot nebija itin nekādu mantu. Viņš varbūt naudu tērēja, bet ne par mantām, ko kodes un rūsa saēd. Arī zem spilveniem un aiz logu aizkariem, atvilktnēs un drēbju skapī itin nekā nevarēja atrast. Detektīvs pārbaudīja istabu līdz beidzamam sīkumam, arī papīra kurvi. Pēdējais bija tukšs, vēstules Rags nebija saņēmis, arī avīzes nebija lasījis. Kurvī atradās tikai nolauzts ceļa somas rokturis. Nekā nedomādams, Jonatans, Ķimenis šo nederīgo nieku grozīja pirkstos, beigās iebāza kabatā.

* * *

Svilpodams ,,Kur tu teci, gailīti'' melodiju, Jānis Rags devās atpakaļ uz viesnīcu. Bija skaista, saulaina diena. Marijas Terēzijas ielā zanēja un skanēja auto satiksme. Tūristu sezona bija pilnā sparā. Garām aizdrāzās trolejbuss. Bija patīkami vērot augstos kalnus ielas galā, kas slējās pret debesīm, galotnēm iegrimstot mākoņu miglā. Netālu atradās sporta stadions, kur kādreiz notika olimpiskās ziemas spēles. Kā milzīga laipa pretim debesīm saulē mirdzēja lēktuve slēpētājiem. Marijas Terēzijas ielā atradās arī viesnīca ar zelta jumtu, kur savā laikā bija pārnakšņojis Napoleons, kaļot kara plānus pret austrumu pretiniekiem.

Arī dzejnieks Heinrichs Heine tur bija mitis. Par Tiroles pērli Insbruku bija izveidojusi karaliene Marija Terēzija, kuras piemineklis atgādināja šīs spējīgās karalienes ilgo valdīšanas laiku. Protams, Jānis Rags par visu to nebūt galvu nelauzīja. Viņa pacilātības iemesls bija domas par noslēpumaino dāmu, kuru bija redzējis stāvam viesnīcas vestibilā un ko kalpotājs bija nosaucis par Cītu Terēziju Ceprehegī. Rags paraudzījās spožā skatlogā, kas atspoguļoja viņa paša attēlu. Nu, pavisam zemē metams viņš neizskatījās, tērpies jaunā uzvalkā un kārtīgi uzkopies. Nejauši prātā ienāca doma — ko sacītu Aija, redzot viņu šādā izskatā? Viņš skaļi iesmējās. Aijai svārku krāsa liktos pārāk skaļa, kakla saite — galīgi nepiemērota. Viņa atrastu kļūdas piegriezumā un bikses būtu pārāk garas vai par īsām viņa augumam. Kurpes — ja viņam būtu melni kājapavi, viņa vēlētos brūnus un — otrādi. Īsi sakot — viņam uzvalks būtu tūdaļ jānes atpakaļ. Ne jau, lai apmainītu pret citu. Viņa pieprasītu naudu atpakaļ, un ja veikalnieks mēģinātu ko iebilst, viņa saceltu traci, ka visa iela skanētu. Tad viņi ietu uz kādu bodīti, kur paslaik izpārdošana, un nopirktu nenosakāmas krāsas slikti piegulošu uzvalciņu, kas maksātu pusi no tā, ko iepriekšējais. Nu viņai - piga! Rags bija drošībā, svešā zemē, arī naudas tam pietika. Aija varēja pagaidīt, kamēr gadās kāds cits nabaga ērms, ko tā var dīdīt un ķircināt! Viņš iedomājās pūdeli cirkā, ko kādreiz jaunībā bija redzējis. Dīdītājai piederēja vairāki pūdeļi, bet viens — skaists, paliels, zināja visādus trikus. Kad kundze paplikšināja pātagu, viņš acīm redzot ar lielu nepatiku — cēlās pakaļkājās un dancoja. Dūšīga miesās, kruzulainā, baltā tērpā tērpusies, dīdītāja smaidīja un locījās publikas aplausu iepriecināta, bet pūdelis, darbu paveicis, izšmauca pa durvīm, kur varbūt kāds tam bija nolicis — kaulu. Jānis Rags skatījās skatlogā un iedomājās pūdeli, bet tikai ar viņa paša, Jāņa Raga, vaibstiem, pārnākot no darba un padevīgi pasniedzot algas čeku Aijai.

Pēkšņi, kaut kur aiz viņa parka nostūrī atskanēja palīgā saucieni, kaut kas noplīkšķēja. Viņš atgriezās un mirkli pārsteigts palika stāvam.

Divi vīri ādas jakās bija nograbuši trešo un to sirdīgi purināja.

,,Kur palika, saki! Mēs tevi mācīsim, suņa dēls!''

Atkal sekoja sitieni.

Jānis Rags bija pieradis pie pilsētas dzīves un atcerējās līdzīgus gadījumus, lasītus laikrakstos. Kāds vīrs bija sitis sievu, kas izsaukusi policiju. Kad ierēdnis ienācis istabā, abi jau bija samierinājušies un kopīgi uzbrukuši kārtības sargam, pārmetot, ka tas iejaucies viņu ģimenes dzīvē. Bija vēl traģiskāki notikumi. Laupītājs ar dunci apdraudēja kādu sievieti uz ielas. Dienas laikā, dzīvai satiksmei visapkārt ritot. Notikumu vērojuši vairāki duči cilvēku, bet neviens nav gājis sievietei palīgā. Neiejaukties, nekļūt par varoni, bija laikmeta sauklis! Jānis Rags, kas apzinājās, ka nav varonis, tomēr vēl sajuta sevī kaut ko no spītīgā latvieša un paspēra pāris soļus kaušļu virzienā.

Cietušais nu bija izrāvies un metās bēgt tieši Ragam garām. Tikai šai mirklī viņš saskatīja uzbrukuma upura seju.

,,Korab'', viņš pārsteigts izsaucās. ,,Mister Korab!''

Bēglis neapstājās. Likās, ka viņš ne par ko citu nebija spējīgs domāt kā tikai — kā izbēgt no ādasjakainiem. Pēdējie paspēra dažus soļus, it kā bēgli gūstīt gribēdami, tad apstājās un, sulīgus lamu vārdus svešā valodā izklieguši, aizsoļoja pretējā virzienā.

Rags stāvēja atspiedies pret laternas stabu un domāja. Kā te bija gadījies Korabs, ko taču apcietināja lidlaukā?

(Turpinājums sekos.)

Jaungada sagaidīšanas balle

Latviešu Namā, 491 College ielā, Toronto, **31. decembrī.**
Sākums pl. **20.** Girgensona mūzika.

Pilna bufete. Silti un auksti ēdieni un uzkožamie. Loterija.
Ieeja 10.00 dolari.

Galdiņi rezervējami **līdz 30. decembrim** pie
S. Zaķa kundzes, tālr. **293-2513**
jeb L. Pauzera kundzes, tālr. **922-2931**

Visus laipni ielūdz
NAMA VALDE.

Erna Priede

Tu mīlēji

(Lidijas Lidekas-Norītes piemiņai)

Tu mīlēji rozes, pienenes
Un dadzīti —
Visas tās vasaras pastieptā
Delnā...
Latgales ezeru zilos ūdeņos —
Ūdensrozes,
Veldzē Tevi saulrieta zeltā
Neplūktas.
Varavīksnes sārtā lokā
Saulgriežos —
Pavīd tava bērnu dienu gatve
Liepu ziedos...
Tu dalīji prieku riekšavām
Man un citiem.
Tev sāpēja sirds par zemi,
Mūsu zemi.
Rudens dienā pirms aiziešanas
Saules laukos,
Tu dzirdēji zilā putna dziesmu
Un apstājies,
Lai pavērtos kaut mirkli —
Dzīvē...

* * *

Eduards Freimanis

Daugavas Vanagi

Daugavas vanagi sasauksies,
gaŗus gadus pasaulē klīstot.
Krastos šļācoties Daugava atsauksies,
svešos laivniekus nāvīgi nīstot.

Nezaudēs ticību Daugavas vanagi:
liks, lai karogi svešumā plīvo.
Jāņos zaļi būs tēvzemē vainagi,
teiks, ka tauta, kaut nomākta, dzīvo.

Savus kritušos varoņus pieminot,
tauta nedienas izturēs sīksti.
Tālu brīvības gaismu suminot,
naktis apgaismos ticības rīti.

Panesīs Lāčplēsis zaimus un viltu,
bariem Kangari pārstaigās zemi.
Beidzot nesīs pa debesu tiltu
Dieviņš atnest mums atņemto laimi.

Sasauksies Daugavas vanagi mājās,
kaunā Kangari izlūgsies nāvi.
Dziedās ticīgie vienotā draudzē:
,,Latvju tauta, tu lepna vēl stāvi!''

* * *

Jānis Tanks

Variācijas par gāju putniem

Putni koku zaros
lidinās baros —
ceļos gaŗos
vakaros taisās.

Zaros, baros,
gaŗos vakaros,
spārnus plivina,
čivina
putni.

Putni čivina,
spārnus plivina
zaros, baros —
ceļos gaŗos
lidot taisās.

Informācijai par abonementa maksas kārtošanu un ievietojamiem sludinājumiem lūgums zvanīt:

466-1514

Sludinājumus laikraksta nākošajam numuram pieņem līdz pirmdienas pēcpusdienai.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

4. un 5. decembrī pl. 10 DV namā Ziemas svētku tirdziņš.

4. decembrī pl. 19 Latviešu Namā LNJAK sarīkojumā Ziemas svētku koncerts Daces Šmites vadībā.Balle.

5. decembrī pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 15 vid. zālē Latviešu skolas Hamiltonā velte Latviešu Centram — Pazīsti Latviju — skolēnu uzvedums ar dziesmām un deklamācijām. Visi laipni ielūgti.

5. decembrī pl. 13.30 Sv. Barnabas baznīcā vīru koŗa Viesturs garīgā koncerta atkārtojums.

5. decembrī pl. 17 Latviešu Namā vīru ansambļa Kalvis koncertā atkārtojums.

9. decembrī pl. 14 Latviešu Namā pensionāru sanāksmē pensionāru teatŗa grupa M. Kociņas vadībā izrādīs epizodus no Saldenās pudeles.

11. decembrī (sestdien) pl. 19 Sv. Jāņa baznīcā Ziemas svētku ieskaņas koncerts. Piedalās soprāns Dzidra Egle, ērģelniece Anita Rundāne un vokālais ansamblis B. Alkas vadībā.

12. decembrī pl. 11.30—15.00 Adventa azaids un Zelta svētdiena Latviešu Centrā. Pl. 14.30 māc. J. Cālīša un māc. I. Gaides vadībā Ziemas svētku dziesmu kopdziedāšana. Dāmu komiteja pārdos piparkūkas. Šā gada pēdējais azaids. Tos atsāks 1983.g. 9. janvārī.

12. decembrī pl. 14 DV Toronto nod. bērnu eglīte.

12 decembrī pl. 15 Latviešu namā Latvisko zināšanu seminārā referēs prof. G. Šubiņš: Ģeografijas iespaids Eiropas austrumu robežām, 1914—1950.g. Prof. J. Dreifelds: Tautsaimnieciba okupētajā Latvijā un kā tā būtu citādi.

18. decembrī pl. 19 DV namā nodaļas biedru eglīte.

19. decembrī pl. 15 Sv. Andreja baznīcā Ziemas svētki vārdos un dziesmās, draudzes koŗa mūzikāls sarīkojums Ziemas svētku ieskaņai.

31. decembrī pl. 20 DV namā jaunā gada sagaidīšana.

31. decembrī Latviešu Namā Jaungada sagaidīšanas balle. Sākums pl. 20.00.

TORONTO LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS 24. SEZONAS KONCERTI

7. decembrī, otrdien, Ruta Krumoviņa (vijole) un Alvaro Gomez (vijole). Abi mākslinieki no Čīles.

1983. GADĀ

12. februārī, sestdien, Tālivalža Ķeniņa skaņdarbu koncerts. Piedalās Erika Beitāne — soprāns, Arturs Jansons — altvijole, Rita Strautiņa un Pēteris Zariņš — klavieres, Toronto universitātes mūzikas fakultātes kameransamblis, DV sieviešu koris Zile — dir. Arvīds Purvs.

5. martā, sestdien, Skaidrīte Līduma - Hildebrante, soprāns; pie klavierēm Daira Kalnāja - Langena.

Visi koncerti notiks pl. 20 Town Hall, St. Lawrence Centre for the Arts.

SV. KATRĪNAS

31. decembrī pl. 21.00 DV Vanadžu kopas Jaungada sagaidīšana Beacon Motor Hotel. Imanta Ķipja mūzika. Ieeja $ 15.- no personas.

1983. GADĀ

26. februārī Viestura un Jundas koŗu koncerts.

17. aprīlī, svētdien, pl. 17 DV Toronto sieviešu koŗa Zīle 11. gadskārtējais koncerts Walter Hall.

1983.g. 23. aprīlī ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde Toronto.

Aicina atbalstīt Rītdienas fondu

LELBA's Kanadas apgabala draudžu darbinieku un mācītāju gadskārtējā konference notika 29. un 30. oktobrī Montrealā, Rosedale United baznīcas telpās, Trīsvienības draudzes dāmu komitejas izkārtojumā. Piedalījās deviņu Kanadas luterāņu draudžu valžu un dāmu komiteju 21 delegāts resp. delegate un pieci mācītāji.

Konferenci ievadīja ar dievkalpojumu, kuŗā spredikoja māc. A. Celms, liturģiju vadīja māc. I. Gaide, bet māc. J. Cālītis vadīja bībeles stundu. Pēc dievkalpojuma un Toronto Sv. Andreja draudzes dāmu komitejas priekšnieces Balvas Kūlas stāstījuma par pieredzēto pag. vasarā teoloģijas kursos, konferences dalībnieki un viesi noskatījās video lentes paraugdemonstrējumu: Draudžu dienas un teoloģijas kursi skatos un skaņās. Video lentes uzņem un viņu bibliotēku iekārto LELBA's evaņģelizācijas nozare, ko vada māc. J. Cālītis, lai varētu rādīt draudzēs bībeles stundās, kā arī izmantot draudzēs, kur nav pieejama regulāra mācītāja aprūpe.

Konferences otrā darba dienā pēc archibīskapa A. Lūša rakstveida ziņojuma nolasīšanas un apgabala prāvesta ziņojuma par darbību apgabalā 1981. gadā un sekojošām pārrunām, konferences dalībnieki sadalījās trīs grupās — apspriedēm valžu delegātiem, dāmu komiteju pārstāvēm un mācītājiem. Apspriežu galvenie jautājumi bija par draudžu garīgo aprūpi, īpaši vietās, kur mācītāji, kas draudzes apkalpojuši līdz šim, tagad to vairs nespēj darīt vecuma vai slimības dēļ. Tādas Kanadas austrumu daļā ir trīs — Sadberijā, Sanderbejā un Sūsenmarī. Pagaidu atrisinājumu cerēja atrast tādā veidā, ka pēc iespējas kāds no Toronto mācītājiem ik pa 2 mēnešiem šo draudžu apmeklēšanai uzņemsies vairāku dienu braucienu, kamēr paša draudzē viņu attiecīgajā svētdienā aizstās viens no pārējiem mājās palikušajiem mācītājiem.

Draudzēm nepieciešams atbalstīt Rītdienas fondu ar vismaz vienu dolāru gadā no katra iesvētītā draudzes locekļa. Rītdienas fonds pašreiz kopā ar LELBA's stipendiju fondu atbalsta vairākus teoloģijas studentus. Konference arī mudināja draudzes pievērst lielāku vērību laikraksta Ceļa Biedrs abonentu skaita celšanai, kā arī vispār garīgas literātūras izplatīšanai.

Apgabala prāvests norādīja, ka, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, kristīto un iesvētīto skaitļi gandrīz nemaz nav mainījušies; par nepilnu simtu samazinājies kopējais draudžu locekļu skaits (1981. gadā — 6617); zem vispārējā caurmēra (LELBA's draudzēs 1981. gadā — 63%) un zemāks nekā iepriekšējā gadā bijis etniski jaukto laulību procents — 60%; ļoti stabils bijis draudžu materiālais stāvoklis (Kanadas draudžu īpašumu un naudas līdzekļu kopvērtība uz 1.1.1982.g. līdz $ 1.438.179). No Misuri sinodes pilnīgā LELBA's jurisdikcijā pārnākusi Londonas draudze. Montrealas latviešu (agr. nosaukums Sv. Pāvila) draudze par savu mācītāju aicinājusi prāv. A. Voitku.

Pirms delegātu un mācītāju atsevišķām apspriedēm māc. A. Celms nolasīja referātu Lietas, par kuŗām jārunā. Par dāmu komiteju darbu ziņoja Kanadas apgabala referente Līvija Jansone. Dāmu komiteju delegāšu atsevišķā apspriede notika Trīsvienības draudzes namā. Apspriedē dāmu komiteju darbinieces salīdzināja darba metodes un pārrunāja aprūpes darba problēmas. Galveno vērību dāmu komitejas veltī veco, slimo un vietuļo aprūpei. Šai vajadzībai vāc līdzekļus. Dāmu komiteju pienesums draudžu budžetiem svārstās starp 6—8%.

Konferenci vadīja Kanadas apgabala prāvests Arturs Voitkus, protokolēja apgabala valdes sekretārs E. Jēkabsons. Ar rakstu konferenci bija sveicinājuši Austrumu apg. prāvests A. Ozols un Vidienes apgabala prāvests J. Turks.

Mācītājs Juris Cālītis š.g. 7. augustā Sv. Andreja baznīcā salaulāja Ilonu Skaidrīti Zaļakmeni un Uldi Valteru Toru. Līgava ir studenšu korporācijas Spīdola locekle un dejo tautas deju kopā Daugaviņa. Līgavainis ir studentu korporācijas Vendia loceklis. Foto J. Tannis.

DV Druvas nodaļai 20 gadi

Latviešu apriņķī, ko veido vairākas latviešu lauksaimniecības ap Šelburnu, Ont., jau 10 gadus darbojas DV Druvas nodaļa. Šelburnas Leģiona zālē šī nodaļa 27. novembrī atzīmēja savu ievērojamo jubileju. Latvijas un Kanadas karogus sarīkojumā ienesa nodaļas valdes priekšsēdis Aleksis Kalniņš un Voldemārs Jēgers. Svētbrīdi vadīja mācītājs I. Gaide no Toronto.

Par DV Druvas nodaļas veikumiem 20 gados pastāstīja apriņķa Lauksaimniecības biedrības priekšnieks Žanis Bukovskis. Viņš pieminēja nodaļā iestājušos piecus jaunos DV biedrus.

Svētku runu teica DV Kanadas valdes priekšnieks V. Plūdons, aicinot būt vienotiem darbā Latvijas brīvībai. Viņš pasniedza Atzinības rakstus Astrīdai Jenkinsonei, Voldemāram Jēgeram, Mārtiņam Kalniņam un Dr. A. Šteinam.

Apsveikumus ar ziediem un balvām ievadīja DV Kanadas vanadžu priekšniece N. Pulciņa, no DV Toronto nodaļas vanadžu kopas sveica M. Jonāne, no apkārtējām DV nodaļām: DV Kičeneras — A. Lūsis un D. Daugaviete, Hamiltonas — J. Gailītis, Londonas — Ž. Petrovskis, Kesvikas — J. Melderis, no Latviešu lauksaimniecības biedrības sveica K. Spalviņš un L. Geislere (ziedi un jubilejas kliņģeris). Ar rakstu bija sveikušas Bramptonas, Montrealas, Otavas, Sadberijas, Albertas, Manitobas un Britu Kolumbijas DV nodaļas.

Vanadžu koris Zīle diriģenta Arvīda Purva vadībā koncertprogrammā dziedāja 13 dziesmas, vienu atkārtojot. Solo balsis dziedāja A. Liepiņa, L. Zariņa, I. Avika, Z. Vītola un Dzidra Egle. Pie klavierēm bija pianists Pēteris Zariņš. Ziedus saņēma diriģents A. Purvs, koŗa priekšniece M. Jonāne un solistes.

DV Druvas nodaļas vanadzes bija izkārtojušas draugu un labvēļu ziedoto mantu loteriju un rūpējušās par 150 viesu pacienāšanu. Par deju mūzikas atskaņojumiem gādāja nodaļas priekšnieks ar palīgiem. **V. S.**

Freedom for Latvia

Latviešu veterāņi sirsnīgi pateicas visiem tautiešiem, kas Latvijas neatkarības sarīkojuma laikā š.g. 21. novembrī iegādājās savām auto mašīnām piestiprināmo saukli „Freedom for Latvia". Ieņemtos līdzekļus izlietos apspiesto brīvības centienu atbalstīšanai. Zīmes vēl var iegādāties Latviešu kreditsabiedrības birojā (tālr. 922-2551)

TORONTO ZIŅAS

● Toronto Sv. Jozefa slimnīcā 15. novembrī miris Arvīds Bambers, dzimis 1906. gada 27. janvārī Rīgā. Bijis kaŗa lidotājs un kalpojis Latvijas armijas aviācijas pulkā. Organizējis šī pulka agrāko kaŗavīru globālo salidojumu Toronto, kā arī apzinājis aviācijas locekļu ģimenes svešumā un Latvijā, sūtot uz dzimteni sainīšus, kam palīdzība bijusi visvairāk nepieciešama. Pie aizgājēja šķirsta Rosara bēŗu mājā stāvēja virsnieku apvienības goda sardze. Pēdējā gaitā uz Jorkas latviešu kapiem viņu 19. novembrī izvadīja mācītājs I. Gaide. Nelaikis atstāj sievu Olgu, dēlu Egīlu, vedeklu Valdu un mazbērnus Paulu un Ritu, kā arī meitu Guntu Harviju ASV, māsu Mēriju Kānbergu un māsīcu Anitu Lekseri Torontō. Kapsētā atvadvārdus teica pulkvedis J. Rucelis no agrākā Latvijas aviācijas pulka un no virsnieku apvienības tās valdes priekšsēdis kapteinis A. Milleris. Latviešu Centrā notika bēŗu mielasts.

PĀRDODAMS

pie Saulaines ceļa, iepretim Saulaines nometnei, **97.5 akru zemes gabals,** daļēji ar mežu, smilšu uzkalniem un zivju dīķi.

ALFREDS STIKUTS, REALTOR
752-1770

RAIBĀ NEDĒĻA

ANDROPOVA PLĀNI

Maskavas politiskā teātŗa— Augstākās padomes dekorāciju aizkulisēs jaunais Padomju savienības komūnistu partijas ģenerālsekretārs Jurijs Andropovs sācis pakāpenisku varas konsolidēšanu savās rokās. Polītbirojā Kiriļenko

Čekists Aļejevs ceļā uz ministru prezidenta amatu.

vietā ieliktais 59 g. vecais Azerbedžanas kompartijas bijušais ģenerālsekretārs Aļejevs čekista karjēru jau sācis 18 gadu vecumā. Par pārsteigumu daži uzskata Aļejeva straujo avansēšanos līdz ministru prezidenta vietnieka postenim. Domā, ka tas notiek Andropova rūpīgi izstrādātā plāna ietvaros, kuŗā paredzēts vecīgo tagadējo premjēru Tichanovu drīzumā nomainīt ar nevienu citu kā čekistu Aļejevu.

Vīlās tie, kas domāja, ka Andropovs, kuŗa īstais vārds pēc krievu emigranta Karlova apgalvojuma esot Lībermans, tūlīt pats pārņems arī Augstākās padomes priekšsēža resp. prezidenta posteni. Pagaidām šo faktiski tikai ceremoniālo funkciju izpildīs viceprezidents Kuzņecovs. Kad īstais laiks būs pienācis, droši vien Andropovs, tāpat kā Brežņevs, partijas ģenerālsekretāra un prezidenta titulus pabāzīs zem vienas cepures.

Pagaidām arī pašā polītbirojā gaidītās tālākās pārmaiņas nav notikušas. Reitera aģentūra gan ziņoja, ka vecākais polītbiroja loceklis Arvīds Pelše 83 g. vecumā jau nomiris, bet oficiāli par Pelši nekāda informācija Maskavā vēl nav publicēta. Britu diplomāti domā, ka Pelše vēl nemaz nav miris, bet tikai smagi slims. Ļoti iespējams, ka reizē ar Pelši Andropovs polītbirojā pārmainīs vēl vairākus galma kambarkungus, par kuŗu lojālitāti varētu šaubīties.

Tie paši ārzemju diplomāti pārliecināti, ka Andropova lielākais balsts ir maršals Ustinovs, un tas nozīmē, ka arī turpmāk padomju militārās mašīnērijas augstākie lordi liks svaru kausos savu iespaidu polītbirojā.

Ārlietu ministrs Andrejs Gromiko vēl palicis pie Andropova labās rokas, bet tas nenozīmē, ka tuvākos mēnešos nevarētu notikt itin radikālas maiņas līdzšinējā Kremļa diplomātijas stratēģijas laukā. Iekšpolītikā Andropova pirmie soļi korupcijas apkaŗošanā ir radījuši lielas bailes veco privilēģēto partijas funkcionāru aprindās. Ir jāpatur prātā, ka Andropovs kā čekists zina vairāk nekā jebkuŗš cits.

Atpalikušās lauksaimniecības uzlabošanā Andropovs modernizēšanas vietā droši vien zirdziņa dzīšanai paturēs veco un pārbaudīto līdzekli — pātagu.

Ir jāpiekrīt bij. ASV sūtņa Maskavā Malkolma Tūna brīdinājumam, ka ir pāragri spriest, ko īsteni Andropovs darīs. Pagaidām varot būt runa tikai par labi orķestrētu priekšspēli ar daudzām maldinātājām ugunīm.

PRASA LIELO TIKŠANOS

Bonnas kanclers Dr. H. Kols grib savest kopā abus lielos.

Pagājušā nedēļā pārsteigumu sagādāja Rietumvācijas kanclers Dr. Helmūts Kols, kas negaidot deklarēja, ka pasaules miera saglābšanas dēļ amerikāņu prezidentam Ronaldam Rēgenam būtu vistuvākā laikā jāsatiekas ar Padomju savienības jauno valdnieku Andropovu. Tikai šo divu lielvaru augstākie pārstāvji varot aizkavēt bruņošanos drudzi un nodrošināt pasaulei paliekamu mieru.

Vai Andropova īstais vārds ir Lībermanis?

Nav domājams, ka Kols runā ar Rēgena ziņu, lai gan vēl nesen viņu draudzīgi uzņēma Baltajā namā. Kols ir amerikāņiem labvēlīgs un deklarējis arī, ka Vašingtonas un Maskavas attieksmju uzlabošanās gadījumā Bonna neatteikšoties no amerikāņu piedāvāto jauno stratēģisko atomieroču aizsardzības arsenāla.

Rēgens dodas uz Dienvidameriku.

Domājams, ka Kolu ietekmējis viņa valdības koalicijas partneris liberālais demokrats ārlietu ministrs Hanss Dītrichs Geršners, kuŗš uzskata, ka detantes atdzīvināšana ir pats svarīgākais faktors Eiropas drošībai. Naīvie Rietumvācijas polītiķi, vienalga, no kāda spārna tie nāktu, laikam nekad nespēs skatīties tālāk par savu degungalu.

Nav jāaizmirst, ka tieši Andropovs vēlētos visiem līdzekļiem iepūst dvašu Kremlim tik ilgi kalpojošā detantes līķī. Nav nemaz neiespējams, ka detantes dēļ viņš ieteicis Jaruzeļskim atbrīvot Valesu un vismaz formāli atcelt karastāvokli, bet paturēt tik un tā spēkā visas līdzšinējās represijas. Acu apmānīšanai viņš var izlaist uz rietumiem disidentu Šaranski un varbūt vēl pāris tūkstošus žīdu emigrantu, bet nav jāaizmirst, ka jaunais čekas priekšnieks Fedorčuks Augstākās padomes sesijā deklarēja, ka Sarkanās imperijas robežapsardzības ietvaros ir nekavējoties jāīsteno tālu ejošā programma. Stingrā robežu kontrole ne vien aizbāzīs nedaudzās dzelzs aizkara šķirbiņas, bet reizē arī ievadīs terroru pret padomju pilsoņiem, kas iedrošinātos uzklausīt jebkādas ķecerības, kas nāk no rietumiem.

Par Rēgena braucienu uz Dienvidameriku padomju prese pagaidām klusē. Acīm redzot Kremlim nav patīkama amerikāņu poziciju nostiprināšanās Brazilijā un tās kaimiņvalstīs.

PĀVESTS DOSIES UZ SALVADORU.

Pagājušā nedēļā Romā apcietināja kādu Bulgārijas gaisa satiksmes sabiedrības ierēdni. Italiešu uzraudzības iestādes pārliecinātas, ka viņš piedalījies atentāta sazvērestībā pret pāvestu. Policija meklē vēl divus apcietinātā Adžaja palīgus. Tas liecina, ka atentāts ir plānots, un nav šaubu, kas īsteni gribējis un kam par labu būtu nākusi Svētā Tēva nogalināšana.

Vatikāns pagājušā nedēļā paziņoja, ka pāvests Jaunajā gadā plāno Centrālamerikas apmeklējumu. Viņš iegriezīsies ne vien El Salvadorā, bet arī citās latīņu zemēs, Nikaragu ieskaitot. Šo pāvesta svētceļojumu uzskata par visbīstamāko, bet Latīņu Amerikas polītiķi domā, ka tieši pāvestam būs iespējams apslāpēt pilsoņu kaŗa ugunis un ievadīt nelaimīgās tautas atpakaļ uz miera ceļa.

JAPĀNAI JAUNS VALDĪBAS GALVA.

Iekšpolītiskā krize pēc ministru prezidenta Suzuki pēkšņās demisijas tagad Japānā beigusies. Jaunās valdības galva ir pretrunīgais polītiķis Jasuchiro Nokosake, kas balstās uz liberālo demokratu partijas vairākumu parlamentā. Jaunais premjērs savā kabinetā aicinājis vairākus Suzuki priekšgājējus — Tanaka valdības ministrus. Japāņu prese tagad atgādina, ka Tanakam kādreiz pārmeta turpat 2 milj. dol. kukuļu saņemšanu no kādas lielas amerikāņu firmas. Arī Japānā polītiskās veļas mazgātuvei darba netrūkst.

Atzīmēsim, ka jauno Japānas premjēru uzskata par Vašingtonai draudzīgu, un viņš droši vien gādās arī par Japānas aizsardzības spēku stiprināšanu, kuŗu ietvaros japāņiem būs jāgādā par apm. 1500 jūras jūdžu dziļu piekrastes telpu Klusajā okeanā.

Japānā jaunais premjērs Nakasone.

Vai Begina valdībai būs jāatkāpjas?

VAINA VAI NOLAIDĪBA

Izraēlas Augstākās tiesas komisija Sābras un Šatillas palestīniešu bēgļu nometņu traģisko notikumu izmeklēšanai paspējusi jau nopratināt galvenos lieciniekus. Daudzi izteikumi bijuši pretrunīgi, un komisija tādēļ līdz 9. decembrim savā priekšā no jauna aicinās vairākus valdības locekļus. Begins jau tagad atteicies tālāk liecināt, bet aizsardzības ministrs Šarons un ārlietu ministrs Šamirs, kā arī ģenerālštāba priekšnieks Eitāns, būs spiesti savas liecības papildināt. Satiksmes ministrs Zapī apgalvo, ka tieši ārlietu ministrs Šamirs komisiju maldinājis.

POLIJĀ PAGAIDU PAMIERS

Solidāritātes pagrīdes vadoņi pagājušā nedēļā paziņoja, ka, ņemot vērā pēdējo nedēļu notikumu attīstību, viņi atsauc 13. decembrī paredzētās lielās protesta demonstrācijas. Viņi gan reizē apliecinājuši pilnīgu lojālitāti pret nesen atbrīvoto Solidāritātes vadoni Valesu. Domā, ka līdz 13. decembrim Jaruzeļskis vismaz formāli atcels karastāvokļa ierobežojumu, bet saeimā ir pieņemti vairāki likumi, kas būtībā stāvokli nemainīs.

Varētu pieņemt, ka ar Valesas atbrīvošanu un karastāvokļa atcelšanu Jaruzeļskis Solidāritāti uzskata par nenozīmīgu faktoru vai pat par pilnīgi likvidētu. Tā tomēr nav. Valesa pagaidām taktisku iemeslu dēļ izvairās no atklātības, bet ir zināms, ka viņš piedalīsies nemieros nogalināto strādnieku piemiņas svinībās. Neitrāli novērotāji domā, ka Polijā iestājies iekšpolītiskās krizes pamiera stāvoklis, kuŗa īstenošanā liela nozīme bijusi katoļu baznīcai. Tas nekādā gadījumā nenozīmē Solidāritātes kapitulāciju, bet varbūt tikai spēku pārgrupēšanu tālākās stratēģijas ietvaros.

Nikolajs Seglenieks.

Mēs — Zviedrijā

MĒS ZVIEDRIJĀ esam bijuši rosīgi no ierašanās dienas šai zemē. Nometnēs sāka iznākt gan rokrakstā, gan rakstāmmašīnas rakstā žurnāli un pat divas avīzes, no tām viena iznāca daudzus gadus. Pašreiz lielāko rosību izrāda divas pensionāru biedrības Stokholmā. Ar lieliem burtiem atzīmējams, ka ciemošanās un viesību sarīkošana notiek nepārtraukti.

JAUNĀKAIS ZVIEDRIJĀ ir tikko notikušās parlamenta, rīksdaga vēlēšanas. Sociāldemokrati ieguva majoritāti ar saviem priekšvēlēšanas saukļiem: solījums pensionāriem uzticēties sociāldemokratiem, ka viņu pensijas nezaudēs savu vērtību, paaugstinās ekonomisko koujunktūru, samazinās bezdarbu, sludināja solidāritāti. Jau pēc nedēļas jaunā valdība devalvēja zviedru kronu par 16 proc., tā visus padarot ne vien par 16 proc. nabadzīgākus, bet radot inflāciju, algu pazeminājumu, pensiju pazeminājumu un paaugstinātus nodokļus. Viens ASV dol. maksāja 6,29 kronas, pēc devalvācijas 7,31 kr. Tas nozīmē, ka Kanadas un ASV tautiešiem ir izdevīgi apciemot zviedru zemi, bet mums — viss stiprī sadārdzinās. Ļoti nepatīkams gadījums notika dienu pirms devalvācijas, kad finanču ministrs sadragāja uzticību politiķiem. Uz jautājumu, vai sagaidāma devalvācija, viņš atbildēja, ka tāda nebūs.

MISTISKAS ZEMŪDENES Stokholmas šērās, 25 km no galvaspilsētas Stokholmas. Ziņas satrauca zviedrus un pulcināja 900 žurnālistus no visas pasaules. Stokholmas piekrastē pie Baltijas jūras atrodas lielas un mazas salas, kopskaitā apmēram 25.000, ko sauc par šērām. Tur zem augstām klintīm atrodas slepenas zemūdeņu un kaŗakuģu bazes. Šērās dažiem latviešiem pie steķiem stāv piesietas motorlaivas un jachtas, tur citiem ir vasaras mājas, tur paši izbraucām un vedām līdz atbraukušus cieminus, lai apbrīnotu skaisto dabu, saulotos un peldētos.

Zviedrijas militārie jūras spēki sākumā mēģināja atrast zemūdeni, kas bija ļoti grūti, jo šērās klinšainais dziļums ir ļoti mainīgs; vietām tur ir bedres līdz simts metru dziļumā. Sākumā bija nodoms zemūdeni piespiest iznirt, lai konstatētu nacionālitāti. Tika mestas bumbas, spridzinātas mīnas, un bija jāatzīstas, ka zemūdenei laimējies izbēgt. Salu starpas ir mīnētas un noslēgtas ar izkārtiem zemūdens tīkliem. Ir aizdomas, ka kāda zemūdene ir izkļuvusi ārpusē, bet vēl viena atrodas iežogojumā. Medības turpinās.

Neviena valsts, kas pieiet Baltijas jūrai, nav atzinusies, ka zemūdene tai piederētu. Kam gan tā pieder? Ir zobgaļi, kas saka, ka zemūdene pieder Šveicei, Luksemburgai vai Lichtenšteinai resp. valstij, kuŗa atrodas Eiropas vidienē, kuŗai nav ne kuģu, ne flotes. Kāds zviedru laikraksts ziņo, ka no šēru ūdeņiem ar magnetu izvilkts vecs krievu Volgas tipa auto, kuŗu tur nogremdējis kāds, lai saņemtu atmaksu no apdrošināšanas sabiedrības.

RAPORTĀ no Eiropas ir jāziņo, ka Polijā vēl arvien turpinās kaŗa stāvoklis. Ar ko Polija kaŗo un cik ilgi kaŗos, to neviens nav noskaidrojis.

ZVIEDRIJA atrodas vistuvāk Latvijai. No Gotlandes salas līdz Ventspilij ir 130 km, un no Latvijas līdz Zviedrijas sauszemei — 300 km, tāpēc tūristi uz Rīgu mēdz startēt no Stokholmas. Somu kuģi tūristus aizved uz Somijas galvaspilsētu Helsinkiem, un no turienes cits kuģis pārved tūristus uz Tallinu. Tālāk ar autobusu brauc uz Rīgu.

Stokholmā paklīdis kāds „lustīgs" nostāsts par Tallinas muitu. Pēc Rīgas apciemojuma tur ieradās tūristu grupa, lai dotos atceļā uz Stokholmu. Vienam tautietim bija neparasti liela rokas soma. Muitnieks vēlējies redzēt, ko tūrists izved no bagātās Padomju zemes. Tas licis atvērt koferi. Tūrists atvēris koferi. Tur iekšā bijis viens mazāks koferis. Arī tas bija jāattaisa. Otrā koferī bija trešais koferis. Muitnieks bija satraukts, tāpat arī apkārtstāvošie. Tūrists atvēris trešo koferi. Pēdējā nebija nekas vairāk kā tikai viena manta — viena litra vodkas pudele. Muitnieks pārsteigumā iesmējies tik skaļi, ka saskrējuši citi muitnieki. Redzot trīs vienu otrā attaisītos koferus un vodkas pudeli, arī tie sākuši smieties.

INDIANAPOLE

● Bij. iekšlietu ministrijas revidents kalpakietis mag. iur. Antons Blanka, kas 17 g.vecs iestājās latviešu strēlniekos, bet, nodibinoties Latvijas valstij, 1919. gada janvārī Jelgavā pievienojās Kalpaka bataljonam, tagad dzīvo Eastside Healthcare centrā, 1302 Lesley gatvē, istaba 118, kaimiņos Community Hospital ēkai. Viņš ir 83 gadus vecs un vieninieks, vienīgais dzīvais no trim Blankām kalpakiešu ierindā. Vk.

ALA Izglītības biroja apbalvotie jaunieši

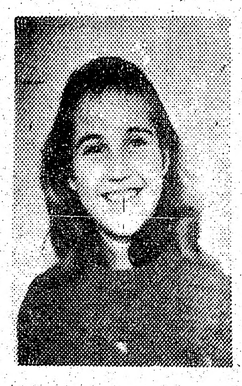

Aina Irbe

Anna Krūmiņa

Baiba Franklina

Sandra Aistara

Ingrīda Baumane

Ēriks Plato

Ilona Grāvere

Mārcis Jansons

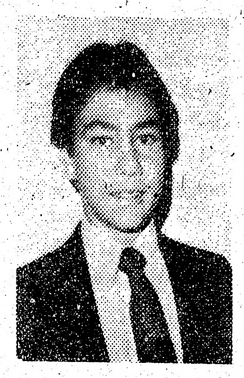

Raimonds Pavlovskis

Juris Zinbergs

Pēteris Albertiņš

Elmārs Osītis

Ilze Melngaile

Vita Slaidiņa

Astra Indāne

Valdis Stiebris

Kristīne Oļševska

Jana Kancīte

Māra Kanašēvica

Richards Škulte

Andris Boršteins

Kalvis Cers

Dainis Sīka

Māra Grotiņa

Maira Albertiņa

Ingrīda Cubīna

Inta Šķiņķe

Dauma Grava

Ingrīda Jurēvica

Lars Alversons

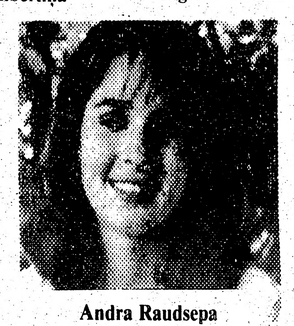

Andra Raudsepa

Dāvis Kaņeps

Dundas-Kingston Rd. rajonā izdodamas 2 ISTABAS AR VIRTUVI UN AUTO NOVIETOŠANU — vieniniekam vai vieninieciei. **$ 150** mēnesī.
247-6509

amber
AMBER PRINTERS & PUBLISHERS LTD.
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514; 465-7902

Ingrīda Baumane

Juris Zinbergs

Astra Indāne

Andris Borsteins

ngrīda Cubiņa

udsepa

Par ko runāja Toronto Latviešu Centrā

Latvijas dienas turpinājumā Toronto Latviešu Centrā Marta Tūtere-Kundrate apskatīja sasniegumus mūzikas laukā kā šeit, tā citur, Indra Gubiņa tautas literāros sniegumus trimdā un Latvijā, Solveiga Miezīte sabiedriskās un izglītības lietas, sevišķi izceļot Rietummičigenas latviešu studiju centru, Kārlis Lapiņš stāstīja par sasniegumiem zinātnes laukā un Andris Roze par architektūru, kur augošu slavu starptautiskā laukā guvis Gunārs Birkerts. Japānā izdota arī viņa grāmata par architektūru. Nobeigumā G. Siliņš paziņoja, ka Latviešu Fonds atbalsta illustrētas vārdnīcas izdošanu, ko ierosinājis Dr. Uldis Bluķis ASV.

Pārskatu par latviešu politiskajiem sasniegumiem viena gada laikā vadīja Valdis Liepiņš. DV Kanadas valdes ārējās informācijas daļas vadītājs Pēteris Vasariņš savā ziņojumā norādīja, ka sadarbībā ar LNAK un LNJAK lieli panākumi gūti ar izdoto brošūru sakarā ar Pad. savienības Lada automašīnu ieplūdināšanu Kanadā.

PBLA informācijas biroja vadītājs Jūlijs Kadelis no Vācijas ziņoja, ka informācijas darbu lielāko tiesu veic visu baltiešu vārdā, informējot rietumu valdības par stāvokli Latvijā un arī pārējās Baltijas valstīs. Labas attieksmes izveidotas ar preses aģentūrām un pašiem laikrakstiem. Referents vispirms norādīja uz panākumiem ASV, kur liela nozīme bijusi Apvienotai baltiešu komitejai (Joint Baltic Committee). Tās darbība parādījusies visur, kur ASV delegāti runājuši par Baltijas valstīm starptautiskajās konferencēs, arī Apvienotajās Nācijās, kur ASV delegāts Čestoks 1981. gada sākumā runājis par pārkrievināšanu Baltijas valstīs.

Austrālijā panākta Emīla Dēliņa apstiprināšana par Latvijas goda konsulu. Tas ir visu Austrālijas latviešu mērķtiecīga un ilggadēja politiska darba rezultāts, izveidojot labas attieksmes ar Austrālijas politiķiem un politiskajām partijām.

No Zviedrijas pirmo reizi zviedru delegācija starptautiskajā Madrides konferencē runāja par baltiešu pārkrievināšanu. Tas sagadījās laikā, kad Zviedrijas ūdeņos atrada sēklī uzskrējušo „svešu" zemūdeni. Eiropas parlamentā jau gadiem mēģināts panākt labvēlīgas rezolūcijas pieņemšanu par Latvijas un pārējo Baltijas valstu stāvokli. Beidzot, 1981. gada decembrī, angļu, vācu un dāņu labā spārna politisko partiju pārstāvji iesniedza parlamentā rezolūciju, kas īpaši atsaucas uz baltiešu memorandu atcelt Staļina un Hitlera paktu. Šī rezolūcija jau pieņemta ārlietu komisijā, un sagaidāms, ka 1983. gadā to pieņems Eiropas parlaments. Francijas prezidents Miterans atklāti deklarējis, ka neatzīst Baltijas valstu iekļaušanu Pad. savienībā. Arī tas ir nemitīga informācijas darba rezultāts. Šveices ārlietu ministrija pieņēmusi baltiešu pārstāvi un to uzklausījusi. Pad. savienības aģenta Alberta Liepas izraidīšana no Zviedrijas lielā mērā balstās uz Nacionālā Fonda, PBLA un citu latviešu organizāciju informāciju Zviedrijas valdībai.

Sarīkojumā par baznīcu un dzimteni piedalījās arī Jūlijs Kadelis. Viņš bija paņēmis līdz arī īsfilmu par Aglonas Dievmātes svētkiem Latvijā. Pārrunas vadīja mācītājs J. Cālītis, piedaloties arī mācītājam A. Celmam un I. Gaidem. Demonstrēja arī video lentē ieņemto Pāvila un Ritas Brūveru stāstījumu par Draudžu dienām Katskiļos. Pārrunas skāra jautājumu, kā palīdzēt kristīgai baznīcai apspiestā Latvijā.

Otrā sarīkojumā tai pašā laikā citās telpās pāri par 150 apmeklētāju kavējās tēvzemes stāstos un pārrunās. Izvirzījās jautājumi, ar kādiem parasti jāsaskaņas Latvijas apmeklētājiem. Kultūras sakaru komiteja rīkojas ļoti veikli un prot panākt tieši, ko vēlas.

Rīgas latvieši neuzticas nevienam, ko pilnīgi nepazīst, jo baidās no čekas ziņotājiem.

Pēc tam Centrā iestājās īss „atelpas brīdis", un gaŗā dienas programma atsākās tikai pašā vakarā, pl. 9, ar vakarēšanu, kad Sv. Andreja baznīcā bija beidzies latviešu draudžu kopējais dievkalpojums.

Latvijai veltītā diena Toronto Centrā beidzās ar priecīgu konstatējumu, ka līdz 18. novembŗa vakaram Centra 990 biedriem pievienojušies 18 jauni biedri, no kuŗiem ar lozi izšķīra laimīgo tūkstoto biedru, lozi velkot LNJAK valdes priekšsēdei Ritai Ozoliņai. Laimīgā tūkstošniece bija Lilita Tanne, kas ieguva biedru karti un šampanieša pudeli. Jaunc biedru iemaksu un citu 18. novembŗa ziedojumu kopsumma Centram devusi pāri par 20.000 dolaru. V. S.

Priesteŗa St. Mozgas 35 darba gadi

Hamiltonas latviešu katoļu kopa svētdien, 31. oktobrī, atzīmēja prāvesta Staņislava Mozgas 35 gadu priesterības jubileju un 64 mūža gadus Sv. Cirila baznīcā. Jubilejas mesi vadīja prāvests Mozga, piedaloties prāvestam P. Bojāram, kas teica spredikļi. Viņš izskaidroja priesterības misiju, kas ir krusta nešana un mīlestības slūdināšana, raksturojot arī prāvesta Mozgas kalpošanu, jo no savas dzīves vietas Londonā, Ont., apmeklē arī citus latviešu centrus provinces rietumdaļā, lai gan viņa veselība nav no spožajām. Bez latviešu katoļu vienībām viņš apciemo arī slimos un vecos ļaudis, stiprinot tos Kristus mācībās. Hamiltonas latviešu katoļu draudze nav liela, taču jubilejas dievkalpojumā bija ieradušies 70 dievlūdzēju.

Pēc dievkalpojuma baznīcas sarīkojumu telpās jubilāru godināja pie cienasta galda, kuŗa klāšanu bija vadījusi N. Kairiša. Mielastu svētīja prāvests St. Mozga, visiem J. Dindzāna vadībā nodziedot Daudz baltu dieniņu, jubilāru apsveica draudzes priekšnieks A. Kairišs un apskatīja viņa priesterību latviešu katoļu gaŗīgās aprūpes darbā, pasniedzot aploksni.

Par velti, sirsnīgajiem sveicieniem un cienasta izkārtošanu beigās visiem izjustos vārdos pateicās prāvests St. Mozga. Visu vēlējums bija, lai Dievs stiprina prāvesta veselību un piešķiŗ viņam vēl daudz raženu darba gadu. V. S.

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

Mūžībā aizsaukts mūsu mīļais

Jānis Mozga

dzimis 1909. gada 4. janvārī Varakļānu pagastā,
miris 1982. gada 12. novembrī Londonā, Ontario.
Apbedīts 15. novembrī Svētā Pēteŗa kapos.

Piemiņā paturēs:
Londonas latviešu katoļu draudze.

Mūžīgo mieru dod viņam, Kungs,
Un mūžīgā gaisma lai atspīd viņam.

BAZNĪCAS ZIŅAS

TORONTO

SV. JĀŅA DRAUDZE

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto, On. M4V 1J6, tāl. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālrunis 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas stundas kancelejā: otrdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12.30 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc vienošanās.

5. decembrī II Adventa svētdienas dievkalpojums. Liturģiskā pusstunda: Ziemas svētku vēsts dziesmās.

11. decembrī pl. 19 Ziemsvētku ieskaņas koncerts, soprāns Dzidra Egle, ērģelniece Anita Rundāne un draudzes vokālais ansamblis Brigitas Alkas vadībā.

12. decembrī 3. adventa svētdienas un gada svētku dievkalpojums. Vadīs archibīskaps A. Lūsis.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8. Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5.

Māc. J. Cālīša jaunais runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12 un no 18 — 19. Citā laikā iepriekš sazinoties.

5. decembrī plkst. 13 dievkalpojums angļu valodā ar dievgaldu. Otrā adventa svētdienā plkst. 14 Jauniešu grupas sanāksme. Plkst. 15 dievkalpojums, spredikos māc. prof. V.Klīve no Ohio, ASV. Pēc dievkalpojuma dāmu komitejas organizēta draudzes pēcpusdiena, referēs prof. V. Klīve: Kristīgā ticība citu reliģiju starpā.

12. decembrī pl. 11 3. adventa svētdienas dievkalpojums, dievgalds.

19. decembrī pl. 15 4. adventa svētdiena — Ziemsvētki vārdos un dziesmās. Draudzes koŗa izkārtojumā draudzes eglītes dievkalpojums. Piedalās koris, jaunieši un bērni. Pēc dievkalpojuma baznīcas zālē bērnu eglīte.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ontario M1K 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

5. decembrī pl. 13.30 adventa koncerts, piedalās vīru koris Viesturs.

12. decembrī pl. 13 Adventa dievkalpojums.

19. decembrī pl. 15 draudzes bērnu eglīte ar bērnu priekšnesumiem un apdāvināšanu baznīcas zālē.

24. decembrī pl. 18 Svētvakara dievkalpojums.

BRAMPTONA

Māc. A. Briedis, 44 Marrylin Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tālr. 757-2739.

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street North, Brampton, Ont.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 28 Wigar Rd., M8X 1J4, tālr. 239—5741. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College St. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pl. 13.00.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6; tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Svētdienas skola katru svētdienu pl. 15. Bībeles studiju lūgšanas sanāksmes katru trešdienu pl. 19.30.

Toronto latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 16 Walmer Rd. baptistu draudzes dievnamā.

„Gaismas telefons" ticības stiprināšanai **635-8582** darbojas 24 stundas. Programmas ieskaņojums latviešu valodā, un to maina katru otro dienu.

5. decembrī pl. 16 dievkalpojums ar Sv. vakarēdienu.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 53 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30 — 21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

5. decembrī — 2. adventa svētdienā, pl. 10.30 bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un bībeles klase. Pl. 11— draudzes dievkalpojums. Pl. 12—dāmu komitejas Ziemsvētku tirdziņš.

12. decembrī, 3. adventa svētdienā pl. 11 — svētdienas skolas un draudzes dievkalpojums ar svecītēm, dziesmu lapiņas.

19. decembrī, 4. adventa svētdienā, pl. 10 — Ziemsvētku dievkalpojums angļu valodā kopā ar igauņu draudzi; pl. 17 — koŗa Ziemsvētku koncerts pie svecītēm.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6, P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trīsvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

5. decembrī pl. 13.30 II. Adventa dievkalpojums.

12. decembrī pl. 13.30 III. Adventa dievkalpojums.

18. decembrī pl. 17.00 Ziemsvētku eglīte Ansgara baznīcā

19. decembrī pl. 13.30 IV. Adventa dievkalpojums.

OTAVAS MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pēteŗa lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
27. gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta
Bafalo TV stac. 29, 700 Club,
ik dienas pl. 11.30 no rīta līdz pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126.

KLAUSIETIES „LABĀS ZIŅAS" RAIDĪJUMU
uz īsajiem viļņiem 6155 KHZ
49 metr. band
Sestdienās plkst. 10.30 vakarā
Vadītājs Dāvids Miķelsons,
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont.
M9V 2B4
tālr. 749-0832

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $4.50

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — trešdienai, iesk.,no pl. 14 — 22,
ceturtd. no pl. 14 — 24,
piektd., sestd. no pl. 12 — 24,
svētdienās no pl. 12 — 21.

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166 BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD. 247 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave., Toronto, Ont.
Tel.: (416) 465-9905
POKO'S MEAT
376 College St. (netālu no Bathurst ielas), Toronto, Ont.
Tel.: (416) 922-1300

Abos veikalos dabūjamas augstākās kvalitātes preces par mērenām cenām.

Izdarait pasūtinājumus jau labi laikus savam svinīgajam gadījumam.

Svaiga gaļa un gaļas produkti. * Importēti eiropiešu produkti lielā izvēlē. * Viss ir svaigs, tīrs, gaumīgs!

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni.

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
● Izjusti personīgi pakalpojumi
● Pastāvīga kapella
M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
9 Queen St. East (pie Simpsona un Yonge).
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
TEL.: 368-5011

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas - Bloor nodaļas. Tel. 535-6252.

VALUPE JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Lidojumi: uz Floridu — St. Petersburg, Tampa — abos virzienos, sākot ar $ 199 atkarībā no lidojuma laika.
uz Portugali — Algarva — sākot ar janvāri $799 abos virzienos, iesk. viesnīcu 2 nedēļām. Par trešo un ceturto nedēļu par viesnīcu papildām $ 50 no personas, iesk. nodokļus.
Maksājumi Kanadas $. Izlidošana un atgriešanās Toronto.
Hello WORLD Travel Ltd.
1843 Avenue Rd., Toronto, Ontario, Canada M5M 3Z4
Tel.: (416) 789-5304
NODAĻA: Union (Station) stacijā.
Tel. (416) 368-7451.
Sīkāku informāciju un pakalpojumus ceļojumiem sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto tel.

Ātri, glīti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. 466-1514

Alcan Building Products Authorized Dealer — ALCAN
Māju īpašnieki!
Ir trīs veidi, kā var ietaupīt ar ALCAN SIDING
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem
1) **Ietaupa darbu un laiku**
2) **Instalācijas un apkures izdevumus**
3) **Uzlabo izskatu un līdz ar to palielina mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantija**
● LIETUS NOVADA CAURULES
● LOGUS
● DURVIS
● MARĶĪZES (Awnings)
● JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

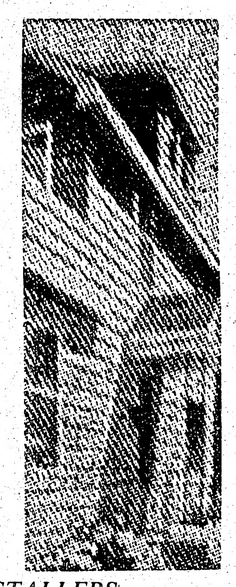

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864 *Īpašnieks Artūrs Mīme*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1B3

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.
Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19 2/3 mārc. netto
LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ
Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00.
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu
Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.
Jūnijā, jūlijā un augustā — atvērts trešdienās, slēgts sestdienās.
BALTIC Exporting Co.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5
tālr. 531-3098

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221-1159

Iegriešanās Gaŗezerā

Braucot mājās no Kalamazū pēc pavadītām divām skaistām Latviešu preses dienām, 24. oktobŗa pēcpusdienā apstājāmies savā iemīļotajā un skaistajā ,,galvas pilsētā'' Gaŗezerā, lai šajā gadā teiktu tam pēdējās ardievas.

Vārti ir vaļā, un mēs pa skaistu, rudens zeltītu lapu noklātu ceļu iebraucam Dzintaros, kur visus šos gaŗos gadus mēdzam apmesties. Vispirms apskatām savu draugu iezīmotās mājas, kuŗām rudens ir jau pārsedzis zeltainu sagšu līdz jaunam pavasarim. Vēl nesen šo māju pagalmos čaloja ciemiņi, skanēja dziesmas, smiekli. Vēl nesen šeit varēja apbrīnot mūsu krāšņos tautas tērpus, un šīs durvis virināja jaunā paaudze, no kuŗas jau paspējuši izveidoties mūsu nākošie daudzsološie diriģenti, komponisti, mūziķi, dziedātāji, dejotāji, gleznotāji, kā arī skolotāji. Jā, patiešām šajās nedaudzajās mājās ir izauklēti tik daudzi jaunie mākslinieki!

Aizejam uz ,,Dziesmu leju'' un kā noguruši gājputni apsēžamies tik labi izbūvētajās sēdvietās. Skatuve, dejas laukums un visa apkārtne pārklāta ar to pašu rudens zeltaino sagšu, un visapkārt valda pilnīgs klusums. Neredz neviena cilvēka. Liekas, tik nesen šeit notika līksma Jāņu svinēšana. Vēl nesen šeit Dziesmu dienās iesoļoja brašu dziedātāju rindas savu cienījamo diriģentu pavadībā. Viņu jaukās balsis tad plūda un viļņoja pāri mežiem un pakalniem, apsūdzot netaisno — ļauno varu, kuŗa nolaupīja mums brīvību, izpostīja tēvzemi un tautu izkāva un izkliedēja tālās pasaules malās!...

Bet jaukās dziesmu skaņas arī lēja saldus prieķus mūsu rūgtajā bāreņu dzīves kausā, slavēja Dievu un Viņam pateicās par lielo gādību un pilnīgu brīvību svešumā!...

Vēl nesen šeit priecīgi mūzikanti jauki spēlēja ar piedziedāšanu, ka deju virpulī tika ierauti visu gadu gājuma dejotāji.

Pašreiz mums diviem vien sēdot un visu pārdomājot, sajūta ir tāda, kā dziesminieks saka: ,,Reizē ir skumji un priecīgi man''...Mēs to zinām, ka šeit Gaŗezers arī ziemā aicina ciemā, un būs arī tādi, kas uz šo aicinājumu atsauksies, bet tomēr, salīdzinot ar vasaras sezonu, viņu skaits nebūs liels.

Ejam gar ,,Dūņezera'' malu pa ,,Venēcijas bulvāri'' un priecājamies, ka šeit ūdens jau tikdaudz nokrities, ka iegrimušās mājas stāv sausumā. Mums pretim nāk maza, gadus sešus vai septiņus meitene un pienākusi laipni pasaka mums latvisku labdienu. Tā kā tuvumā neredz neviena cilvēka, tad mana sieva prasa: kur tad laipnā meitene viena pati staigājot? O,biju baznīcā! Nu, vai tad tur notiek kāds dievkalpojums, es jautāju? Nē, nē, es tur biju viena pati! Bet jūs vēl esat tik maza un šeit mežā varat apmaldīties, brīdina mana sieva, bet meitene droši apgalvo, ka viņa zinot, kur esot viņu mašīna, un ar roku norāda ,,Hilton'' virzienā, pie kuŗa arī stāv viena mašīna un otra aiz tā. Atsveicinājušies no šī jaukā bērniņa, ejam gar ēdamzāli un pieminam čaklās un sevišķi laipnās saimnieces, kuŗas vēl nesen šeit rosījās, pacienājot tik daudz ciemiņus ar garšīgām maltītēm.

Karogkalnā redzami tikai masti, un vārtos zvani klusē, kad mēs kā divi vientuļi svētceļnieki ieejam brīvdabas svētnīcā un, pieliekuši galvas, noslīgstam uz sola. Klusi un sērīgi krīt lapas kā bāreņu asaras — pār soliem, pār altāri un visu apkārtni. Pat altāŗa telpā Kristus galvai apvītajā ērkšķu vainagā ir sakritis šis rudens zelts!...

Gaŗezers rudenī. Foto V. Jaunkalnietis.

Tad ieraugām, ka lejā, kāpņu galā, vēl stāv tā pati jaukā meitene, ar kuŗu mēs tikko kā iepazināmies un kas teica, ka esot no Madisonas Viskonsinā. Pamājusi mums vēl atvadu sveicienus,viņa aiztek Hiltona virzienā.

J. un M. Elsbergi

Dieva mierā aizsaukta mūsu mīļā māmiņa un vecmāmiņa

Alvīne Matilde Augulis,

dzim. Felzens

dzimusi 1892. gada 9. oktobrī Cēsīs,
mirusi 1982. gada 23. novembrī Toronto.

Vai mēs kādreiz satiksimies,
Kristalupes krastmalā,
Vai viens otram roku sniegsim,
Mūžīgajā Tēvijā.

Dziļās sērās skumst
meitas, znoti un mazbērni.
Svaines ar ģimenēm Dānijā un Norvēģijā.

Mūžībā aizgājusi mūsu nodaļas aktīvā vanadze

Tālija Plūdums, dzim. Lūsis

dzimusi 1921. gada 14. jūlijā,
mirusi 1982. gada 10. novembrī.

Tālos ceļos pagura kājas,
Svešā zemē apstājās sirds.

Viņu piemiņā turēs
DV Druvas vanadzes un vanagi.

Mūsu mīļais

Mārtiņš Brāķis

dzimis 1910. gada 21. oktobrī Latvijā,
miris 1982. gada 16. novembrī Ričmond Hill, Ont.

Es biju tur, kur esi Tu,
Tu būsi tur, kur esmu es.

Par viņu sēro
sieva,
bērni un piederīgie Latvijā

Mūsu māmuļas vairs nav...

Milda Pētersons,

dzim. Kļaviņš

dzimusi 1899. gada 18. janvārī Raunā,
mirusi 1982. gada 24. novembrī Toronto

Bet ja kādam smiltīs svešās,
Rast mieru lēmis Dievs,
Lai pār to Tavs spožums plešas,
Debess gaismā ceļoties.
(E. Ķezbere)

Dziļās sērās
Ausma, Dacīte un Klāvs.

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Nesen mirušā literātūrvēsturnieka Jāņa Bičoļa plašā bibliotēka uzdāvināta Amerikas latviešu apvienībai. To novietos Latviešu studiju centrā Mičigenā. Grāmatas atrodas Bičoļu dzīvoklī Montklērā, Ņudžersijā, piepildot četras istabas, virtuvi un daļu no priekšnama. Bez grāmatām tur vēl ir avīzes, žurnāli un manuskripti, daļa no iecerētās latviešu literātūras vēstures. Dažas grāmatas ir retumi, ko citur brīvajā pasaulē būs grūti sameklēt. Daudz ir dažādu zinātnisku grāmatu, ieskaitot grieķu valodas gramatikas, tāpat dažādas citas valodniecības un zinātniskas grāmatas. Grāmatas reģistrētas iegādāšanās kārtībā, īpašnieks tās sakārtojis pēc autoriem, visām grāmatām izpildītas kartītes. Grāmatu nogādāšanai uz Mičigenu vajadzēs divas smagās mašīnas, kaut daļa no bibliotēkas varētu palikt Bičoļu dzīves vietā.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes Ņuarkas skola ar šo mācību gadu lieto jaunas telpas Morisplainos, ap 20 jūdzes no līdzšinējās skolas, ar lielu auto novietošanas laukumu, plašām skolas telpām, skolas lietošanā priekšzīmīga sporta zāle. Draudze var lietot arī baznīcu. Ņudžersijas novada komitejas sēdē nolemts šo baznīcu pirmo reizi izmantot nākamā gada maijā Ģimenes dienas dievkalpojumam un sarīkojumam. Kaut lielākā daļa ģimeņu ar bērniem dzīvo tuvāk jaunajai skolai, novada draudzes locekļu vairums dzīvo vecās dievkalpojumu vietas apkārtnē.

● Bass-baritons Jānis Kļaviņš 20. novembrī izbrauca uz Bostonu, kur viņš Latvijas neatkarības atceres sarīkojumā piedalījās koncerta daļā, dziedot Berino, Jāņa un Alfreda Kalniņu darbus.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumā Brukliņā 18. novembrī soliste Astrida Nelsone-Cepure dziedāja divas dziesmas ērģelnieces Šturmas-Kobles pavadījumā. Dievkalpojums sākās ar gājienu. Ņujorkas latviešu organizāciju padomes un DV karogiem sekoja vanadzes un draudzes Iekšpilsētas dāmu komitejas pārstāves tautas tērpos. Dievkalpojumā bija ieradušies ap 130 dalībnieku.

Labi apmeklēts bija valstssvētku dievkalpojums Salas baznīcā, piedaloties mācītājai L. Lagzdiņai-Zuševicai.

Dievkalpojumā 18. novembrī Jonkeros bass-baritons Jānis Kļaviņš dziedāja V. Baštika komponēto latviešu psalmu Edgara Zālītes ērģeļu pavadījumā. Jaunieši I. Padega un J. Pinnis lasīja bībeles liturģiju. A. Šturms atskaņoja divu kompoziciju flautas solo. Pirms un pēc dievkalpojuma blakus telpās bija dažādas skates. Bija izstādīta Latvijas nauda, sākot ar pirmo naudas izdevumu rubļos, H. Kļaviņa Latvijas pastmarku izstāde, E. Priedīša Lāčplēša un Trijzvaigžņu ordeņa izstāde, latviski cimdi un rotas lietas, Latvijas grāmatas. Skati papildināja slīdītes par tematu Latvija kādreiz un tagad. Dievkalpojumā apmeklētāju ap 250. Tas notika krēslā pie sveču gaismas, tikai dziedāšanas laikā dega elektrība.

Īstoranžā 18. novembrī dievkalpojums notika pusdienas laikā un aizstāja parasto pensionāru sanāksmi. Dievkalpojumā piedalījās māc. R. Zariņš un teoloģijas students L. Šaliņš, kā arī 52 dalībnieki. Dievkalpojumu ievadīja ērģelnieces Māras Jurjanas-Lauzumas atskaņotā Finlandia. Bija izstādītas Latvijas goda zīmes, nauda, retas grāmatas, tautiskie izstrādājumi. Aktā svētku runu teica Voldemārs Brods, un to vadīja Anna Rūtiņa. Māc. R. Zariņš sveica 90 gadu veco lāčplēsi Kārli Plūmani, Ņudžersijas dāmu komitejas pārstāve A. Garokalna viņam pasniedza ziedus. Priekšnesumu daļā dzejas lasīja Rita Gāle, Marija Ramiņa un Jānis Neimanis. Dalībnieki bija sanesuši azaidu. Rita Gāle bija atvedusi savas mātes Alvīnes Gāles 1918. gada 18. novembrī šūto Latvijas sarkanbaltsarkano karogu. Tas pirmo reizi plīvojis Latvijas neatkarības pasludināšanas dienā Limbažos, trimdā pliviņājies Eslingenā, tagad atvests uz Ņudžersiju.

ČIKAGA

● Latvijas valstssvētku 64 gadu atceres svinības Čikagā notika 14. novembrī Tafta vidusskolas auditorijā. Svētku runātājs bija PBLA priekšsēdis Oļģerts Pavlovskis. Koncertā piedalījās trīs koŗi: Milvoku Brusubārdas un Dzimtenes un Čikagas Ciānas draudzes koris, ko diriģēja 5 diriģenti: Brusubārda II un Brusubārda III, G. Blaumanis, R. Kalnmalis un Sarma Aistare. Aktu atklāja ar svētbrīdi. Lūgšanu teica māc: V. Landmanis.

Organizāciju apvienības priekšsēdis I. Bergmanis uzsvēra: ,,Esot šai dienā kopā gadu no gada, esam domās, vai 18. novembris ir zaudējis no savas vienreizības, no savas nozīmes un sava spožuma. Vai esam darījuši pietiekami, kā no mums sagaida?'' Pēc ASV un Latvijas himnām sekoja apsveikumi, to vidū arī no Baltā nama, kongresa, kongresa Ilinojas pavalstī, lietuviešu, igauņu, ukraiņu un vietnamiešu pārstāvjiem. Pirmais sveica kongresmens Henry J. Hyde, kuŗam I. Bergmanis pasniedza atzinības rakstu Baltic Freedom Award par viņa atbalstu, ierosinot likumu 97-196, kas noteica, ka 1982. gada 14. jūnijs ir Baltiešu diena, Ilinojas pavalsts pārstāve Penija Pūlena. Inese Stokes nolasīja prezidenta Rēgena apsveikumu. Sekoja lietuviešu, igauņu, ukraiņu un Vietnamas pārstāvju apsveikumi. Ar rakstu bija sveicinājuši Ilinojas gubernātors J. Tomsons, Čikagas pilsētas galva J. Berne un senātori Č. Persijs un Diksons. I. Bergmanis nolasīja paziņojumu par Tautas balvas piešķiršanu izcilam cīnītājam par tautas brīvību Aleksandram Plensneram un pasniedza Jāņa Dāliņa fonda balvu Mārim Graudiņam. ALA piešķirto stipendiju (Veras Jansones iemaksāts) K. Frišai pasniedza PBLA pr-dis O. Pavlovskis. I. Bergmanis arī nolasīja sekmīgāko Čikagas skolnieku vārdus, kuŗi apbalvoti par zināšanām dažādās nozarēs: J. Jēgens, L. Franklins, A. Franklina, A. Indāne, M. Albertiņa, P. Kalniņš, B. Franklina, P. Albertiņš u.c. Latvijas Brīvības Fonda diplomus I. Bergmanis pasniedza R. Kiršteinam, D. Hāzneram, DV apvienībai Čikagā un Sv. Jāņa draudzei.

Svētku runu teica PBLA priekšsēdis O. Pavlovskis.

Koncerta daļā dziedāja apvienotais Čikagas Ciānas draudzes, Milvoku Brusubārdas, Dzimtenes jauktie koŗi un Milvoku Daugavas Vanagu vīru koris, kopā ap 150 dziedātāju. Solo dziedāja Sasauc dziesma — H. Pavasars — R. Brusubārde. Tēvijai solo dziedāja Māra Mozga. Koncerts klausītājiem patika un radīja pacilātu noskaņojumu. Šoreiz arī apmeklētāju bija vairāk, tuvu pie 600. Klavieŗu pavadījumus spēlēja S. Aistare un E. Brusubārdis III. Kandarovičs sirsnīgi pateicās visiem izpildītājiem un apmeklētājiem, kas tik kuplā skaitā piedalījās. Latvijas valstssvētku svinībām skaists un svinīgs noslēgums bija visu Čikagas draudžu kopējais dievkalpojums 18. nov. Ciānas draudzes baznīcā. To vadīja māc. V. Landmanis. Piedalījās mācītāji prāvests B. Baginskis, V. Vārsbergs, māc. U. Cepure un māc. A. Rautenšilds. Māc. V. Landmanis teica ļoti interesantu un labi pārdomātu lūgšanu, norādot laikmetu, kādā mēs dzīvojam. Ja brīvību esam zaudējuši, tad ticību tomēr neesam zaudējuši. Ja mums panākumi ir bijuši, vai mēs neesam pateicību aizmirsuši Visuvarenajam Dievam? Nobeidzot lūgšanu, viņš teica: Kungs, dod mūsu tautai vietu dzimtenē. Solo un duetus dziedāja Marta Cakare un Vilma Landmane. Dievkalpojums bija labi apmeklēts. **A. Z.**

Kalamazū latviešu sabiedrība ik gadu Lāčplēšu piemiņas dienā, 11. novembrī, atceras Latvijas brīvības cīnītājus — lāčplēšus. Organizāciju pārstāvji šogad 11. novembrī ieradās pie LKOK kapt. Aleksandra Laša veco ļaužu mājā un sveica viņu ziediem. Pēcpusdienā pulcējās Riversaides kapos pie LKOK Roberta Blankenburģa kapa kopējam aizlūgumam un vakarā Sv. Jāņa ev. lut. draudzes baznīcā speciālā dievkalpojumā. Augšējā uzņēmumā organizāciju pārstāvji un viesi pie LKOK R. Blankenburģa kapa prāv. J. Turka aizlūguma laikā. Foto V. Namatēva.

KLĪVLANDE

● Ticības atjaunošanas svētdienā māc. L. Grendze ieveda dievnamā jaunievēlētos draudzes darbiniekus: Imantu Laugi, Druvi Ūdri, Frici Rusmani, Nonni Saulīti, Oskaru Tēraudu, Artūru Rubeni, Jāni Ansonu, Ilgu Zemzari-Švechu, Jāni Resni un Rūtu Miezīti. Visi draudzes darbinieki un darbinieces gāja pie dievgalda. Dievkalpojums bija labi apmeklēts un to kuplināja dziedone Stefanija Jansone no Kalifornijas.

● Apvienotās draudzes sabiedriskā nama Klīvlandes katoļu kopa rīkoja koncertu, kuŗā dziedone Stefanija Jansone sniedza tautasdziesmas un oriģinālāldziesmas Viļņa Cieminā klavieŗpavadījumā. Klausītāji dziedones sniegumu uzņēma atzinīgi.

● Klīvlandes latviešu karavīru organizācijas — DV apvienība, Veco strēlnieku un Kaŗa invalīdu kopa 13. novembrī rīkoja Lāčplēšu piemiņas sarīkojumu, ko ievadīja māc. K. Briedis ar svētbrīdi. A. Elksnis referēja par Lāčplēšu nozīmi latviešu tautā. Priekšlasījums saistīja kuplo apmeklētāju saimi. Vīru ansamblis Tēvzeme E. Stelmaņa vadībā sniedza patriotiskas oriģinālāldziesmas un tautasdziesmās. Vakara ienākums par labu Patiesības Fondam. Svētdien, 14. nov., Apvienotās draudzes dievnamā, māc. L. Grendzes vadībā notika lāčplēšiem veltīts dievkalpojums.

● DV apvienības izkārtojumā Apvienotās draudzes namā notika Klīvlandes un apkārtnes gleznotāju un daiļamatnieku darbu izstāde. Piedalījās deviņi gleznotāji ar 31 darbu un desmit daiļamatnieki ar ļoti plašu klāstu gan kokā, ādas, metalla, māla u.c. izstrādājumiem. Skate saistīja apmeklētājus, tā ka daži izstrādājumi pārgāja tautiešu īpašumā. **J. E.**

ROČESTRA

● Latvijas neatkarības atceri ievadīja svinīgs dievkalpojums Atonementa baznīcā, kuŗā spredikoja mācītājs T. Zīraks. Dievnamā ienestie sarkanbaltsarkanie un Amerikas karogi, kā arī ļoti greznais un kuplais rudens ziedu klāsts, ko bija devusi K. un A. Sarmas ģimene, radīja svētku noskaņu. Svētku aktu atklāja draudzes priekšnieks O. Sniedze. LBF pārstāvis Ročestrā un apkārtnē Dr. Z. Bērzups paziņoja tautas balvas piešķiršanu laureātam Aleksandram Plensneram, tāpat izsniedza pateicības rakstus A. un V. Belsoniem un vietējai DV apvienībai par papildinātu ziedojumu Latvijas brīvības fondam. Svētdienas skolas pārzine A. Vilka pasniedza ALA's izglītības biroja atzinības rakstus Ingrīdai Cubīnai, Lisai Sniedzei (abām arī naudas balva), Rebekai Serdānei, Irēnei Karlsonei un Sandrai Bērzupei. Svētku runu teica Corning Community kolledžas profesors Dr. Gunārs Reimanis. Koncerta daļu, dziedot gan solo, duetā un tercetā, iejutīgi atskaņoja A. Liepiņa-Donaldsone, V. Tomsone un V. Zadiņa, ar Sk. Beikeri pie klavierēm. Priecināja arī izpildītāju košie tautas tērpi. Draudzes dāmas bija sarūpējušas cienasta galdu. Svētku sarīkojums bija ļoti labi apmeklēts un pierādīja, ka tā izkārtojums, sevišķi programmas ziņā, itin labi paveicams ar lokāliem spēkiem.

A. S.

F. Lūkins

Vai marksisms ir zinātniska disciplīna?

Sabiedrības nostāju pret komūnismu ikdienas dzīvē vairāk noteic emocionāli nekā prāta apsvērumi. Vienā nogrupējumā atrodami iebaidītie pilsoņi, otrā — Maskavas dievinātāji: snobiskie intellektuāļi un apmātie fanātiķi. Ļoti raksturīgi, ka Pad. savienības komūnistiskā ideoloģija visvairāk iedarbojas tieši demokratiskajās valstīs, ārpus čekas varas robežām.

Kā zināms, materiālistiskais komūnisms noliedz cilvēka personības vērtību un tādēļ ir izraudzīts uzņemties organizēt bezpersonisko kollektīvu. Viss dzīves pamats un vienīgā reālitāte komūnistiem ir materiālās vērtības un par pašmērķi kļuvusi vara; viss pārējais — garīgā dzīve, reliģiskie uzskati, morāle, filozofija, māksla — tukša ideoloģija, tā saucamā ,,dzīves virsbūve''. Šo ekonomisko hipotezi, kuŗai nav nekādu pierādījumu, K. Markss apvienoja ar mācību par šķiru cīņu un pasludināja to par proletāriāta pienākumu un mesiānisko aicinājumu pasaules glābšanai.

Lai kā komūnisti mēģinātu panākt marksisma atzīšanu par zinātnisku disciplīnu, vismaz šinī daļā tam nav nekā kopēja ar eksakto zinātni, kuŗā ietelp vienīgi tādas jaunas atziņas, ko iespējams pārbaudīt ar zinātniskām metodēm, pamatotām uz novērojumiem, pēdējos pēc vajadzības atkārtojot un salīdzinot.

K. Marksa proletāriāts un jaunās sociālistiskās sabiedrības vizija ir ticības jautājums, kas stāv tuvu vai pat ielaužas reliģijas laukā. Tas pats jāsaka par K. Marksa pārliecību, ka viņam izdevies atsijāt visas illūzijas un atrast īsto patiesību pasaules vēstures pētīšanā, kā arī atšifrēt cilvēces sociālās dzīves noslēpumu. Proletāriāts esot mesiāniska šķira, kas izredzēta glābt visu cilvēci un nodibināt taisnības valstību. Šis proletāriāts tiek apbalvots ar visām labām īpašībām, kādas piemīt Dieva izredzētai tautai.

Šādu pārspīlējumu atzīšanai vajadzīga liela ticība, kādas patiesiem materiālistiem nemēdz būt. Šķiet, ka K. Markss še mēģina kontrabancas ceļā iepīt savā mācībā jau Vecās derības pausto domu par Dieva izredzētās tautas mesiānismu. Tāpat vajadzīga liela ticība, lai atzītu, ka pienākusi liktenīgā pastardienas tiesa kapitālistiskajai sabiedrībai un sākusies jauna ēra cilvēces vēsturē. Vienīgi reliģija, bet ne tautsaimnieciska vai politiska mācība, var pretendēt uz pilnīgu patiesību un nemaldību. Ne velti komūnisms vajā visas ticības, jo pats pārvērties par ticību, pie tam ļoti neiecietīgu.

No zinātniskā viedokļa raugoties, komūnistiskā iekārta vairāk atgādina klosteŗa brālību nekā modernu demokratisku valsti. Garīdzniecība — komūnistiskā partija — pārzina mācības dogmas. Kas nepieder pie klosteŗa brālības, tam nav nekādu tiesību sludināt savus atšķirīgos uzskatus. Komūnistiskās hierarchijas augstākie biedri izlemj savas domstarpības kā strīdu par dogmas tulkošanu. Šinī instancē piedalās tikai tie, kas pēc sava stāvokļa pilnvaroti pieņemt politiskās dabas lēmumus.

Šī modernā totālitārisma būtiskā pazīme ir tā, ka tas nekad nefigurē uz ārieni kā mazākuma valdība, bet gan kā neapstrīdams visas tautas gribas paudējs. No oriģinālās marksistiskās ideoloģijas Kremlis līdz šim neko oficiāli nav atmetis, toties 1917. gada revolūcijas gaitā un pilsoņu kaŗa apstākļos ievedis marksismā tik daudz jauna un tipiski krieviska, ka jārunā ne vairs par internacionālo komūnismu, bet par krievu imperiālismu vispasaules apjomā. Pasvītrota tiek PSRS — kā vienīgās īstās sociālistiskās valsts — vadītāja loma visā pasaulē.

Pastāvīgi atgādinātā ideja par nesamierināmo pretišķību un cīņu starp kapitālismu un sociālismu skaidri rāda, ka Maskavai nevar ticēt, kad tā runā par PSRS un kapitālistiskās pasaules sadarbību nākotnē. To skaidri pierāda arī pēdējo 65 gadu vēsture. Pat ja PSRS paraksta kādu starptautisku līgumu par sadarbību, tad tas ir tikai taktisks manevrs, kas iederas cīņā ar negodīgu pretinieku pēc principa: ja es neuzbrukšu tev, tad tu to darīsi man pirmā izdevīgā gadījumā. Tātad antagonisms paliek arī pēc līguma parakstīšanas.

Ar šo antagonismu, kuŗam ir savs vēsturisks pamats, daļēji izskaidrojama PSRS līdzšinējā izturēšanās: neuzticēšanās, norobežošanās no kapitālistiskās pasaules, sazināšanās līdzekļu cenzūra, ceļojumu ierobežošana, noslēpumainība, naida kurināšana pret ārzemniekiem, dezinformācijas izplatīšana u.t.t.

Kamēr vēl nav iestājusies kapitālisma neizbēgamā bojā eja, visiem godīgiem komūnistiem iekšzemē un ārzemēs esot jāmīl un jāaizstāv ,,sociālistiskā tēvija'' un jāveicina vispasaules komūnisms pēc Maskavas norādījumiem. Viss tas noved Kremli pie atziņas par tiesībām pretendēt uz nemaldību starptautiskās komūnistiskās kustības vadīšanā. Partijas augstākā vadība teorētiski ir vienīgā patiesības glabātāja.

Uz nemaldības principa dibināta partijas dzelzs disciplīna. Kroni visam uzliek partijas augstākās vadības tiesība vajadzības gadījumā vai taktisku iemeslu dēļ izsludināt jaunu tezi, kuŗa visiem komūnistiskās kustības biedriem bez pretrunas jāatzīst. Tas noved pie turpmākā atzinuma: patiesība nav nekas pastāvīgs. To veido partijas augstākā vadība pēc vajadzības un apstākļiem. Tātad sasniegts simtprocentīgs varas absolūtisms, kāda nebija pat senajiem priesteŗķēniņiem.

Vērojot, cik strauji pēdējos gados veidojas un izplatās komūnistiskās pasaules lielvara, naīvi būtu cerēt, ka komūnisms ar laiku pats no sevis pārveidosies par demokratisku valdības formu. Tieši otrādi — tas grib valdīt ne tikai pār cilvēka miesu, bet arī pār brīvo garu.

Pastāvot šādai domu gaitai, skaidrs, ka debatēt ar krievu komūnistu ir tikpat veltīgi kā strīdēties ar Ļeņina ierunātu skaņu plati.

Viņš mūs izglāba nevis taisnības darba dēļ, ko mēs būtu darījuši, bet pēc savas žēlsirdības, ar mazgāšanu atdzimšanai un atjaunošanos Svētajā Garā. (Tits 3:5) :21)

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, Box 465, Surrey, B.C. V3S 5B7.

OĻĢERTS LIEPIŅŠ

TĀLOS ATSPULGOS

... apskata ilgāku laika posmu ar daudz un dažādām personībām — valstsvīriem, rakstniekiem, dzejniekiem un kultūras darbiniekiem, tos laizdams caur atmiņu prizmu un tā panākdams ļoti patīkamu atmosfairu par tā laika notikumiem un sasniegumiem. Oļģerts Liepiņš šo grāmatu ir uzrakstījis tā, lai lasītājam nebūtu ne mazākās garlaicības, jo visi notikumi un personības skrien kā filmā cauri pagātnei līdz mūsu nesaprotamam iztapšanas laikam.

Egīla Hermanovska vāka iekārtojums. Grāmata aptver 649 lp.

Cena $ 24.00 ASV un Kanadā

DAUGAVAS VANAGU KANADĀ IZDEVUMS

Pasūtināma **DV Grāmatnīcā — 491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5, Canada**

GRĀMATU GALDIEM ATLAIDE

DĀVINIET ZIEMAS SVĒTKOS

Jāņa Širmaņa jaunāko bērnu grāmatu

MANA PASAULE

Pasakas un stāsti. Dabūjama vietējās grāmatnīcās un pasūtināma no izdevēja ,,Sauleskalns'', 929 S. Burdick, Kalamazoo, MI 49007, ASV.

Kanadas pārstāvis A. Vinters, 1057 Viscount Rd., London, Ont. N6K 1H6.

Cena ASV $13, Kanadas $15.-

Čeki rakstāmi uz vārdu ,,**Sauleskalns**''

Lūdzu piesūtīt man _____ eks. Jāņa Širmaņa Mana Pasaule

Vārds.....

Adrese.....

Pievienoju.....!.....par $.....

Ziemas svētkos dāvinait sev un draugiem latviešu deju orķestŗa

RUNČI jaunāko skaņu plati

RUDENS ZELTS — cena **$9.- (stereo)**

Vēl krājumā: **Jaunība, Zilās acis un Dzeltenie bērzi — stereo — cena $8.- gabalā**

Plates dabūjamas **vietējās grāmatnīcās** vai pasūtināmas tieši:
A. Grīnbergs, 151 East 42nd St., Hamilton, Ont. L8T 3A4, Canada. Tel. 416-383-0795.

GRĀMATA — LABĀKAIS DRAUGS RUDENS VAKAROS

V. Strēlerte — Pusvārdiem, dzej.	$ 12.00
A. Ivaska — Gaisma ievainoja, dzej.	$ 13.00
P. Kalniņš — Viesuļi—Virpuļi, atm.	$ 22.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atmiņas.	$ 24.00
E. Turkina — Latviešu-angļu vārdnīca.	$ 50.00
Archīvs XXII — Folklora zinātnieku īsbiogr.	$ 15.00
I. Dankere — Maz tu man solīji, atm.	$44.00
Zusters — gleznu reprod.	$60.00
L. Ozolkalne - Pavasars, rom.	$16.00
These Names Accuse (aizv. saraksti)	$25.00
V. Pūlis — Svešuma sāpe, dzej.	$ 2.60
Edg. Dunsdorfs — The Baltic dilemma II	$11.50
A. Plensners — Pret vētrām un negaisiem, atm.	$14.00
G. Janovskis — Ines, rom.	$14.00
Andr. Eglītis — Caur daudzām zemju zemēm, caur daudzām debesīm, dzej.	$ 7.00
J. Zariņš — Cilvēku ķērāji, rom.	$18.00
Archib. A. Lūsis — Aiztek ūdeņi, aiztek gadi, atm.	$14.00
A. Dzērvītis / L. Treimanis — Latviešu jostas	$60.00
Ed. Šmugajs — Skolotājs Antons, dzīves st.	$11.50
Dr. P. Cirsis — Cilvēkam tuvais Dievs	$16.00
Ed. Dunsdorfs — Dr. K. Ulmaņa dzīve	$33.50
A. Aizsilnieks — Latvijas saimn. vēsture 1914 — 1945.	$22.00
Latvijas zeme, zemnieki un viņu darbs	$29.00
A. Landsmanis — pastāvēt vai iznīkt	$ 5.00
Edm. Zirnītis — Zvaigžņu krusta ēnā, dz.	$ 6.00
J. Babres tulk. — Svētceļnieka dvēs. atklājumi	$ 8.00
Ed. Salna — Horizonta hipotenūza, pastāsti	$14.00
A. Runģis — .. Iet latvieši caur gadu simteņiem.	$15.00
J. Jaunsudrabiņš — Nauda, rom.	$14.00
A. Dziļums — Vēja kaņepe, rom.	$12.00
H. M. Grīvāns — Pie dzīves vārtiem	$ 4.50
N. Kalniņš — Cēsis nav Rīga, rom.	$15.00
V. Richters — Zemgalieši vēl turas, rom.	$13.00
B. Bičole — Griežos, dzej.	$ 8.00
M. Čuibe — Grēkāboli, atm.	$12.00
A. P. Mierkalns — Zvaigznājs, dzej.	$ 9.75
V. Janelsiņa — Kaķi, ja tu būtu cilvēks, st.	$13.50
O. Gulbis — Sekot Kristum, svētr. un apc.	$15.00
Ruta U. — Dear God, I wanted to live	$ 7.50
Vēl tā gribējās dzīvot.	$ 7.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, audumus, kā arī citas mantas.

DV GRĀMATNĪCA, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10 % piemaksa.

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA - SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI

šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes

Runā vāciski

Old Mill Tailors

Rudi H. Schneider

7 Riverview Gardens — 769-9535

pie Bloor, vienu bloku rietumos no Jane

Vecākais latviešu puķu veikals

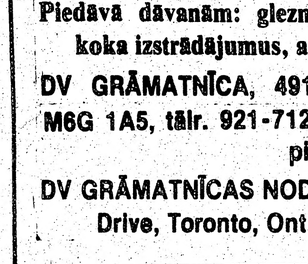

Venus

ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM

Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.

231 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO.

Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.

A. PUTNIŅŠ

ZIEDI UN DĀVANAS

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)

466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS

Māra Lūsis un Inta Tauriņš

Ja domājiet iegādāties jaunu māju vai pārdot esošo, būšu priecīga Jums pakalpot.

A.E. LePAGE (ONTARIO) LTD. REALTOR

Maria Tiltins, B.A., B.Ed.

1566 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A4

Birojā: (416) 537-3431
Mājās: (416) 536-3702

RM

NSM

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.

Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5.
Tel. 924-1408.

RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

ĒRGĻU LIGZDAS

MEDUS

30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs

Atjaunojiet abonementu LATVIJA AMERIKĀ un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu	$40.00
☐ 6 mēnešiem	$21.00
☐ 3 mēnešiem	$12.00

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ **pagarinājums** ☐

Čeku lūdzu rakstīt uz

LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. vārda
125 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4M 2E9

Grāmata par latviešu divīzijām

Ilgi gaidītais H. P. Teilora serijas 5. sējums angļu valodā par latviešu 19. un igauņu 20. divīziju nupat iznācis Bendera Apgādā Kalifornijā. Grāmata šķiet ir tīri baltiska, jo tajā ietilpināti apraksti tikai par 19. un 20. divīziju, kā arī labojumi par 15. divīzijas aprakstu serijas 4. sējumā. Par 19. div. 60 lappuses, par 20. div. 109 lappuses, par 15. div. 51 lappuse. 4. sējumā 15. divīzijas aprakstam veltītas 45 lappuses.

Pašreiz vēl nav zināma grāmatas cena, bet spriežot no iepriekšējo sējuma cenas, tā varētu būt ap $12. Grāmatu pagaidām var pasūtināt tikai tieši Bendera apgādā, rakstot uz šādu adresi:

R. James Bender Publishing,
P.O. Box 23456,
San Jose, Cal.,
95123 U.S.A.

Izdevējs meklē pārstāvjus dažādās zemēs, jo iepriekšejo sējumu izplatīšana dažādu kavekļu dēļ nav sevišķi labi veikusies. Tā kā grāmatā aprakstītas tikai baltiešu divīzijas, izdevējs Benders un autors H. P. Teilors (Taylor) cer, ka grāmatu uzņemtos pārdot arī dažādās latviešu un igauņu grāmatnīcās. Vēlēšanās grāmatu izplatīt baltiešu bijušo karavīru starpā nav tikai veikalniecisks jautājums vien, bet autors un izdevējs labprāt saņemtu no bijušiem karavīriem papildinājums, labojumus un attēlus, lai tos varētu publicēt tālākajos sējumos. Visu darbu nobeidzot, autors un izdevējs cer sagatavot atsevišķu sējumu par visiem lēģioniem vācu karaspēkā 2. pasaules karā, un visbeidzot sējumu par ieroču SS vienībām pa valstīm alfabētiskā kārtībā. Līdzīgu seriju raksta angļu vēsturnieks Deivids Littledžons (David Littlejohn), kuru arī izdod Bendera apgāds. **iks**

Laikraksta

LATVIJA

AMERIKĀ

atsevišķus numurus

var pirkt Toronto

latviešu veikalos

un DV grāmatnīcas nodaļās

Latviešu Namā un Centrā,

kā arī spiestuvē.

Jaunie autori!

Jūsu sacerējumus lietpratīgi sagatavo publicēšanai.

* **Izvērtē**
* **Novērš valodas kļūdas**
* **Rediģē**
* **Sagatavo salikumu**
* **Iekārto manuskriptu iespiešanai**
* **Palīdz aprēķināt publicēšanas izmaksu vai sagādā izdevēju**

Kvalificēti lietpratēji romānu, atmiņu, dzeju grāmatām kā arī organizāciju periodiskiem izdevumiem.

Tuvāka informācija:

Latvian Publishing Consultants
38 Morningside Ave.
Toronto, Ontario
M6S 1C4 Canada

Anna Strauta

MĀJAS MĀTEI

Ziemsvētku cepumi

Ziemsvētku cepumus gatavo no sīrupa un medus. Dažus no tiem var sagatavot jau laikus pirms Ziemsvētkiem.

Sīrupu un medu sastrādājot, ir svarīgi pirms miltu un citu piedevu pievienošanas uzkarsēt kopā ar cukuru un sviestu, un, ja receptē paredzēts šķidrums, arī tas pielejams, jo veicina cukura ātrāku izkušanu. Karsēšanu izdara lēnām, pastāvīgi maisot. Sīrupu nedrīkst par daudz savārīt, tad mīkla iznāk cieta un grūti sastrādājama. Izcēlājus liek mīklai klāt, kad tā stipri atdzisusi. Garšvielas liek sasmalcinātā veidā, kad mīkla jau stipri atdzisusi.

Cieto piparkūku mīklu mīca uz maizes dēļa, līdz tā kļūst gluda un spīdīga. Šāda veida mīklu var uzglabāt ilgāku laiku. Tā arī labāk sagatavojama. Pirms cepšanas mīkla jāsasilda un labi jāsamaisa.

Izceptās piparkūkas novietojamas slēgtā traukā un vismaz 2 ned. jāļauj tām nostāvēties. Tad cepumi būs trauslāki un garšīgāki.

Piparkūku receptes ir dažādas. Var cept kā mīkstās, tā cietās piparkūkas. Vecos laikos pie piparkūku mīklas par izcēlājiem namamātes lietājušas briežraga sāli un potašu. Tos gan var dabūt vēl tagad eiropiešu veikalos, bet modernā mājasmāte to vietā lietā cepampulveri. Tāpat sasmalcināto garšvielu vietā dabūjams jau gatavs garšvielu maisījums. Minēšu tomēr kādu no vecajām receptēm.

600 gr. medus vai sīrupa, 1 kg. 200 gr. miltu, 3—4 olas, 300 gr. cukura, 200 gr. sviesta, 6 gr. briežraga sāls, 14 gr. potaša, 15 gr. pomeranču, citrona vai apelsīna mizas, 1/2 muskatrieksta, 8 krustnagliņas, kanēlis, 5 graudiņi kardemona, 10 gr. koreandera, 100 gr. mandeļu.

Sīrupu, cukuru, sviestu sakarsē līdz vārīšanai. Pieliek pusi miltu un labi sakuļ. Pieliek lāsītē ūdens izkausētu potašu un mīcot tāpat izkausētu briežraga sāli. Pieliek sakultas olas, miltus, labi samīca līdz ar sagrūstām garšvielām. Mīklu plāni izrullē, izspiež ar formiņu figūriņas, apziež ar olu. Cep mērenā siltumā.

Piparkūkas II

1/3 tase medus, 1/2 tase melases, 1 tase brūnā cukura, 1/2 tase sviesta un 3 ēdamkar. cūku tauku katliņā uzvāra. Tad noņem no uguns un pieber uzreiz 2 1/2 tases sijātu miltu un iepriekš sagatavotas garšvielas: 1 tējk. kanēļa, 1/2—1 tējk. ingvera, 1/2 tējk. piparu, 1/2 tējk. neļķu, 1/2 tējk. muskatrieksta, 1/4—1/2 tējk. kardamona un 1/2 tējk. koreandra.

Kad milti un garšvielas pievienotas, mīklu ar koka karoti labi sakuļ, tad noliek, lai padziest, šad tad vēl pakuļot. Kad mīkla remdena, pievieno 2 pusputotas olas, sakuļ atkal un, kad mīkla pilnīgi atdzisusi, piemīca ar roku vēl 2 1/2 tases miltu, kas izsijāti kopā ar 1/2 tējk. sodas, bet pēc kādas stundas jau var cept piparkūkas, izveltnējot plāni. Cep 400—425°F krāsnī. Cepšanas ilgumu grūti noteikt, tas atkarīgs no piparkūku biezuma, pannas un krāsns.

Necepta siera kūka
(6 pers.)

5 graham cepumi, 1 8 unču ananasu skārdene sulā, mazā paciņa citrona želatīna, 1 tase biezpiena, izlaists caur sietiņu, 2/3 tases 2% jogurta, bez garšvielām (plain).

Sakārto biskvītus 7 unču formā ar noņemamām malām. Notecina ananasus, noliek sānis sulu un 2 ananasu šķēles. Pārējās sasmalcina.— Sulu atšķaida ar ūdeni, lai iznāk 2/3 tases šķidruma. Ielej šķidrumu katliņā un pieliek želatīnu. Uz mazas uguns silda, kamēr želatīns izkusis. Noliek atdzišanai, bet neļauj sabiezēt.

Sajauc sieru, sasmalcināto ananasu un jogurtu. Iemaisa atdzisušo želeju un atdzesē, kamēr sāk sabiezēt.

Maisījumu uzliek uz cepumiem un ļauj pilnīgi sacietēt. Noņem formas malas. Grezno ar ananasiem.

CITRONA SIERS
(4 pers.)

3/4 tases cream cheese, 1/4 tase cukura, 1/2 citrona noberzta miziņa un sula, 2 olas, atdalītas, 2/3 t. putu krējuma, saputots, nutmeg greznošanai.

Saputo krējuma sieru un cukuru, kamēr vijīgs. Pieliek citrona miziņu un sulu un olu dzeltenumus un labi samaisa.

Saputo olu baltumus, kamēr stingri. Iecilā olu baltumu iepriekšējā maisījumā. Iepilda glāzēs un sasaldē ledusskapī. Grezno ar nutmeg.

GATAVOJU NESAMĀS KASTES KOKLĒM. Tel. 488-2075

Tā tur dzīvo

Alberta Eglīša piezīmes par dzīvi okupētajā Latvijā

Rentneru un pabalstu saņēmēju stāvoklis ir smags. Dārdzība ceļas nepārtraukti, bet dzīvei vajadzīgā trūkst visās malās, visos stūros. Ko nevar dabūt oficiāli, tas jāiegādājas melnajā tirgū, tam atkal trūkst krievu rubļu. Tie, kas nokļūst veco ļaužu mītnēs, ir nelaimīgāki par tiem, kas paliek savā kolchozā, kaut arī no viņiem tad sagaida piedalīšanos lauku darbos. Mūsu zemē pašlaik 56.000 saņem pensijas un pabalstus.

Dobeles rajona kolchozā „Zelta Druva" reizi mēnesī iztirzā laikraksta Cīņa rakstus. Sanākmes notiek pēc darba un jāierodas visiem kolchozniekiem un viņu ģimenes locekļiem

Bērzes sovchozā pavasarī gaŗākā talkā bijuši nodarbināti Rīgas 76. viduskolas 9. klases skolēni; viņiem bijis jānovāc akmeņi tīrumos. Čaklos jauniešus par to tagad sovchoza autobusā vedīšot uz Hatiņas ciemu Baltkrievijā parādīt pasauli un fašistu upuru vietu. Žēl, ka bērzeniekiem nav laika drusku pabraukt sāņus un savus talciniekus aizvest arī līdz Katīnai pie Smoļenskas, kur čekisti nogalināja 4000 poļu virsnieku.

Dobeles rajona Ždanova kolchozā 240 piena govīm Kalnaošos līdz ganībām 2—3 km., tas ir, gotiņām jānočāpojot katru dienu 4—6 km., kas atstājot katastrofālu iespaidu uz izslaukumu. Mangaļsalas zvejnieku kolchozs „9. maijs", viens starp lielākajiem, gadā ražo 6 miljonus kārbu konservu, kas gandrīz visi aizejot eksportam. Piemēram, mums Rietumvācijā, tāpat trimdiniekam Anglijā, kā arī citās pagaidu ciema zemēs, Rīgas šprotes, sardīnes katrā vairumā ir vienkāršāk pieejamas nekā pašiem rīdziniekiem, kam Mangaļsalas zivju ražojumi vēl vienmēr ir dārgs sapnis un laimes gadījums.

Šogad jūnija sākumā Dobelē, ko uzskatot par krieviskāko pilsētu Zemgalē, notikuši Saldus, Dobeles rajonu apvienotie Dziesmu svētki latviešu, lietuviešu, igauņu un krievu valodā. Atklājot svētkus, krievu valodā runājis rīcības komitejas priekšnieks un tautas deputāts V. Sarkans, uzsvērdams: „Tik laimīgi kā tagad vēl nekad neesam bijuši, visi saprotamies vienā valodā, un visiem mums ir viena dzimtene, viena valdība..." Koŗu sacensībā par labāko krievu dziesmu dziedātāju izrādījies Bikstu un Jaunpils apvienotais koris. Te jāpiezīmē: Ak Dievs! Cik citiem izpatikdami esam tālredzīgi, cik esam kļuvuši okupantu mīlestībā centīgi. Okupētajā Latvijā, vairāk nekā pēc trīsdesmit gadiem iekļautai sarkanās paradīzes imperijā, trūkst gaļas, piena produktu, zivju, augļu, sakņu un daudz, daudz citu ikdienas dzīvei nepieciešamu sīkumu.

Tomēr vēl vienmēr sola brīnumus. Pēc 1982. g. sākumā birojos izstrādātās un partijā apstiprinātās pārtikas programmas sovjeti paredz: Tekošajā piecgadē lauksaimnieciskā produkcija jāpalielina par 12 — 14 proc. bet 1985. gadā, salīdzinājumā ar 1981. gadu, kolchozos, sovchozos graudu ražošanai jāpieaug par 85 proc., kartupeļu — par 55 proc., gaļas — par 16 proc., piena — par 30 proc. Kā to nabaga kolchozniekiem sasniegt, tā vairs nav Kremļa funkcionāru galvenā interese. Nu ja, Chruščovs savā laikā arī paziņoja, ka līdz 1980. gadiem Padomju savienības pilsoņu labklājība būs vismaz dubult augstāka nekā ASV. Taču rindas un trūkums nebeidzas, kaut gan kolchozu, sovchozu laukos minerālmēslus, sevišķi Zemgalē, pagājušā pavasarī sējuši pat no lidmašīnām...

Ļeņingradas architekti, kopš preilēnietis Vladimirs Antonovs beidzis Ļeņingradas architektūras technikumu, tagad intensīvi piedalās Preiļu izbūves plānošanā.

Daugavpilī pašlaik skaitās 120000 iedzīvotāju, un bez krievu valodas latvietis Daugavpilī ir pazudis cilvēks. Gulbenē ļoti slikts dzīvokļu jautājums, arī nākotnē nav cerību, ka dzīvokļu problēma kārtosies labāk. Gulbenē rīkojas izpildu komitejas priekšsēdis Kitijs Serdjukovs.

Krāslavā rūpniecības rajons atrodas aiz Persteņa ezera. Katrai piektajai ģimenei dzīvoklis komūnāli plānotās jaunbūvēs, bet tas nozīmē vairākām ģimenēm kopēju virtuvi, mazgāšanās telpu un W.C. Pieminētās pilsētas tiek pieblīvētas ar rūpnīcām, kuŗām izejvielas, tāpat kā darba spēku, nepārtraukti ieved, jaiepludina no okupantes — Padomju savienības.

1982. gadā 1. jūlijā pēc viņu pašu datiem okupētajā Latvijā skaitījās 2557000 iedzīvotāju. Gada laikā uzcelti 6000 jauni dzīvokļi, bet no svešām zemēm gada laikā arī iepludina līdz 15000 cilvēku ar pirmtiesībām uz dzīvokli jaunbūvē.

Latviešu jaunatnei, partijas norīkotai, kā arī apliecinot savu „mīlestību" Padomju savienībai, šovasar jāstrādā pie ceļu un dzīvojamo baraku būves Tjumeņas apgabalā. Būvmateriālus un visas konstrukcijas daļas piegādā no Latvijas uzņēmumiem, arī pārtiku no Rīgas krātuvēm lielā vairumā nosūta patērētājiem uz Rietumsibirijas gāzes vadu izlikšanas laukiem.

Rīgā un Ventspilī visu 1982. g. vasaru strādā ostu padziļināšanas darbos. Ostās drīzumā varēs noenkuroties 60000 tonnu kuģi. Rīgā neoficiāli skaitās nepilns miljons iedzīvotāju. Starp tiem vairs tikai apm. 25 proc. ir latviešu tautības, 1982. gada jūnijā bija 190000 telefona abonentu. Sarunas ar ārzemēm apgrūtinātas, bet kopš 1. septembŗa tās var notikt tikai caur čekas kontrolēto Maskavas centrāli. Rīgas pilsētas telefonu tīklu apkalpo un uztur kārtībā 1500 darbinieku.

Pēdējā laikā chaotiski apstākļi valda Ogrē un Ogres rajonā. Izsista loga iestiklošana jāgaida 2 - 3 nedēļas un ilgāk, tāpat mokas ar ūdenskrāna, elektriskā vada vai kurpes salabošanu, vai arī iepriekš meistars esot pamatīgi „jāiesmērē". Menģeles kolchozā par fiktīviem darbiem aprēķina lielas summas; nesen kāds R. Orlovskis netaisnīgi saņemto algu dabūjis atmaksāt, un kolchoza galvenais inženieris pavisam atlaists. Ogres patērētāju bdr. 5. veikalā, un Ķeipenes patērētāju bdr. 7. veikalā vadītāja L. Vrubļevska visvairāk prasītās preces glabājot nevis veikalu plauktos, bet noliktavā (pagrabā), un tās tad varot dabūt tikai labi draugi un — draugu draugi; protams, par dārgāku cenu, bet tad to arī, kas mājā bijis vajadzīgs — dabujuši.

Tomes astoņgadīgās skolas fiziskās audzināšanas skolotājs E. Zaparožecs atkal kaut kā sev iespekulējis vēl otru — papīŗos figūrējošu darba vietu sovchozā „Lāčplēši", un tā vairākus gadus izvairījies no dienesta sarkanarmijā. Tas nu viss maijā atklājies, tūlīt anullēts, sods neizbēgams, tāpat kā daži gadi imperijas zaldātos. Nepiedodami (pēc režīma pārliecības) sliktā stāvoklī atrodoties arī lopu kopšana Ļeņina kolchozā un Lauberes sovchozā. Ēdināšanai netiekot pievērsta vajadzīgā uzmanība, no kā Būžās, Dindoņos, Mieriņos smagi cietuši vairāki desmit teļi, bet nobeigušies daudz sivēni. Visvairāk vecos ogreniešus šodien tomēr satrauc darbos iebraukušo Pad. savienības pilsoņu dažādas huļiganiskas izrīcības pilsētas pievārtē Zilajos kalnos. Pastaigāšanās, patīkama atpūšanās bez bailēm tur vairs sen neesot iespējama pat dienas laikā, jo krievu ciniskā bezkaunība vietējā sadzīvē sākot kļūt par Maskavas virskundzības spilgtāko zīmi.

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494.
Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas. Zvanīt 751-6829.

PĀRDODAMS
pie Saulaines ceļa, iepretim Saulaines nometnei, **97.5 akru zemes gabals,** daļēji ar mežu, smilšu uzkalniem un zivju dīķi.
ALFREDS STIKUTS, REALTOR
752-1770

PĀRDODAMAS
maz lietotas elektriskās YAMAHA ĒRĢELES labā stāvoklī. Zvanīt **451-5490.**

Daugavas Vanagu tradicionālais Ziemsvētku tirdziņš

4. decembrī no pl. 10 — 17 un
5. decembrī no pl. 10 — 14
DV namā, 125 Broadview Ave., Toronto

* ROTAS
* LATVIEŠU AUDUMI
* KERAMIKA
* ĀDAS IZSTRĀDĀJUMI
* DZINTARI
* KOKA IZSTRĀDĀJUMI
* GLEZNAS
* GRĀMATAS
* SKAŅU PLATES
* PIPARKŪKAS no pašu ceptuvēm
* KAFIJA
* MEDUS
* PUTRAIMI
* GARŠĪGAS PUSDIENAS
* BAZĀRS
* DV KLUBS jūsu rīcībā

Laipni ielūdz RĪCĪBAS KOMITEJA.

Profesors Hambltons...

(Turpinājums no 1. lp.)

Čekists Andropovs ļoti labi zina režīma vājās un stiprās puses. Tikai tad, kad viņš būs sagrābis visu varu, var sagaidīt varbūtējas pārmaiņas. Vai šīs pārmaiņas nāks tautai par labu vai ļaunu, to pāragri zīlēt.

Mēs pamatoti varam jautāt — ko Andropovs sagādās tuvākā nākotnē.

Ar detantes mānekli viņš centīsies samulsināt eiropiešus. Pats svarīgākais uzdevums ir radīt pretišķības rietumu aliansei. Amerikāņu nesaskaņas ar Eiropas sabiedrotiem vājinās NATO spēkus. Jau tagad Grieķija un Spānija runā par atraisīšanos no militārām saistībām un pat par amerikāņu atbalsta bāzu līgumu uzteikšanu.

Francijas sociālistu prezidents Miterans aizmirsis to, ka amerikāņi ar saviem asinīm divos pasaules karos palīdzējuši ceļos notriektai franču tautai atkal brīvi pieceltie. Vai tā ir Miterana lieluma manija vai muļķība, ka viņš, tagad pagriezis Vašingtonai muguru, sācis savrupējus politiskus gājienus.

Andropovs par to var tikai priecāties. Pārtikušie zviedri , dāņi, norvēģi, holandieši un beļģi atmodīsies tikai tad, kad būs jau par vēlu.

Redzīgas acis jau saskata, ka Andropovs Kremļa vareno dūri vērsīs tieši pret Eiropu. Viņš Brežņeva iesāktās aferas Afrikā, Centrālamerikā un citos tālos stūros nobīdīs otrā plāksnē.

Afganistānu Andropovs nevar atstāt prestīža dēļ vien. Ja tur pasaules apmānīšanai notiks kāda sarkanarmiešu okupācijas spēku atvilkšana, tad tā būs tikai kosmētiska akcija.

Kabulā var mainīties Kremļa ieliktais ķipars, bet Maskavas izbūvētās stratēģiskās militārās bazes tur paliks.

Par zemu lai nenovērtējam Maskavas un Pekingas attieksmju uzlabošanās sarunas. Ķīna vēl ilgi nebūs bīstama Pad. savienībai, un tādēļ Andropovs var bez liela riska atvilkt lielu daļu no 1 milj. lielās armijas, kas vēl atrodas Ķīnas pierobežā. Tas nozīmētu vairāk nekā 100 divīziju pārvietošanas iespēju uz imperijas rietumu robežām Eiropā.

Polijā Valesas atbrīvošana ir tikai teātris. Valesas dzīvoklis ir tagad tāds pats cietums kā ieslodzījuma vieta, kur viņš 11 mēnešus tika turēts. Arī kaŗa stāvokļa ierobežojumu atcelšana var izrādīties par politisku miglu rietumu piemānīšanai. Jaruzeļska saeimā pieņemtie likumi patiesībā uzturēs spēkā visus ierobežojumus. Nav jaaizmirst arī tas, ka Poliju no visām pusēm ielenc Varšavas pakta bruņotie spēki.

Varbūt Andropovs ar maldinošu miera balodi uz pleca turpinās kaŗu, kuŗā grūti atrast piemērotāku un spēcīgāku stratēģu — slepenu kaŗu.

Patlaban Londonā tiesā Otavā dzimušo Lavala universitātes profesoru Hju Hambltonu. Viņš ir britu un arī Kanadas pavalstnieks. Kā KGB aģents viņš darbojies Kanadā un Eiropā turpat 30 gadus. Viņu apcietināja pagājušā vasarā, un nopratināšanā atklājās sensācionālas lietas.

Atstājot prof. Havera raibās spiega gaitas pagaidām sīkumos neiztirzātas, atzīmēsim tikai to, ka 1975. gadā Hambltons devies no Prāgas uz Maskavu, kur viņu privātā dzīvoklī laipni uzņēmis pats varenais tā laika čekas priekšnieks Andropovs — tagadējais Padomju savienības jaunais valdnieks. Andropovs interesējies par amerikāņu militāro budžetu, Eiropas koptirgus nākotni, kā arī par politisko un saimniecisko izvērtējumu rietumu un austrumu konfrontācijā globālā mērogā.

Andropovs Hambltonam ieteicis kandidēt Kanadas federālā parlamenta vēlēšanās, lai kā deputāts KGB aģents tad varētu ietekmēt Otavas attieksmes pret ASV un citām valstīm. Andropovs piedāvājis Hambltona vēlēšanu kampaņu financēt.

Hambltona prāva turpinās. Dīvainākais Hambltona spiega gaitās ir tas, ka Kanadas mauntiji jau 1979. gadā, izdarot kratīšanu profesora dzīvoklī, atrada paslēptu raidītāju, slepenas šifras un foto ierīces.

Hambltons atzinās, ka viņš esot KGB vajadzībām fotografējis simtiem NATO dokumentus, bet tie neesot skāruši Kanadas drošības intereses. Uzraudzības iestādēm par pārsteigumu, Kanadas valdība, aizbildinoties ar nepietiekamu pierādījumu, Hambltonu netiesāja, bet palaida brīvībā. Tieslietu ministrs norādījis, ka Hambltons nav pārkāpis oficiālo valsts noslēpumu aktu.

Spiegs, ko privātā audiencē pieņēmis pats čekas priekšnieks Maskavā, Otavā uzskatīts par nekaitīgu Kanadas drošībai!

Kanadas ģenerālprokurors R. Kaplāns pirmdien parlamentā atteicās no tālākiem komentāriem.

Hambltons nav vienīgais, ko britu uzraudzības iestādes pēdējos mēnešos nosēdinājušas uz apsūdzēto sola par spiegošanu Kremļa uzdevumā.

Kremļa meistarspiegu komandieris, tagadējais komūnistu partijas ģenerālsekretārs Andropovs ļoti labi apzinās neapstrīdamo patiesību, ka viens labs spiegs īstā laikā un īstā vietā ir vērts 10 tanku divīzijas, ja ne vēl vairāk.

Kad amerikāņu likumdevēju īpašā komisija konstitūcijas brīvības robežu ietvaros izmeklēja CIA un FBI aktivitātes — pašu amerikāņu drošības iestādījumiem uzlika darbības ierobežojumu apaušus. Uz rietumiem pārbēgušais KGB aģents Hāvers to apzīmēja par Centrālās izlūkošanas aģentūras kastrāciju.

Andropovs esot kādreiz teicis: „Arī viņu brīvības dievināšana ir svarīgs ierocis mūsu rokās!"

Rēgens atklāti pateica, ka pašā Amerikā pacifistu kustību un prasības pārtraukt bruņošanos diriģē un financē Kremlis.

Neviens brīvības dēļ neiedrošinās naivos Kremļa upurus saukt par nodevējiem. Mēs varētu iedomāties brēku, ja kāds no Andropova diriģētiem bārvežiem tiktu apcietināts.

Aleksandrs Ķegumnieks.

Andropova dēls Madridē

PBLA mūs informē:

Madridē 9. novembrī atkal sākās apspriedes Eiropas drošības un sadarbības konferences izvērtēšanas sanāksmē.

Arī šim konferences posmam PBLA izgatavojusi pārskatu par jaunākajiem Helsinku nolīguma nobeiguma dokumentu pārkāpumiem okupētajā Latvijā. Ar šo dokumentāciju delegācijas un starptautisko presi iepazīstināja PBLA delegācija Pasaules Baltiešu Apvienības vārdā. No Toronto Madridē bija ieradies PBLA valdes priekšsēža vietnieks Linards Lukss un no Minsteres PBLA informācijas biroja vadītājs Jūlijs Kadelis. No Zviedrijas ieradās Dzidra Vēvere.

PBLA pārstāvji īsajā laikā tikās ar ASV, Austrijas, Holandes, Īrijas, Īslandes, Beļģijas, Kanadas, Lielbritanijas, Rietumvācijas un Zviedrijas delegācijām. Latviešu delegācija īpaši uzsvēra padomju varas pārkrievināšanas un genocīda politiku Baltijas valstīs, kā arī vērsa delegātu uzmanību uz čekas pastiprinātiem terrora aktiem. Tāpat norādīja uz pēdējā laikā novēroto biežo un nepamatoto vīzu noraidīšanu rietumu tūristiem.

Pārrunāja jauno muitas nolikumu, kas apgrūtina grāmatu sūtīšanu no Baltijas valstīm uz rietumiem. Norādīja arī uz lielo ieroču, kaŗa materiālu, to starpā SS-20 raķešu un kaŗaspēka novietošanu okupētajās Baltijas valstīs.

Dzidra Vēvere un igauniete Lieta Sandere konferences atklāšanas dienā kongresa nama priekšā ar lielu plakātu norādīja uz padomju raķešu novietošanas sekām Baltijā. Plakāts ar tekstu — „Nav iespējama drošība Eiropā ar padomju raķetēm Eiropā!"

Kad 11. novembrī Madridi sasniedza ziņa par Brežņeva nāvi un bijušā čekas priekšnieka Andropova izvirzīšanos par tā pēcteci, tikko publicētajos delegāciju sastāva sarakstos varēja konstatēt, ka Andropovs jau laikus bija gādājis, lai tā dēls būtu padomju delegācijas loceklis. Nākošajā dienā, prezidējot Austrumvācijas delegācijai, plēnumā teica tikai nedaudz runas. Par cinisma kalngalu uzskatāms fakts, ka tieši Polijas delegātu padomju vara bija norīkojusi teikt visu satelitvalstu delegāciju vārdā slavas un pateicības runu Brežņevam.

GRAND RAPIDI

Godinot lāčplēšus, kaŗa invalidus un atceroties Latvijas armiju, DV apvien. 7. novembrī pēc dievkalpojuma latviešu baznīcas lejas telpās bija noorganizējusi pieminas sarīkojumu, ko ievadīja māc. J. Mednis un DV apvienības priekšnieks A. Balodis ar īsām uzrunām, bet par „Mūsu dienu varonību" runāja rakstnieks un LARA priekšnieks Aivars Ruņģis no Kalamazū. Viņš pastāstīja par lāčplēša tēla rašanos, norādot uz vizuālo skatījumu nākotnē un piebilstot, ka šodien ir liela gudrība pateikt īstos vārdus īstā laikā. Kādai valstij izcīnīt brīvību nav tikai militāra problēma, bet arī politiska. Referents uzsvēra, ka mums jāstiprina savi garīgie spēki, jāuzkrāj garīgās vērtības, tad izturēsim. Pieminot varonīvās ieaugušajiem ragiem: tas Jāto Krikša krusttēvs, Pīkstītes aubas izpausmes veidus, A. Ruņģis norādīja, ka tagadējā laikmetā svešumā par varonību var skaitīt arī to, ja vecāki savus pēcnācējus izaudzina par krietniem latviešiem, ar latvisku dzīves ziņu un darba mīlestību. Pieminas akta laikā godināja vienīgo klātesošo lāčplēsi LKOK ltn. R. Markusu, kuŗam vanadžu priekšniece O. Jansone piesprauda baltu ziedu. Laika plūsmā no kādreizējiem septiņiem lāčplēšiem, kas dzīvoja Grand Rapidos, seši pievienojušies aizsauļes ceļinieku pulkam, kas visi atdušās Vudlavna kapsētā. Pēc sarīkojuma DV apvienības delegācija ieradās kapsētā, noliekot uz lāčplēšu kapu kopām ziedus.

Laikraksts
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

Latvijā jauns bīskaps

Pāvests Jānis Pauls II par palīgbīskapu Rīgas un Liepājas sēdekļiem iecēlis Svētās Marijas Magdalēnas prāvestu un kūrijas notāru monsinjoru Jāni Cakulu, kas nesīs Tinistas bīskapa titulu. Bīskaps Cakuls ir izvēlēts arī par pēcteci Rīgas archidiocēzes un Liepājas diocēzes apustuliskam administrātoram bīskapam Juliānam Vaivodam, kad pēdējais šo amatu reiz atstātu. Bīskaps Jānis Cakuls dzimis 1926. gadā Rudzātu draudzē. Pēc ģimnazijas beigšanas iestājies Rīgas garīgā seminārā 1946. gadā un iesvētīts par priesteri 1949. gadā. Pēc viena gada nostrādāšanas par vikāru Rīgā Svētās Marijas Magdalēnas draudzē viņš kļuva par šīs draudzes prāvestu. Šo pienākumu viņš veica vēl aizvien līdz šim un reizē bija kūrijas notārs, būdams Rīgas metropoles kūrijas sekretārs jau kopš savas iesvētīšanas par priesteri.1972. gadā pāvests viņam piešķīra monsinjora titulu.